

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1999

14 juli 1999

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

REGEERAKKOORD

BENOEMING NEDERLANDSTALIGE LEDEN VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE

OPNIEUW AANHANGIG MAKEN ONTWERPEN EN VOORSTELLEN VAN DECREET

ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN

EEDAFLEGGING

VAKANTIEWENSEN

Inhoud

Nr. 5

Woensdag 14 juli 1999
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Regeerakkoord	
31 (1999) – Nr. 1	
Beraadslaging (Voortzetting)	1
Sprekers : de heren Ludo Sannen, Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren, Eloi Glorieux, Paul Van Grembergen en Luc Martens, mevrouw Mieke Van Hecke, de heren John Taylor, Luc Van den Brande, Christian Van Eyken, Filip Dewinter, Joris Van Hauthem, Carl Decaluwé, Jan Penris en Guy Swennen, mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heren André-Emiel Bogaert, Robert Voorhamme, Jos Stassen, Jos De Meyer, Patrick Lachaert, Frans Wymeersch, André Denys, Bruno Tobback en Ward Beysen, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, minister Dirk Van Mechelen, minister Vera Dua, minister Steve Stevaert, minister Bert Anciaux en minister-president Patrick Dewael	
Vaste Nationale Cultuurpactcommissie	
Benoeming van dertien vaste en dertien plaatsvervangende Nederlandstalige leden	50
Ontwerpen en voorstellen van decreet	
Opnieuw aanhangig maken	51
Onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging	51
Regeerakkoord	
31 (1999) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	52
Sprekers : de heren Luc Martens en Jos Geysels	
Vakantiewensen	53
Sprekers : de heer Paul Van Grembergen en minister-president Patrick Dewael	
Regeling van de werkzaamheden	54

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.15 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Sonja Becq, Jos Bex, Ward Beysen, André-Emiel Bogaert, Gilbert Bossuyt, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeys, Ludwig Caluwé, Patricia Ceyens, Marc Cordeel, Lisette Croes, Norbert De Batselier, Carl Decaluwé, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Monique De Gryze, Karel De Gucht, Hilde De Lobel, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, Johan Demol, André Denys, Herman De Reuse, Johan De Roo, Bart De Smet, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Freddy Feytons, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Simonne Janssens-Vanoppen, André Kenzeler, Marino Keulen, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Julien Libreht, Marcel Logist, Jan Loones, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Leo Peeters, Jan Penris, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Guy Swennen, John Taylor, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Tuur Van Wallendael, Francis

Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken, Isabel Vertriest, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Wilfried Aers, Chris Vandenbroeke : gezondheidsredenen;

Maria Tyberghien-Vandenbussche : buitenslands;

Joachim Coens, Gisèle Gardeyn-Debever : familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Rufin Grijp.

**REGEERAKKOORD
31 (1999) – Nr. 1****Beraadslaging (Voortzetting)**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de beraadslaging over het regeerakkoord en de erbij behorende regeringsverklaring.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, dames en heren, als vijfde spreker in de rij kan ik rekening houden met de inbreng van de oppositie.

Op de pléiade van achterhaalde terminologie, slogans en analyses van de fractieleider van het Vlaams Blok kan ik moeilijk reageren. Ik wil het inhoudelijke debat voeren waar hij ons toe uitnodigde. Hij wil de zwijgende burger vertolken, ik heb echter geen enkele inhoudelijke bemerking of

Sannen

kritiek op het regeerakkoord gehoord. Ik kan me niet terugvinden in zijn terminologie. Ik ken ze uit de geschiedenisboeken en het Vlaanderen van vandaag staat daar ver vanaf. Ik wil het debat aangaan, maar dan wel op basis van inhoudelijke opmerkingen.

De bijdrage van de heer Van Rompuy vond ik heel constructief, maar maakte tegelijk deel uit van het therapeutische proces dat zich momenteel binnen de CVP voltrekt. Zijn betoog bevatte een vleugje zelfbeklag en zelfmedelijden en was overgoten met een sausje van zelfverheerlijking. Een dergelijke therapie is wellicht nodig. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Uw inhoudelijke kritiek, mijnheer Van Rompuy, was niet fundamenteel, u gaf enkel een budgettaire waarschuwing. Ik nodig dan ook de CVP-fractie uit om samen met de andere politieke groepen mee de signalen van de kiezers te concretiseren. Naast de regering speelt ook het parlement een belangrijke rol.

Op 14 juni werd Vlaanderen wakker in een ander politiek landschap. Vandaag krijgt Vlaanderen een onuitgegeven bestuursmeerderheid. De uitslag van de voorbije verkiezingen gaf aanleiding tot een aantal verschillende interpretaties. Het signaal van de kiezer betekent voor Agalev een roep naar meer levenskwaliteit en naar een groene toekomst die de burger zekerheid verschaft over de kwaliteit van het voedsel dat hij eet, het water dat hij drinkt en de lucht die hij inademt.

Agalev heeft als bekommernis deze kwaliteit van het leven steeds voorop te stellen. Maanden voor de dioxinecrisis heeft Agalev gezegd dat de realisatie van deze levenskwaliteit naar voren moet worden geschoven en dat dit de uitdaging is voor de volgende eeuw. De dioxinecrisis heeft de mensen nog meer bewust gemaakt van het belang van deze maatschappelijke uitdaging.

De zorg voor een gezond leefmilieu werd door de dioxinecrisis immers zo existentieel ervaren dat de kiezer er op 13 juni niet naast kon kijken. Hij heeft dan ook een duidelijk signaal gegeven dat zich onder andere ook vertaald heeft in een duidelijke vooruitgang van een partij die deze levenskwaliteit steeds voorop heeft gesteld, namelijk Agalev.

Via het stemgedrag hebben de Vlamingen tijdens de voorbije verkiezingen aan Agalev gevraagd om hierin een bijdrage te leveren. Ze verwachten het

herstel en de realisatie van deze levenskwaliteit. Het lag dan ook in de verwachtingen dat we onze verantwoordelijkheid zouden opnemen. Via dit regeerakkoord en de deelname aan deze regering werken we daaraan mee.

Ook de andere partijen onderkennen deze zorg. Daarom is de kwaliteit van het leven in een werkend Vlaanderen het leidmotief doorheen het hele regeerakkoord. Dit verklaart waarom, ondanks de verschillende kleuren binnen deze coalitie, er een consensus werd gevonden. Het streven naar de kwaliteit vormt de cohesie van deze regering.

Ecologische duurzaamheid is voor deze regering geen vrijblijvend begrip. Ze krijgt een definitie en een vertaling in de verschillende beleidsdomeinen. Voorzien in de behoeften van de huidige generatie moet gebeuren zonder de mogelijkheden van de toekomstige generatie in gevaar te brengen. Dit is het leidmotief van het aangekondigde regeringsbeleid. Duurzame ontwikkeling gebeurt immers binnen de ecologische grenzen en heeft aandacht voor de minder begunstigten in onze samenleving.

Een regeerakkoord met deze groene draad stemt ons hoopvol. De heer Stassen zal straks aantonen hoe deze duurzaamheid ook kan worden teruggevonden in het economische aspect van het regeerakkoord, zowel bij het ondernemerschap als in het investeringsbeleid, het energieprogramma, het wetenschapsbeleid en de sociale economie. Er wordt specifieke aandacht geschonken aan het doelgroepenbeleid.

Het hoofdstuk 'Leefbaar Vlaanderen' ademt een nieuwe, frisse, ecologische benadering uit. We ervaren het als hoopvol, inspirerend en boeiend. Het zou me te ver leiden om hier alle belangrijke verworvenheden in het regeerakkoord op te sommen. Toch kan ik het niet nalaten om op enkele belangrijke elementen te wijzen.

In opvolging van de voedsel- en dioxinecrisis wordt radicaal voor duurzame landbouw gekozen. De budgetten van het VLIF worden geheroriënteerd met het oog op een milieuvriendelijke en kwaliteitsvolle landbouw. De VLAM wordt eveneens geheroriënteerd en zal meer promotie voor kwaliteitsvolle producten voeren. We streven tevens naar een aandeel van 10 percent biologische landbouw tegen 2010. Terzelfder tijd willen we een vermindering met 50 percent van het gebruik van pesticiden tegen 2005. Indien de milieudoelstellingen van het MAP niet gehaald worden, komt er hiernaast ook een afbouw van de veestapel. Het is voor ons echter zeer belangrijk dat dit steeds gebeurt

Sannen

met een bijzondere aandacht voor de kleine zelfstandige en onafhankelijke landbouwers.

Een groen beleid mag, zoals Agalev enkele maanden geleden reeds duidelijk gesteld heeft, inderdaad geen betuttelend beleid zijn. Dit regeerakkoord komt hieraan tegemoet. De bedrijven krijgen meer verantwoordelijkheid, maar dit zal gebeuren binnen een kader van duidelijke normen. Die normen moeten afgestemd zijn op de gezondheid van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen en moeten rekening houden met het gevoelige ecosysteem. In het kader van de harmonisatie van de milieuwetgeving zal het decreet-Bocken eindelijk worden uitgevoerd.

Er komt een door ons reeds lang gevraagde ommekeer in het waterbeleid. De monopoliepositie van Aquafin wordt doorbroken. Er komt een resultaatverbintenis. Van de betonlogica stapt men duidelijk af, want ook kleinschalige waterzuiveringsprojecten krijgen echte kansen. De scheiding van regen- en afvalwater wordt versneld doorgevoerd, net als het afkoppelingsbeleid voor bedrijven.

Wat het afvalbeleid betreft, zal de overheid vertrekken van de gradaties preventie, hergebruik, recycling, scheiden, vergisten, verbranden en ten slotte storten. Er komen geen nieuwe verbrandingsovens op nieuwe locaties. Daarnaast komt er een verscherping van het afvalvoorkomingsbeleid en wordt de terugnameplicht voor bepaalde producten prioritair gesteld.

De heer Eric Van Rompuy : Komt de oven van Drogenbos er dan niet meer ?

De heer Ludo Sannen : De oven van Drogenbos zal ongetwijfeld weer op de regeringstafel terechtkomen. Het gaat hier om een lopend dossier. De regering zal dit dossier op basis van dit regeerakkoord trancheren.

De heer Eric Van Rompuy : Gisteren heeft de heer Glorieux op Ring-TV verklaard dat de oven van Drogenbos in geen geval door deze regering zal worden beslist. U beseft echter maar al te goed dat dit dossier al zeer ver gevorderd is en dat hierbij al enorme investeringen hebben plaatsgevonden. De heer Glorieux heeft echter gezegd dat de oven van Drogenbos er met deze regering niet komt.

De heer Ludo Sannen : Het officiële antwoord is het antwoord dat ik net heb gegeven, mijnheer Van Rompuy.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de heer Van Rompuy doelt op het gisteren op Ring-TV gegeven interview. Ik heb de heer Glorieux ook gehoord en zal zijn woorden niet afzwakken. Ik heb ze echter wel anders geïnterpreteerd. Ik lees de regeringsverklaring en ik denk dat wat de heer Glorieux gezegd heeft, aantoonst dat hij zich ook achter die regeringsverklaring schaaft. Expliciet heeft de heer Glorieux mijns inziens niet gesteld dat die oven er niet komt. Hij kan dat trouwens zelf bevestigen.

De heer Eloi Glorieux : Mijn naam is hier al een paar keer aangehaald, dus misschien kan ik best even overlopen wat ik zelf heb gezegd. Op de vraag van de journalist of die oven er al dan niet komt, heb ik hem geantwoord dat het regeerakkoord stelt dat er geen nieuwe ovens op nieuwe locaties komen. Het is aan de regering om dit akkoord op een consequente wijze uit te voeren.

De heer Ludo Sannen : Inderdaad, mijnheer Van Rompuy, ik denk dat het geval Drogenbos nog niet duidelijk is. U hebt dat goed begrepen. Tegen het jaar 2003 krijgen 38.000 hectaren een groene bestemming via gewestplanwijzigingen. De komende vijf jaar zullen we ook 15.000 hectaren bos-, duinen natuurgebied verwerven. Daarnaast komt er een omvangrijk investeringsprogramma om het aanbod van het openbaar vervoer uit te breiden. De tariefverminderingen worden uniform, voor geheel Vlaanderen, doorgevoerd. We stappen dus af van het feitelijk gevoerde beleid van opbod tussen gemeenten. Agalev heeft zich in het verleden meermaals tegen zo een opbodbeleid gekant. Het tijdperk van een veralgemeende prijsverlaging van het openbaar vervoer is angebroken. De verdubbeling van het reizigersaantal in een periode van tien jaar is een ambitieus, maar volgens de regering en onze fractie een haalbaar doel.

Kwaliteit van het leven heeft ook alles te maken met sociale rechtvaardigheid, met de strijd tegen uitsluiting en het creëren van gelijke kansen. Er moet bijzondere aandacht worden opgebracht voor de armoede die nog steeds in onze samenleving bestaat. Agalev wil zich niet neerleggen bij de steeds sterker wordende dualisering van de samenleving. Het regeerakkoord reikt hierover antwoorden aan, en mevrouw Van Den Heuvel zal dat straks duidelijk proberen te maken.

Vlaanderen moet voor Agalev een levende democratie zijn. Het onderwijs is daarvoor alleszins een belangrijke hefboom, want het kan ervoor zorgen dat het gevaar tot uitsluiting wordt teruggedrongen. U zult begrijpen dat ik even blij stilstaen bij

Glorieux

het bijzonder boeiende hoofdstuk over onderwijs. Dat hoofdstuk werd deze voormiddag trouwens volmondig goedgekeurd door de fractieleider van de CVP. Onderwijs krijgt opnieuw de plaats dat het verdient. Degelijke opleiding en vorming zijn de beste waarborg voor de overdracht van waarden die als basis dienen voor de uitbouw van een tolerante, zorgzame en menslievende samenleving ; voor een maatschappij die ingaat tegen het onbegrip, de onverdraagzaamheid en de vereenzaming. Onderwijs moet de basis leggen voor participatie op verschillende domeinen : politiek, sociaal, economisch en cultureel.

Het verheugt me dan ook dat deze regering opnieuw wil investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij staan leerling en leerkracht centraal. Specifieke aandacht gaat naar het wegwerken van de verschillende drempels die de deelname aan het onderwijs of de schoolloopbaan belemmeren of bemoeilijken. In de eerste plaats gaat het over het wegnemen van de verschillende financiële drempels, met als doelstellingen de kosteloosheid van het basisonderwijs, het beperken van de facultatieve uitgaven in het secundair onderwijs, en het verbeteren en verruimen van het studietoelagenstelsel. Ook de uitbreiding van de zorgverbreding, met een bijzondere aandacht voor leerstoornissen, en een extra omkadering van het secundair onderwijs voor doelgroepopleerlingen zou recht uit ons verkiezingsprogramma kunnen komen.

De verschillende maatregelen om tot de herwaardering van het TSO en het BSO te komen, zullen aanleiding geven tot een betere oriëntering, waardoor de gelijke kansen in het onderwijs worden verhoogd. In dat kader is er ook een bijzondere aandacht nodig voor de leraren. Het idee om te komen tot een pool van jonge leerkrachten, dat moet resulteren in meer werk- en financiële zekerheid, is verfrissend.

Voor Agalev is de aandacht voor het sociaal-cultureel middenveld essentieel voor een emanciperend cultuurbeleid. Zijn rol en verantwoordelijkheid wordt niet enkel erkend, maar ook ondersteund. Deze zo noodzakelijke sociaal-culturele netwerken worden er immers door in stand gehouden en verder uitgebouwd. Agalev wil daar borg voor staan. Het recht op permanente vorming kan enkel worden gerealiseerd als daarbij ook het middenveld als belangrijke partner wordt erkend.

Daarnaast zijn voor Agalev ook de kunsten ontzettend belangrijk, want zij geven de samenleving de

zuurstof die nodig is voor een creatieve, innovatieve en kritische samenleving. Zonder kunsten zullen we nooit tot die innovatie en creativiteit komen. Ik geef toe dat het regeerakkoord daarin vaag en algemeen blijft. Dit vraagt verdere uitdieping. Onze fractie zal dit met de nodige aandacht blijven volgen.

We zijn tevreden met de bijzondere aandacht die Brussel krijgt in dit regeerakkoord. Eigenlijk zou dit een vanzelfsprekendheid moeten zijn, maar in het verleden liet dit wel eens te wensen over. We zijn geïnteresseerd in de maatschappelijke rijkdom van Brussel en de problemen die maken dat deze rijkdom geen troef is voor Vlaanderen. Sommigen in dit parlement ervaren deze multiculturele samenleving als een bedreiging. Voor Agalev is Brussel een aanbod aan Vlaanderen, dit op voorwaarde dat Vlaanderen de samenlevingsproblemen erkent, er antwoorden op formuleert en deze omzet in concrete beleidsdaden. Deze regering onderkent dit in elk geval.

Uit de teksten over het stedenbeleid blijkt ongetwijfeld de concrete praktijkervaring van sommige leden van deze regering. Agalev heeft er dan ook het volste vertrouwen in dat de nieuwe minister, in samenspraak met zijn collega's, snel enkele duidelijke en herkenbare initiatieven zal nemen om het leven en wonen in de stad goedkoper en aantrekkelijker te maken. De eerste aanzetten daartoe kunnen snel worden genomen. Agalev zal daarop toezien.

Met deze uiteenzetting heb ik niet de bedoeling alle voor onze fractie belangrijke thema's en beleidsinitiatieven toe te lichten. De komende septemberverklaring, de bespreking van de verschillende beleidsbrieven, en de begroting zullen ons nog voldoende de kans geven om deze bespreking ten gronde te voeren. Ik ben echter van mening dat dit regeerakkoord voldoende aanzetten geeft, openingen creëert en inspiratie biedt om gedurende de volgende vijf jaar een daadwerkelijke trendbreuk te realiseren naar meer duurzaamheid en kwaliteit in onze samenleving.

De uitslag van deze verkiezingen moet eveneens worden geïnterpreteerd als een vraag naar een andere bestuurlijke ingesteldheid van de regering. De politiek kan niet op alles wat de burger bekommert en bezighoudt, een antwoord formuleren. Op de domeinen waar ze dit wel kan, moet ze dit echter doen met de betrokkenheid van en in samenwerking met diezelfde burgers. Een van de grote uitdagingen van deze Vlaamse regering bestaat er juist in om het diepgeworteld wantrouwen van de bur-

Glorieux

ger in het politiek gebeuren te ontwijken. Over vijf jaar zal deze regering vooral daarop worden beoordeeld. Ze heeft een verpletterende verantwoordelijkheid in het terug creëren bij de bevolking van het geloof in en het erkennen van het belang van een politieke democratische samenleving.

De aangekondigde initiatieven in verband met bestuurlijke vernieuwing, noodzakelijke institutionele hervormingen, een betere dienstverlening en communicatie, en een doorgedreven depolitiserings kunnen daartoe een bijdrage leveren. Meer echter dan al deze initiatieven, zullen de eigen beleidscultuur en de concrete invulling van dit beleid door deze nieuwe jonge regeringsploeg, de hefboom zijn om de democratische samenleving terug tot een belangrijk en te koesteren cultuurobject te verheffen.

Samen regeren is niet elkaars vliegen vangen maar ruimte laten voor de rijkdom van elkaars maatschappelijke bekommernissen en uitgangspunten, en ze in symbiose tot hun recht laten komen. Dit programma straalt een complementariteit uit, geen grijsheid, geen grootste gemene deler. Het is een palet van maatschappelijke doelstellingen dat een antwoord probeert te geven op de verscheidenheid van de maatschappelijke vraagstukken, die door de kiezer werden geformuleerd. Deze bestuursovereenkomst is een antwoord op de roep om bestuurlijke verandering, en op de verschillende inhoudelijke vragen naar meer levenskwaliteit voor het individu en de samenleving.

Met dit regeerakkoord stappen we uit het verhaal van de Vlaamse zelfgenoegzaamheid. De kiezer had trouwens geen boodschap aan dat verhaal. Dit regeerakkoord probeert een antwoord te geven op de bezorgdheid van deze kiezer vanuit het besef dat het gaat om een gedeelde verantwoordelijkheid. De burger en de overheid samen moeten Vlaanderen opnieuw op nieuwe sporen zetten.

Dit regeerakkoord stelt een maatschappelijk contract voor dat ons zal leiden tot een samenleving met meer levenskwaliteit en verdraagzaamheid, en evenveel kansen voor iedereen binnen een realistisch budgettair kader. De Agalev-fractie vindt dit regeerakkoord ambitieus, maar tegelijk realistisch en betaalbaar. Voor onze fractie is dit akkoord vooral een actief werkinstrument, dat een verdere invulling door de regering en het parlement vraagt.

Ook het parlement heeft een belangrijke rol en verantwoordelijkheid bij het realiseren van dit pro-

gramma. Onze fractie wil en zal daarin een actieve rol spelen. Vandaar de noodzaak, ook voor de meerderheidsfracties, om een van de belangrijkste taken van het parlement, de controle van het beleid, daadwerkelijk vorm te geven. Een legislatuurparlement vraagt een grotere autonomie ten opzichte van de regering. De nieuwe Agalev-fractie zal net zoals in het verleden op een constructieve en kritische wijze, maar binnen het regeerakkoord, haar rol ten volle op zich nemen en via de geëigende parlementaire instrumenten mee vorm geven aan dit regeerprogramma.

De minister-president heeft ons trouwens gisteren uitgenodigd om het beleid aan te vullen, te corrigeren en bij te sturen. Mijn fractie wil op deze uitnodiging ingaan. Dat deze regering veel belang hecht aan het parlementaire werk, wordt duidelijk gemaakt door het voorstel van deze nieuwe meerderheid om integraal uit te voeren wat het parlement samen met partijen die nu misschien in de oppositie zitten, heeft beslist tijdens de vorige zittingsperiode. Dit geldt onder meer voor de invoering van het ecolabel, de aandacht voor de bijzondere jeugdzorg, de leerstoornissen en de uitvoering van het zorgdecreet.

Mijnheer de minister-president, mijn fractie schrijft zich in in dit regeerakkoord en vertrouwt erop dat uw ploeg van ministers het zal uitvoeren. We verwachten reeds op korte termijn enkele concrete initiatieven. Slechts via haar daden kan deze regering het vertrouwen van de bevolking verdienen. Onze fractie zal waakzaam, kritisch maar constructief haar bijdrage leveren om dit nieuwe project voor Vlaanderen voor de 21ste eeuw te realiseren. We willen dit contract met de regering sluiten. Op basis hiervan geven we het vertrouwen aan deze nieuwe regering. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en de VU&ID*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, dames en heren van de Vlaamse regering, collega's, eigenlijk wilde ik graag aan het begin van mijn betoog de vorige minister-president, de heer Van den Brande, namens mijn fractie feliciteren. Ik ben blij dat hij op dit ogenblik juist binnenkomt, zodat ik dit zeer persoonlijk en gemeend kan zeggen.

Mijnheer Van den Brande, ik ben er nog steeds van overtuigd dat u een persoonlijk project had en dat u dat met grote overtuigingskracht overal waar u kon, hebt uitgedragen. In de mate waarin de poli-

Van Grembergen

tieke mogelijkheden binnen dit Vlaams Parlement dat mogelijk maakten, hebt u er ook de nodige steun voor gekregen. Het is wel zo dat het federale niveau niet door u kon worden overtuigd. U zal die analyse ook eerlijk moeten maken. Ik ken de genese, de inhoudelijke politieke redenen en de machtsverhoudingen. Het zou me te ver leiden om dit te analyseren. Dit weerhoudt mij er echter niet van te zeggen dat u wat dit betreft naar mijn inschatting en die van mijn groep in de vorige kabinetsperiode uw opdracht uitstekend hebt vervuld. (*Applaus bij de CVP en de VU&ID*)

Verder wil ik aan de CVP-fractie zeggen dat het oude adagium 'wee de overwonnenen' hier niet geldt. Als er een nieuwe meerderheid bestaat in Vlaanderen, dan is dit het resultaat van verkiezingen en van democratisch overleg. Bij sommigen bestaat het gevoel dat deze nieuwe meerderheid nu op alle niveaus, zowel in administraties als in andere hiërarchische systemen, een systeem van vervolging inluidt, zodat alle christen-democraten die er verantwoordelijkheid dragen moeten vrezen voor hun opdracht of hun plichtsbef. Aan hen zeg ik het volgende : bij de nieuwe meerderheid heerst niet het gevoel dat het, na al die jaren van zogenaamde overheersing – sommigen hebben het over 150 jaar klerikaal bewind, anderen over 50 jaar -, tijd is geworden om met de bezem al deze getrouwen uit die stal te jagen. Ik weet dat er tijdens het vormen van de nieuwe regeringen heel wat onrust was bij een pak ambtenaren en ook bij lakeien. De heren en dames van de CVP weten immers dat wie de macht heeft ook lakeien heeft, met-de-mond-prevelaars van hun gedachtegoed. Bij de huidige meerderheid is er geen enkel verlangen om hen ook maar met de vinger te wijzen. Vrijheid betekent de eigen keuze. De nieuwe meerderheid wil die eigen keuze garanderen.

Mijnheer Van Rompuy, aan het einde van uw toespraak vanochtend zei u dat de CVP onvervangbaar is. U bent wel vervangbaar. Elke partij is vervangbaar.

Ik weet dat de CVP zich traditioneel geroepen voelt om de macht uit te oefenen. Het is een opdracht voor elke partij om op bepaalde ogenblikken verantwoordelijkheid op te nemen. Maar de macht, als ware het bijna een genetisch gegeven, toekennen aan één groep is noch democratisch noch correct.

De heer Eric Van Rompuy : Ik wil u de tekst geven. Ik meen te hebben gezegd dat we er een be-

paald gedachtegoed op nahouden, zoals u of de liberalen dat doen. Dat ideeëngoed vinden we bij de andere partijen niet terug. Ik heb gezegd dat onze benaderingswijze van de politiek, op basis van onze principes van samenhang, verantwoordelijkheid en subsidiariteit, origineel is. Het is een ideeëngoed waarvoor we willen strijden, ongeacht de vraag of we al dan niet aan de macht zijn. U geeft daar een andere interpretatie aan. Een onvervangbaarheid in het machtsstreven is net het omgekeerde van wat ik heb bedoeld.

De heer Paul Van Grembergen : Op die wijze zijn we het eens.

Als ik de politieke situatie van de laatste veertig jaar bekijk, dan stel ik echter vast dat de wijze waarop dominantie werd uitgeoefend soms wraakroepend was. Ik geef voorbeelden, en dit is echt niet uit rancune.

De wijze waarop de gemeentefusies in Vlaanderen werden ingevuld, had in vele omstandigheden geen objectieve basis. De wijze waarop de macht langs intercommunales wordt uitgeoefend, heeft in vele omstandigheden niets met de opdracht van de intercommunales te maken, maar met machtsuitoefening uit een bepaalde obediëntie. De wijze waarop in de Nationale Bank belangrijke bevoegdheden worden toegekend, had en heeft ook te maken met politieke obediëntie. In Vlaanderen betalen we de politieke prijs voor die dominanties.

De wijze waarop in de magistratuur dominanties werden gebruikt, heeft tot gevolg gehad dat de democratie niet kon functioneren zoals het hoorde. Ik beweer zeker niet dat dit typisch was voor één bepaalde politieke kleur, integendeel. De hiërarchie bij de gezagsuitoefening volgde niet de logische opbouw vanuit de basis, maar was dikwijls een logische opbouw vanuit macht of machtskeuzes.

Geen van de voor ons land zo noodzakelijke hervormingen kon doorgaan zonder dat men vooraf berekende wat daarvan de resultaten waren op de eigen posities en machtsstructuren. Vóór de verkiezingen werd nog door een belangrijke partij gezegd dat ze de PSC niet zou loslaten. Dat had te maken met machtsdominanties op het federale niveau, en niet met democratie of met de correcte inschatting van wat democratie zou moeten zijn.

De heer Eric Van Rompuy : De symmetrie in de verschillende regeringen is nog nooit zo groot geweest als nu. Zelfs in de Duitstalige Gemeenschap moest men een partij loslaten om de symmetrie door te trekken. U klaagt dus iets aan wat eigenlijk

Van Rompuy

de basis is voor de vorming van alle regeringen. Het gaat hier om een model dat door de partijen wordt opgelegd tot op de laagste niveaus. Dit zijn niet mijn woorden. Wat ik nu zeg, is onlangs verschenen in een goed gefundeerd commentaarstuk in De Standaard.

De heer Paul Van Grembergen : U hebt het inderdaad over de kolonisatie van de bestuursniveaus. Daar heb ik het ook over. Daarbij wil ik de volgende belangrijke opmerking plaatsen. Wat als inhoud bij de bestuursuitoefening en de regeerakkoorden wordt opgesteld, is nu meer dan ooit essentieel. Als ik de analyse maak, dan zeg ik dat België – en ook Vlaanderen – nog nooit werd bestuurd als een echt vrij land met een echt vrije bevolking. Een bestuur werd altijd samengesteld uit machtsgegevens en machtsdominanties, alsof we een koloniaal land waren. Ik geef voorbeelden.

Toen we over het MAP discussieerden, gebeurde dit slechts in de tweede plaats met het oog op het algemeen belang. In de eerste plaats werd er gesproken vanuit het belang van een groep. De discussie over onderwijs werd niet altijd gevoerd met het oog op het belang van het kind, noch vanuit het besef dat elk kind even belangrijk is en dezelfde onderwijsmogelijkheden moet krijgen. Ze werd vaak gevoerd tussen de machtscentra in het onderwijs.

U kunt niet ontkennen dat dit land niet echt vrij is. Een land is slechts vrij als er discussies kunnen worden gevoerd op basis van het algemeen belang, en die het groepsbelang en het individueel belang overstijgen. Telkens als een discussie wordt gevoerd met het oog op het groepsbelang, wordt het algemeen belang opzij geschoven.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik heb het eens met de grond van uw bewering, maar zie niet in waarom u dat zo uitdrukkelijk tegen de CVP moet zeggen. Ik ben ervan overtuigd dat onze commissarissen in het verleden heel vaak over hervormingen hebben gesproken, vanuit het oogpunt van de leerkrachten en de studenten. U moet de CVP niet verwijten dat ze machtsposities heeft ingenomen. Er zijn andere invloedssferen die veel hardnekkiger bepaalde belangen hebben verdedigd.

De heer Paul Van Grembergen : Mijn analyse is niet enkel voor uw rekening of voor die van iemand persoonlijk. Dit was een algemeen politiek

gegeven in België en in Vlaanderen. Problemen werden niet zuiver analytisch beoordeeld; er werden geen oplossingen gezocht in het algemeen belang. Telkens waren er interferenties van allerlei drukkingsgroepen. Als we vernieuwing willen kan echter de enige regel het algemeen belang zijn. Daarvoor doe ik ook op u een beroep.

Dit zal de houding zijn van de nieuwe meerderheid. U zult ons kunnen toetsen op de toepassing van deze regel. Zowel inzake ruimtelijke ordening, landbouwbeleid, cultuur, en verdeling van subsidies, als in de talrijke andere gegevens waarin keuzes moeten worden gemaakt, zult u ons moeten toetsen aan het algemeen belang, op basis waarvan we een nieuw beleid wensen te voeren. (*Applaus bij de VU&ID, de SP, de VLD en AGALEV*)

De heer Luc Martens : Ik vind dit een heel goed uitgangspunt. Onze fractie zal daar graag aan meewerken, voor zover ze dat in het verleden al niet systematisch heeft geprobeerd.

Het vooropstellen van het algemeen belang mag echter niet betekenen dat moet worden verdrongen wie vanuit een perspectief van zingeving in de samenleving is geëngageerd. Ik wil u daarvoor waarschuwen. (*Applaus bij de CVP*)

De heer Paul Van Grembergen : Dat bedoel ik ook niet.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Van Grembergen, u suggereert dat de CVP in het verleden de som was van deelbelangen en nooit is opgekomen voor het algemeen belang. We hebben veertig jaar bestuurd. Niet zelden heeft men ons verweten dat we onze identiteit prijsgaven omdat we zochten naar oplossingen met coalitiepartners. We hebben tien jaar bestuurd met de SP en hebben daarbij altijd gezocht naar oplossingen die voor iedereen het beste waren.

Er is uiteraard een middenveld. We opereren nooit in het luchtledige. De stelling die u ontwikkelt, is die van de VLD. Die zegt dat er enerzijds de burger is en anderzijds de politiek. Daartussen bestaat volgens die stelling verder niets. Dat klopt echter niet. Er zit een middenveld tussen. Wie het algemeen belang wil dienen, moet met dat middenveld rekening houden. Dat is onze grondhouding, en ze zal zo blijven.

Uw uiteenzetting is bijzonder perfide. U geeft de indruk dat wij niet opkomen voor het algemeen belang. Die beschuldiging nemen we niet.

De heer Paul Van Grembergen : U krijgt het blijkbaar erg op de heupen door mijn benadering van het algemeen belang.

De heer Eric Van Rompuy : Ik vind het heel erg dat u aan een partij verwijt dat ze het algemeen belang niet nastreeft. Voor ons is de verantwoordelijkheid voor het algemeen belang juist wezenlijk. Op een heel softe manier formuleert u een bijzonder scherpe aanval. Daarop reageer ik en op die wijze zullen we oppositie voeren. We zullen ons niet meer zoals in het verleden op de kop laten zitten. We hebben al te vaak op onze tanden moeten bijten. (*Rumoer*)

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer Van Rompuy, als u het eens bent met de benadering dat het algemeen belang moet primeren, dan zie ik niet in waarom u nu zo – vergeef mij het woord – pijnlijk reageert.

Als dat onze algemene vertrekbasis is, dan is een zinvolle discussie mogelijk over de wijze waarop Vlaanderen zijn eigen goed bestuur op elk niveau correct kan uitbouwen met een schitterende administratie en met het leggen van de verantwoordelijkheden waar die horen te liggen.

Mag ik bijvoorbeeld vragen of het al dan niet juist is dat de discussie over het MAP voor een deel op het kabinet van de destijds verantwoordelijke minister werd uitgetekend door de Boerenbond ?

De heer Eric Van Rompuy : Het eerste MAP van september 1996 werd samen met de parlementsleden in commissievergaderingen voorbereid. U kunt dit vragen aan de heren Tobback en Timmermans. Dat MAP werd door de parlementsleden voorbereid en werd vervolgens aan de regering overgemaakt die het uiteindelijk aan het parlement voorlegde.

De heer Paul Van Grembergen : Van nu af aan zijn we het dus over alle fracties heen eens dat er nog één norm geldt en die norm is het algemeen belang.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Van Rompuy, dat MAP is niet tot stand gekomen zoals u beweert. Dat MAP werd wel degelijk eerst door een werkgroep op het kabinet voorbereid met een aantal betrokken partijen. Vervolgens werd het besproken door een werkgroep die bestond uit parlementsleden van de meerderheidspartijen. In een volgende fase werd een geblokkeerd MAP ingediend in de commissie waaraan geen komma

mocht worden gewijzigd. Het was werkelijk een kafkaïaanse toestand. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Eric Van Rompuy : U geeft dus toe dat er parlementsleden bij betrokken waren ?

Mevrouw de minister, als u MAP-ontwerpen zult indienen, zult u toch ook niet eerst in overleg treden met het hele parlement en vervolgens naar de regering gaan om het uiteindelijk weer aan het parlement voor te leggen ? U hebt toch een eigen mening ? U zult toch eerst een eigen voorstel doen ?

Minister Vera Dua : Ik kan u alvast garanderen dat mijn MAP niet in Leuven zal worden geschreven, maar het resultaat zal zijn van overleg met dit parlement. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer Van Grembergen, u vraagt zich af waarom met betrekking tot de steun aan het middenveld zo krampachtig gereageerd wordt door onze fractieleider en door de heer Martens.

Dit komt mijns inziens door onze lezing van het regeerakkoord waarbij we ons zorgen maken omwille van de duidelijke verschuivingen naar pluralistische initiatieven. Men spreekt daar over jongeren-cultuurfondsen en onafhankelijke initiatieven, terwijl het middenveld geen enkele vermelding krijgt. De heer Sannen was zo wijs die passage niet ter sprake te brengen.

De heer Paul Van Grembergen : Mevrouw Van Hecke, als de werking van het middenveld uitstekend is – wat op heel wat terreinen het geval is – dan denkt geen haar op het hoofd van de nieuwe meerderheid eraan daar ook maar aan te tornen.

Ik wil enkel zeggen dat het land dat we aan het bouwen zijn, niet bestaat uit de optelsom van allerlei verenigingen en middenvelden. Een land is in zijn optelling een gemeenschap. Wij vertrekken dus van de gemeenschap en niet van de optelling, en het is die benadering die inderdaad in dit regeerakkoord als essentieel element wordt aangebracht. Individuele groepsgegevens, hoe belangrijk ook, vormen dus niet de essentiële benadering. Zij zullen niet tekort worden gedaan en zullen worden gehonoreerd, maar de gemeenschap gaat in ieder geval voor.

In het regeerakkoord werden naar onze smaak een aantal belangrijke keuzes gemaakt. De eerste is het

Van Grembergen

Sociaal Huis. Iedereen die in de praktijk met politiek bezig is, weet hoe mensen radeloos worden bij het benaderen van de administratie, het invullen van documenten en het spoorzoeken bij hun verplichtingen als burger. Als de burgers dit land als het hunne willen beschouwen, dan is het essentieel dat ze snel, efficiënt en zeker kunnen worden bediend en hun weg kunnen vinden. Een tweede belangrijke keuze werd gemaakt op het vlak van de industrie, de KMO's en de kleine bedrijven. Daarom is een advies- en begeleidingshuis voor de bedrijven méér dan noodzakelijk !

De weg om er te komen, en niet de manier om te verzinken is belangrijk. Het is de weg om in deze gemeenschap, in dit Vlaanderen van ons dat we goed bestuurd willen zien, als een persoon te worden gewaardeerd. De burger moet zijn weg kunnen vinden in de wirwar aan instellingen. Hij zal daardoor zelf de conclusie trekken. Als dit land goed wordt bestuurd, zal hij het als zijn land, zijn bestuur, zijn regering en zijn parlement beschouwen.

Uit elk wetenschappelijk onderzoek over de relatie tussen de Vlaming en zijn gezag, zijn Vlaamse regering en parlement, en tussen de Vlaming en zijn Belgische regering en parlement, blijkt hoe groot de breuk is. Het is wel juist dat de breuk tussen de Vlaamse burger en zijn Vlaams gezag minder groot is dan die tussen de burger en het federale gezag. De breuk kan pas worden gelijmd als het bestuur wordt beschouwd als een bestuur van het eigen land en de eigen gemeenschap. Ik hoop dat ik bij niemand de haren op het hoofd doe rijzen, want het is bijna een nationalistisch gegeven.

Ik ben een Vlaams-nationalist, maar het vreemde is dat ik een nationalist ben zonder geografisch vaderland. Ik heb een vaderland nooit beschouwd als iets met grenzen. Collega's, het mag vreemd klinken, maar als ik als nationalist over een vaderland praat, dan betekent dat voor mij iets spiritueel. Vreemd genoeg zijn het getto van Warschau en Dresden dan ook mijn vaderland. *(Opmerkingen van de heer Emiel Verrijken)*

Als over het vaderland wordt gepraat, ontstaat er steeds een vreemde discussie, want dan wordt er gepraat over beperkingen, muren en wallen. Als ik over het vaderland praat, heb ik het als nationalist helemaal niet over muren en wallen. Ik denk dan aan de IJzervlakte, aan Martin Luther King, aan de muur van Berlijn, aan Boedapest en aan Multatuli. Mijn vaderland strekt zich niet uit van Bree tot Koksijde ; mijn vaderland is dit volledige spirituele

en intellectuele wereldbeeld. De basis ervan is de sociale verantwoordelijkheid en wat wij als mens in het geheel te betekenen hebben.

Dat is het vaderland. Uiteraard willen we die spiritualiteit materialiseren in een bestuur en overbrengen in een bestuurscultuur. Mijn geestelijk vaderland kan dus geografisch terug te vinden zijn in de materialisatie van een goed bestuur op elk niveau in Vlaanderen. Dat is de opdracht van deze regering. Door een goed bestuur moet de burger er zich opnieuw mee kunnen vereenzelvigen. De afbraakbenadering, de minachting voor de politiek moet worden omgeturnd tot een bezit van ons allen.

Ik wil nog twee belangrijke elementen aanhalen. Sommigen stellen dat VU&ID deze regering had moeten gedogen en geen goedkeuring had mogen geven aan het regeerakkoord. Gedogen is de mentaliteit in een koloniaal land. Wanneer men een land bezit, gaat men ofwel in de oppositie ofwel neemt men zijn verantwoordelijkheid op om het land te besturen. Het zou irrealistisch zijn dat een Vlaamse partij in Vlaanderen een Vlaamse regering gedooft. Een abdicatie van de politieke verantwoordelijkheid leg ik dan ook met minachting naast me neer. Ofwel kiest men democratisch voor de oppositie, ofwel neemt men zijn verantwoordelijkheid op.

De heer John Taylor : Zeg dat op het partijbestuur.

De heer Paul Van Grembergen : Ik zeg dat overal. Mijn partij heeft een keuze gemaakt. Zoals ook in uw partij veel vogels hun eigen aria zingen, zo zijn er bij ons ook en ik respecteer dat. Wat ik hier vertel, is mijn benadering als fractievoorzitter en als gedelegeerd woordvoerder voor deze bespreking. *(Opmerkingen van de heer Van Rompuy)*

Uw broer heeft in de federale regering bij de besprekingen van de resoluties van het Vlaams Parlement gezegd dat dit maar schietgebeden waren. U kent toch de waarde van schietgebeden ? *(Gelach)*

De heer Eric Van Rompuy : Stuur mij dat citaat eens op, want dat heeft hij nooit gezegd. Als er iemand is die de staatsvorming in 1988 en 1993 mee heeft onderhandeld en zijn voorzitterschap daaraan heeft gekoppeld, dan is dat mijn broer. Als u mensen wilt aanvallen, doe dat dan op een faire manier.

De heer Paul Van Grembergen : Zoals u meent de heer Bourgeois te mogen citeren.

Voorzitter

– *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Minister Bert Anciaux : Voorts is het belangrijk te weten dat alleen de Van Rumpuys faire mensen zijn.

De heer Paul Van Grembergen : Tot slot wil ik het nog hebben over de staatshervorming. Wat is het verschil tussen de situatie van voor de verkiezingen en nu ? Voor de verkiezingen hebben we in het Vlaams Parlement met veel plichtsbesef en met verschil van mening vijf resoluties goedgekeurd. Een partij heeft zich daarbij onthouden, vier partijen hebben ze volledig goedgekeurd en bij een vijfde partij was er nuanceren en zelfs terughoudendheid.

Dat was de politieke situatie. Met een resolutie maakt het parlement een wens kenbaar aan de regering. Ik heb ooit aan de toenmalige minister-president gevraagd om die wensen in het regeerakkoord op te nemen. Het antwoord was neen, maar hij vond de goedkeuring van de resolutie wel belangrijk. Vandaag maken enkele van die resoluties deel uit van het regeerakkoord. Bovendien werden het essentiële keuzes voor de huidige meerderheid. Dit betekent dat in Vlaanderen alle politieke partijen een staatshervorming wensen, de enen feller dan de anderen. Toch is er over 75 percent van de elementen van de staatshervorming eensgezindheid. Voor de verkiezingen was dat nog niet het geval.

Verder nemen de Vlaamse fracties deze inzichten mee naar de intergouvernementele conferentie. De eensgezindheid tussen Vlaamse en federale regeringspartijen is belangrijk. Ken ik het eindresultaat van die gesprekken ? Neen, maar ik ben ervan overtuigd dat we aan tafel moeten gaan zitten met de Franstaligen. Bij elk nationaliteitsconflict moeten de leiders op een bepaald moment samen rond de tafel gaan zitten. Dat was zo in Israël, in Noord-Ierland en in Tsjechoslovakije. Telkens dringt het tafelmoment zich op.

We hebben daar geen prijs voor betaald. We hebben niets ingeslikt. We hebben niets gewijzigd. De vergadering is een essentieel gegeven in een democratie. Ik nodig de heer Van den Brande uit om zijn ervaring hiervoor ten dienste te stellen.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, meerderheid en oppositie hebben de plicht om hierover samen te werken. Ik heb reeds deze morgen gezegd dat ik me hiervoor engageer. Ik blijf er echter bij dat we de zaken in de juiste context moeten plaatsen. We hebben op een heel open manier samengewerkt toen de politieke verhoudingen anders lagen. Daaruit zijn de krachtlijnen ontstaan die het parlement heeft aangenomen.

De krachtlijnen zijn geen doelstelling op zich. Het noorden en zuiden van dit land moeten voor een vernieuwd bestuur een aantal instrumenten ter beschikking hebben. Het democratisch nationalisme en de bestuurs- en verantwoordelijkheidsoptiek van waaruit we handelen, vereisen dit.

Indien men in België het tewerkstellingsbeleid gedifferentieerd zou voeren, dan zou de werkgelegenheid met 2 percent stijgen. Dat betekent 60.000 bijkomende arbeidsplaatsen in het noorden en 80.000 in het zuiden. Vanuit dit uitgangspunt hebben we de plicht om samen te werken. Uiteraard moeten we hiervoor rond de tafel zitten.

Men kan echter niet onderhandelen op basis van lege dozen. Tijdens de afgelopen periode hebben we een inhoud gegeven aan onze doelstellingen. De benamingen verschilden omdat elke onderhandeling een eigen dynamiek en methode vertoont. Het was echter absoluut noodzakelijk eerst een consensus na te streven over hoe we de bestuurlijke slagkracht in Vlaanderen kunnen verhogen.

Ik ben er dus heilig van overtuigd dat we de onderhandelings tafel moeten opzoeken. Men moet hiervoor een aantal opvattingen en principes hanteren. Indien men ons nu verwijt dat we in de afgelopen regeerperiode geen andere methode hebben gevolgd, dan moet ik dat weerleggen. Uit een aantal informele contacten bleek duidelijk dat men niet verder de verantwoordelijkheid wenste op te delen. Het was dus wel correct om een aantal doelstellingen voorop te stellen.

Ik blijf ervan overtuigd dat de Vlamingen enkel een toekomst hebben wanneer het kompas op Europa en de wereld is gericht. Dat is mijn confederale overtuiging. We moeten uiteraard onderhandelen. Een echte dialoog van de twee grote gemeenschappen moet gebeuren op basis van goede afspraken waarbij men de confrontatie schuwt.

Laten we gezamenlijk goed nadenken over een betere formule dan degene die in het federale regeerakkoord staat. Mijn ervaring in de interministeriële conferenties leert me dat het geen goede zaak is

Van den Brande

dat de Vlamingen slechts twee van de twaalf vertegenwoordigers leveren.

Laten we die tafel opzoeken. Laat het evenwel voor iedereen, voor Walen en voor Vlamingen, een gemakkelijke tafel zijn, een tafel waar we ons goed bij voelen en waar rond we tot een aantal akkoorden kunnen komen. Ik wil deze zorg hier opnieuw uiten. Ik zou de meerderheid ook willen zeggen dat ze zowel hier in Vlaanderen als op het federale niveau op zoek moet gaan naar een formule waarbij we als partners rond de tafel kunnen zitten. Rond een centraal georganiseerde tafel zullen we veel minder resultaten halen dan wat we voorstaan.

De heer Paul Van Grembergen : Ik zou graag besluiten. Vlaanderen moet de lijnen correct trekken. De eerste buur is de deelstaat Wallonië. De andere burens zijn de Europese partners. Ik denk dat we daarvoor de mogelijkheden en de wil hebben.

Ik wil de minister-president en zijn regering zeggen dat er in Vlaanderen een groot verwachtingspatroon leeft. Dit betekent dat de lat hoog ligt. Dit betekent ook dat wij, met onze groep, met alle energie en al onze inzichten, getoetst aan het regeerakkoord, in alle geval voor de volle 100 procent willen meewerken aan dit nieuwe project, namelijk een goed bestuurd Vlaanderen. (*Applaus bij de VU&ID, AGALEV, de SP en de VLD*)

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de regeringsverklaring en het regeerakkoord vertonen inderdaad een trendbreuk ten opzichte van de vorige legislatuur. Men heeft daarnet het institutionele vlak reeds aangehaald. Ik stel dan ook met genoegen vast dat er opnieuw sprake is van een heropening van de dialoog met de Franstaligen. Dit getuigt volgens mij van een loyale inzet om de federale staatsstructuur te eerbiedigen. In plaats van beide taalgemeenschappen tegen elkaar op te zetten, is er nu ruimte voor dialoog.

De heer Francis Vermeiren : Ik verontschuldig mij voor de snelle onderbreking, mijnheer Van Eyken, maar mag ik hier dan onmiddellijk uit besluiten dat u positief staat tegenover de overhevelingen en tegenover de aspecten die hier vandaag zijn benaderd ? Zult u daar met uw volle gewicht achter staan ?

De heer Christian Van Eyken : Dit betekent niet dat ik hier voor 100 procent zal achterstaan. Dat er opnieuw ruimte is voor dialoog en dat men bereid is om rond de tafel te gaan zitten om over deze aangelegenheden te overleggen vind ik echter veel beter dan wat in het verleden gebeurd is.

De heer Francis Vermeiren : Als ik u goed begrijp, vindt u het dus verkeerd dat men destijds niet tot dialogeren bereid was.

De heer Christian Van Eyken : Een paar maanden geleden zijn vanuit dit Vlaams Parlement een aantal eisen gesteld die onaanvaardbaar waren voor de Franstalige partner.

Ik merk tevens dat de grensoverschrijdende aspecten van bepaalde materies die in dit parlement worden besproken, zoals mobiliteit en leefmilieu, ook een belangrijke plaats in het regeerakkoord hebben gekregen. Ik hoop dan ook dat er in de komende vijf jaar meer werk zal worden gemaakt van samenwerkingsakkoorden tussen de gewesten.

De voorstellen inzake een nieuw bestuurlijk beleid lijken op het eerste gezicht aantrekkelijk. Ze beantwoorden aan de betrachtingen van de burgers. Een administratie moet inderdaad ten dienste staan van de burgers, en niet omgekeerd. Dat laatste lijkt vandaag nochtans meestal het geval te zijn. Het doorschuiven van bevoegdheden naar het lokale niveau, dat het dichtst bij de burgers staat, is een goede zaak voor hun belangenbehartiging. Dit veroorzaakt echter meer werk voor de lokale besturen. Grote steden die vandaag reeds over een goed uitgebouwd personeelsbestand beschikken, zullen deze nieuwe taken gemakkelijker aankunnen.

Ik vrees echter dat kleine besturen niet opgewassen zullen zijn tegen de werktoename als er geen financiële inspanning wordt geleverd door de overheid. De oplossing in het regeerakkoord, dat een en ander zou verlopen via de intercommunales of een samenwerking tussen de gemeenten, is misschien wel lovenswaardig. Het gevaar dreigt echter dat kleine gemeenten die moeten samenwerken met grotere buurgemeenten een gedeelte van hun autonomie zullen moeten prijsgeven. Dat aspect mag niet over het hoofd worden gezien bij het uitwerken van dergelijke samenwerkingsakkoorden. Ten slotte juich ik de organisatie van consultatieve referenda en de verbintenis van de Vlaamse regering om de uitslagen ervan te respecteren, toe.

Ik heb echter bedenkingen bij een aantal voorstellen uit het hoofdstuk over de institutionele ver-

Van Eyken

nieuwing. Daarover moet diepgaander overleg worden georganiseerd. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het beheer van de luchthaven van Zaventem. Mijns inziens moet dat een federale bevoegdheid blijven, omwille van het statuut van Zaventem als nationale luchthaven. Verder zijn er nog de eisen inzake Brussel en de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel en het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

Inzake welzijnsbeleid, en meer bepaald het gehandicaptenbeleid, wens ik een oproep te doen tot de regering om in het verlengde van het samenwerkingsakkoord dat tijdens de voorbije zittingsperiode onder minister Martens is bereikt, en waarvoor ik hem nogmaals dank, een akkoord af te sluiten met het Brussels Gewest om de toestand van de Franstalige gehandicapten in de Rand op te lossen.

Wat het hoofdstuk milieu betreft, verheug ik mij over het behoud van het moratorium op de huisvuilverbrandingsinstallaties, en de wil om geen nieuwe ovens te bouwen op nieuwe locaties. In het licht van het feit dat de vorige regering voor de oven van Drogenbos een bouwvergunning had afgeleverd, betekent deze passage van het regeerakkoord dat definitief is beslist om die oven niet meer te bouwen. Ook de heer Van Rompuy heeft dat hier opgemerkt.

Wat de Vlaamse Rand betreft, kan ik niet akkoord gaan met de insinuatie dat de Franstaligen als enigen verantwoordelijk zouden zijn voor de sociale verdringing van de autochtone bevolking. Zelfs Franstaligen die er al dertig jaren wonen, kampen met dit fenomeen. De oorzaak ligt volgens mij meer bij aspecten van grootstedelijke aard, waarbij de kapitaalkrachtige bevolking, omwille van de verloederende van de binnenstad, geneigd is om zich steeds meer aan de rand van de stad te gaan vestigen. Daar kunnen ze zowel van de nabijgelegen stedelijke infrastructures als van de groene omgeving genieten. Het wonen in de binnensteden opnieuw aantrekkelijk maken zal dus doeltreffender zijn om de druk op de vastgoedsector in de Brusselse Rand te verlichten.

Tot slot stel ik met genoegen vast dat zelfs voor de Brusselse Rand het motto van deze nieuwe regering een meer verdraagzame toon aanslaat en dat wordt afgestapt van een agressief communautair beleid.

Om deze redenen zal ik straks bij de stemming over het regeerakkoord niet tegenstemmen, maar me onthouden.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Ik neem aan dat iedereen akte heeft genomen van wat de vertegenwoordiger van de Union Francophone zojuist heeft verklaard. Hij houdt een pleidooi voor een aantal passussen uit de regeringsverklaring, niet in het minst – dat de Volksunie dit goed aanhoort – voor het communautaire hoofdstuk. De heer Van Eyken zegt immers letterlijk dat het beleid minder agressief is dan in het verleden, dat er mogelijkheden zijn die in het verleden niet aanwezig waren en dat hij niet zal tegenstemmen, maar zich zal onthouden. Hij moet zich inhouden, mijnheer Anciaux, om net niet voor uw regeerakkoord te stemmen. Dit is het meest duidelijke bewijs dat deze regering, zeker op communautair vlak, voor Vlaanderen niets heeft binnengehaald. De stem die we zojuist hebben gehoord van de meest arrogante francofiele partij die we in de rand rond Brussel en in Brussel zelf kennen, spreekt boekdelen. We konden geen betere vertolker vinden om aan te tonen dat deze regering niets heeft gedaan om op Vlaams vlak de nodige waarborgen in te schrijven en dat ze ook in de toekomst geen enkele garantie terzake zal bieden. Dit was een duidelijk signaal. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, in de eerste plaats wil ik de heer De Roo feliciteren voor deze eerste keer dat hij dit parlement voorziet. Johan – als ik me mag permitteren u vanop deze plaats bij de voornaam te noemen – dit verheugt me persoonlijk. De voormalige minister-president en anderen hebben reeds felicitaties gekregen. Dan is het nu de beurt aan de fractievoorzitters. Ik hoop dat we in de toekomst, over de partijen heen, in dezelfde geest zullen kunnen werken.

Mijnheer Dewinter, ik heb daarstraks aan de heer Van Eyken gevraagd of hij kon beamen dat de houding van de Franstaligen in het verleden verkeerd was. Hij heeft, in weliswaar bedekte terminologie toegegeven dat dit inderdaad zo was. In dit verband wil ik verwijzen naar wat u en de heren Van Rompuy en Van den Brande hebben gezegd, namelijk dat een dialoog niet mogelijk was. Ik wil daarop reageren met een uitspraak van de heer Van Grembergen, namelijk dat men noodzakelijk

Vermeiren

kerwijze moet praten wanneer men in het leven vooruit wil.

De heer Van Eyken, die tegelijkertijd burgemeester is van een kleine gemeente, heeft gewezen op de betutteling van bepaalde gemeenten en op bepaalde nefaste aspecten die worden gehanteerd bij het onderschrijven van sommige convenants. Hij zal zich misschien onthouden omdat hij een verbetering heeft vastgesteld. Uw visie, mijnheer Dewinter, inzake de tegemoetkoming aan de Franstaligen is totaal uit de lucht gegrepen. Nu bestaat er een mogelijkheid tot dialoog die er vroeger niet was. De voorzitter van de VLD, de heer De Gucht, vestigde er vanmorgen, bijna voor het debat begon, de aandacht op dat er een mogelijkheid tot dialoog bestaat en dat we er als fractie en partij angstvallig over zullen waken dat er vooruitgang wordt geboekt. Dat kan alleen maar op applaus worden onthaald. Vanuit het parlement, en zeker als Vlaming, kunnen we dat enkel toejuichen. Ik wilde dit benadrukken.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Vermeiren, ik wil u twee zaken zeggen. Als de heer Van Eyken nu pleit voor een dialoog, vraag ik hem om eens te beginnen met een dialoog met de Nederlandstaligen in zijn eigen gemeente en in zijn eigen gemeenteraad. Ik kan u verzekeren dat zelfs de grootste unitarist een flamingant wordt wanneer hij daar enkele malen naar de gemeenteraad gaat. Hij kan niet anders.

Ten tweede, met betutteling bedoelt de heer Van Eyken in heel wat gevallen heel wat anders. Hij bedoelt dat hij bepaalde decreten die in het Vlaams Parlement werden goedgekeurd en die van toepassing zijn in zijn gemeente gewoon niet wil uitvoeren. Hij wil bepaalde omzendbrieven van de Vlaamse overheid niet uitvoeren en wil ze saboteren. Dat bedoelt hij met betutteling, en niets anders. Volgens mij had de heer Van Eyken het niet over een opening tot dialoog. Laat u toch niets wijs maken.

De heer Francis Vermeiren : Ik wil me zeker niet in de plaats van de heer Van Eyken stellen. De toekomst zal inderdaad uitwijzen of de dialoog met de Franstaligen, en niet met de heer Van Eyken, die in het verleden niet mogelijk was en waarvoor iedereen pleit, nu mogelijk wordt. De toekomst zal uitwijzen of degenen die op een ander niveau mee

hebben onderhandeld en akkoorden hebben afgesloten, de ruggengraat hebben om die akkoorden waar te maken. We hebben daar vertrouwen in.

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Er wordt hier veel gesproken over wat ik denk. Ik zal klaar en duidelijk zeggen wat ik in dit nieuwe regeerakkoord beter vindt in vergelijking met vroeger. Ik vind het beter dat er werk wordt gemaakt van een betere administratie en dat wordt afgezien van de oude voorgedij die betuttelend was voor onze gemeenten. Op dit punt hebt u volledig gelijk, mijnheer Vermeiren.

De reden waarom ik niet akkoord kan gaan, kent u, en die reden is van communautaire aard. Ik juich wel toe dat er een dialoog kan komen tussen beide gemeenschappen en dat er op federaal vlak een conferentie wordt georganiseerd om de communautaire problemen te bespreken. Ik heb dit daar net ook al gezegd.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik wil hier niet over uitweiden. Ik hoor de heer Van Eyken, de enige Franstalige, pleiten voor een dialoog. De VLD en alle fracties pleiten ook voor een dialoog. We kunnen daar enkel verheugd over zijn. Wat ook waar is, is dat het Vlaams Blok niet wil dialogeren. Dat is het probleem. U wilt niet dialogeren, u wilt enkel problemen creëren. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en de VU&ID*)

Mijnheer Dewinter, ik begrijp dan ook heel goed dat u probeert een grote arend te maken van de kleine mus die hier rondvliegt. Dat kan uw zaak om niet te dialogeren immers dienen. Het spijt me, het spijt ons, het spijt alle fracties, ook de CVP-fractie, zoals ik met veel genoegen vaststel, maar u krijgt geen gelijk. Er zal gepraat worden, en we zullen vooruitgang boeken, niettegenstaande uw verzet.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer Vermeiren, als ik u hoor praten, heb ik de indruk dat we een gunst krijgen van de Franstaligen. Als we het als een gunst moeten beschouwen dat ze morgen aan tafel willen zitten met ons om te praten over hoe we in de toekomst willen samenleven in dit land, vind ik dat een vreselijke instelling.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Taylor, het spijt me verschrikkelijk. Dit is uw interpretatie. Ik

Vermeiren

heb op geen enkel ogenblik van een gunst gesproken. Ik herhaal dit. Mijnheer de voorzitter, gelieve mij te verontschuldigen voor deze uitweiding en ik vraag dat u dit niet aanrekent op mijn tijd. Ik wil enkel duidelijk maken dat iedereen pleit voor een dialoog, voor samenspraak en voor vooruitgang. Er werd daartoe een serieuze opening gemaakt tijdens de regeringsonderhandelingen. Als u daaruit besluit dat anderen zouden hebben gezegd dat het een gunst is om te praten, weet ik niet waar uw interpretatie vandaan komt. Ik heb dat niet gehoord bij de heer Van Eyken. Ik ben niet de advocaat van de duivel. Ik pleit hier niet voor de heer Van Eyken. Ik zeg alleen maar dat sommigen in de CVP-fractie – ik begin te vermoeden dat het er misschien meer zijn dan bij het Vlaams Blok – eigenlijk niet graag hebben dat er vooruitgang wordt geboekt. Dat is het probleem, mijnheer Taylor ! *(Applaus bij de VLD)*

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer Vermeiren, u bent een naïeveling, en dat verbaast me. De interpretatie die de heer Van Eyken aan het woord dialoog geeft, is niet dezelfde als de uwe. De Franstaligen zijn tevreden met de dialoog, omdat ze weten dat dialoog gelijk staat aan immobilisme op het communautaire vlak. U kiest inderdaad voor de dialoog, voor het immobilisme. U kiest voor de communautaire rust, namelijk de rust van het communautaire kerkhof. Daarom zijn de Franstaligen blij, omdat ze weten dat de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap en alle andere dialogen uiteindelijk maar tot één ding leiden, namelijk dat er op het terrein niets gebeurt. Dat hebben ze in het verleden ook gezien. Men keuvelt, maar men handelt niet.

De Volksunie en de VLD hebben het in het verleden reeds gezegd, op hun congressen en in hun teksten en toespraken naar aanleiding van de verkiezingen : als er op het communautaire vlak iets moet gebeuren, dan moet dit gebeuren bij de vorming van de federale regering. Als het dan niet gebeurt, dan zal het nooit gebeuren. Als we dat nu nog altijd niet hebben beseft, dan zullen we het nooit beseffen. Heel uw conferentie, heel uw dialoog is niet veel meer dan een doofpotpolitiek om de communautaire kwesties voor u uit te schuiven en niets te moeten doen op communautair vlak. U weet immers dat u anders nooit een regering op federaal en zelfs op Vlaams vlak had bijeengekregen.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer Vermeiren, ik ben verrast als ik u hoor zeggen dat we een gunst krijgen.

De heer Francis Vermeiren : U bent het die het over een gunst heeft !

De heer John Taylor : Dat was althans de teneur van uw stelling van daarnet. Als die dialoog er dan uit bestaat dat we met twee Vlamingen aan een tafel met twaalf onderhandelaars mogen zitten, vraag ik me af of dit een dialoog is. Dan zijn we een van de velen.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Taylor, ik heb het woord gunst niet in de mond genomen.

De heer John Taylor : Het stoort me vooral dat men precies doet alsof er vandaag iets nieuws onder de zon is, dat er vandaag een kentering is bij de Franstaligen, dat deze bereid zijn om te praten en onze problemen te erkennen. Ik hoor de jongste dagen de voorzitter van het Vlaams Parlement pleiten voor verzoening met de Franstaligen. Dat wekt de indruk alsof we hier de voorbije jaren niets anders hebben gedaan dan agressief ageren tegen de Franstaligen. De oefening die de voorbije jaren in dit parlement heeft plaatsgevonden, onder impuls van minister-president Van den Brande en met samenwerking van de meeste fracties, bestond erin dat men voorstellen deed om beter samen te leven in Vlaanderen. We waren daarbij niet gekant tegen verzoening.

De heer Francis Vermeiren : Daarnet verklaarde de heer Van den Brande dat anderen zijn goede initiatieven niet mogelijk hebben gemaakt. Hij doelde daarbij op de vorige voorzitter van de commissie voor Staatshervorming.

Dat stoort mij dan weer. De resoluties waren weliswaar goed en kwamen in samenwerking tot stand, maar op geen enkel ogenblik werd binnen het overleg een mogelijkheid gecreëerd om te dialogeren. Dat zijn geen gunsten : dat is de uiteindelijke bedoeling. Als men hier een voorstel van resolutie goedkeurt, moet dit worden waargemaakt en moet men trachten die stellingen te laten aanvaarden. Zoals de heer Van Grembergen reeds zei, moet men daarvoor met anderen aan de onderhandelingstafel gaan zitten.

Wanneer u het dan heeft over gunsten en aantallen, dan is dit uw verantwoordelijkheid. Ik zou u willen vragen dat u terzake binnen enkele jaren de inventaris maakt van de realisaties en deze afweegt

Vermeiren

tegen de realisaties van de andere periode, op dezelfde basis en met dezelfde eerlijkheid.

De heer John Taylor : De bedoeling van de voorbije periode was niet om zaken te realiseren, maar wel om een inventaris op te stellen en een dialoog aan te gaan. Het was de bedoeling om een voorbereiding te maken en in deze periode tot realisatie over te gaan. Ik hoop alleen maar dat het nu ook echt zal worden gerealiseerd.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik ben een tevreden, verheugd en bezielt fractievoorzitter. Ik ben tevreden en verheugd omdat, zoals de minister-president het al in zijn regeringsverklaring stelde, het vooropgestelde beleid kan en zal aantonen dat de politiek wel degelijk het verschil kan maken. Iedereen in dit land weet dat de burger op 13 juni een krachtig signaal heeft gegeven : een signaal dat het anders kan en moet. De burger is bezorgd om zijn werk en de werking van de overheid. In het algemeen is hij ook bezorgd om de kwaliteit van het leven in Vlaanderen. De VLD-fractie wenst dit vandaag en de komende vijf jaar positief te benaderen.

De doelstelling van de overheid moet er zich niet toe beperken te antwoorden op de bezorgdheid van haar burgers en erop in te spelen. Het beleid van de overheid moet veel verder reiken. Over vijf jaar wil ik hier opnieuw op deze tribune staan om te kunnen zeggen dat we fier zijn Vlaming te zijn : niet gewoon omdat we Vlamingen zijn, maar ook en vooral omdat Vlaanderen goed en efficiënt wordt bestuurd. Als Vlamingen moeten we bij onze overheid terecht kunnen als er problemen zijn. De overheid moet een bekommerde, creatieve en aanmoedigende overheid zijn. De overheid is er immers niet om te bevoogden, betuttelen, reguleren, bestraffen of controleren.

Jammer genoeg is dit momenteel het overheersen van het gevoel bij de burger ten opzichte van de overheid. Als we eerlijk zijn, moeten we toegeven dat we dat allemaal zo ervaren in onze contacten met de burgers. De overheid wordt gezien als een apparaat waarmee elk contact in de mate van het mogelijke moet worden vermeden, om zo ook moeilijkheden te vermijden. De burger beschouwt de overheid op geen enkel ogenblik als een partner die kan bijdragen tot zijn geluk. Integendeel, het beeld bij de burger is overwegend negatief.

Wij hebben de taak dat beeld om te vormen. Dit kan door een goed en efficiënt beleid op alle terrei-

nen binnen onze samenleving. De burger moet zich opnieuw gesteund voelen door de overheid, die zich op alle terreinen positief moet opstellen ten opzichte van die burger. Op die manier kan de burger de overheid eindelijk ervaren als ondersteunend, aanmoedigend, verademend en rustgevend.

Ik ben dus verheugd omdat zoveel jonge mensen voor de politiek hebben gekozen en deel uitmaken van dit parlement en deze regering. Ik ben verheugd omdat het vooropgestelde beleid de hefboomen in zich draagt om deze fundamentele vernieuwing tot stand te brengen : een vernieuwing die tot uiting kan en moet komen door twee essentiële kenmerken.

Ten eerste moet elk dossier op elk beleidsdomein positief worden benaderd. Geen enkele partij heeft de waarheid in pacht. Daarom geloof ik in een constructieve oppositie. De meerderheid moet dus aandacht hebben voor de goed onderbouwde argumenten die vanuit een positief denkende en welwillende minderheid worden aangebracht. We willen dus geen oeverloze debatten, gekibbel of bekevechterij om toch maar gelijk te krijgen. Mijnheer Van Rompuy, ik ga dus graag in op het aanbod om samen te werken met de constructieve, welmenende oppositie.

Ten tweede moet er eenvoud zijn in de politiek door eenvoud in de regulering. De burger en het bedrijfsleven vrezen op dit moment de overheid op elk domein. Dit is een gevolg van de ingewikkeldheid van de wetgeving. Elk initiatief wordt vanaf de start afgeremd door de onwetendheid inzake de ingewikkelde regels en door de vrees niet over de nodige vergunningen te beschikken, afgeremd te worden door de traagheid van de overheid of gestraft te worden voor het overtreden van bepaalde ingewikkelde regels die men over het hoofd heeft gezien.

Daarom ook staat in de regeringsverklaring dat we naar het éénloketsysteem moeten. We verheugen ons over het feit dat de OCMW's zullen worden omgevormd tot echte sociale huizen. De doelstelling om de Vlaamse regelgeving op vijf jaar tijd te verminderen met 25 percent is misschien ambitieus, maar ook een absolute noodzaak. Onze wetgeving moet duidelijker en overzichtelijker worden : klaar in haar eenvoud, en ondersteunend voor iedereen die creatief wil zijn in onze samenleving.

Ik ben er dan ook bijzonder enthousiast over dat de VLD de beleidsverklaring ten volle ondersteunt. We zullen met grote overtuiging meewerken aan de realisatie van het vooropgesteld beleid

Vermeiren

en zullen er waakzaam op toezien dat de doelstellingen worden gerealiseerd. Er worden inderdaad veel initiatieven vooropgesteld. Ik wil graag stilstaan bij enkele ervan, waaraan mijn fractie heel veel belang hecht.

Naast de voor de hand liggende bekommernis om gezond te blijven, vraagt de burger vooral werk. Dit lijkt misschien afgezaagd, maar voor wie wil werken, is het niet hebben van werk dramatisch. Werken aan de werkgelegenheid is en blijft een absolute prioriteit.

We horen vaak zeggen dat wie wil werken, wordt gestraft. In die uitspraak schuilt een grond van waarheid. Arbeid moet worden aangemoedigd en mag niet fiscaal worden bestraft. Lastenverlaging is dus nodig, vooral voor de laagste schijven van het inkomen uit arbeid.

Ook inzake het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt neem ik als uitgangspunt een veel gehoorde uitspraak uit het bedrijfsleven : 'We hebben jobs vacant, maar vinden niemand om die plaatsen in te vullen'. Dat is op dit moment in Vlaanderen het geval met zestigduizend vacatures in de privé-sector. Het gaat niet alleen om jobs voor hogeschoolden, integendeel. Bijgevolg moet alles in het werk worden gesteld om wie wil werken aan een job te helpen. Alle maatregelen die hen daarbij kunnen begeleiden, zijn welkom en moeten worden uitgevoerd.

Die maatregelen staan dan ook in het regeerakkoord, met name de verlaging van de kosten voor kinderopvang, het gratis werknemersabonnement op het openbaar vervoer voor lage inkomensgroepen, en de verlaging van de registratierechten op de aanschaf van een woning om de arbeidsmobiliteit te bevorderen. Dat zal voor de mobiliteit en tewerkstelling een grote rol spelen.

Spreeken over de arbeidsmarkt is spreken over het onderwijs. Ook dat is een topprioriteit. Ons onderwijssysteem wordt in het zopas gepubliceerde rapport van de VN betiteld als het beste ter wereld. Dat mag worden gezegd. We mogen echter niet op onze lauweren rusten en moeten waarborgen inbouwen voor een voldoende omkadering van de verhoogde werkingsmiddelen. Dat moet de herwaardering van de taak van de leraar in de hand werken.

We verheugen ons erover dat in het regeerakkoord een belangrijke klemtoon wordt gelegd op het we-

tenschappelijk en technisch onderzoek. We vragen daarbij ook speciale aandacht voor het toegepast onderzoek. Eveneens speciale aandacht vragen we voor de zonevreemde bedrijven. De heer Lachaert zal daar zo dadelijk op terugkomen.

We willen een sociaal Vlaanderen. Het vooropgesteld beleid bukt van de initiatieven voor het kind, de jeugd en de ouderen. Dat is volkomen terecht. Een oud gezegde luidt : onze jeugd, onze toekomst. De juistheid van dit gezegde ervaart men des te meer wanneer men ouder wordt. Terecht gaat veel aandacht naar de kinderen, de kinderopvang, en de dialoog tussen de jongeren en de overheid.

Meteen wil ik de aandacht vestigen op de problematiek van de ouderen. In de eerstvolgende decennia zal veel aandacht moeten worden besteed aan de vergrijzing, zeker op Vlaams niveau. Deze morgen werd al gewezen op het ambitieus en waardevol plan van de zorgverzekering. Daarover zal nog moeten worden gepraat en de nodige kredieten zullen ervoor moeten worden vrijgemaakt.

Mobiliteit en nog eens mobiliteit : een gespreksonderwerp dat voor iedereen al even courant is als het weer. Er gaat geen dag meer voorbij zonder dat we worden geconfronteerd met fileproblemen. Daarom voorziet de regeringsverklaring terecht in een noodzakelijke budgettaire inhaalbeweging.

Een belangrijk – ja, misschien zelfs het belangrijkste punt – is de haast vanzelfsprekende aandacht die we voor de zwakkeren en kwetsbaren in onze samenleving moeten opbrengen. Ik denk daarbij aan de mindervaliden, aan de economisch zwakkeren, aan de zieken en aan de hulpbehoevenden. Dit zal in de komende vijf jaar één van de prioriteiten van deze regering moeten vormen. Ik wil daarbij nog opmerken dat een echt mindervalidenbeleid enkel en alleen mag uitgaan van de behoeften van deze mindervaliden zelf en van hun fundamenteel recht op zorgverlening op maat. Uit de dagelijkse gesprekken die we her en der hebben, is voor ons duidelijk gebleken dat daar een probleem is ontstaan dat het gevolg is van heel wat elementen waar we dringend en bestendig iets moeten aan doen. Onze fractie zal dienaangaande bijzonder waakzaam zijn.

Wat het sociaal woonbeleid betreft, zijn wij van oordeel dat iedereen het recht heeft te beschikken over een aangepaste woning. Er blijft evenwel een tekort aan sociale woningen. Ik zal het hier nu niet hebben over de problematiek van het eigendomsrecht, maar vandaag ervaren wij dat bepaalde weliswaar goed bedoelde reglementeringen en decre-

Vermeiren

ten uiteindelijk negatief uitvallen voor de betrokkenen. Bovendien is er de dreigende stijging van de rentevoeten. Het verheugt me dan ook dat in het regeerakkoord een evaluatie werd ingeschreven die op het einde van het jaar 2000 zal plaatsvinden.

Tot slot wil ik het – last but not least – nog even hebben over een echt milieubeleid, iets waarover de heer De Gucht het reeds uitvoerig heeft gehad. De vervuiler betaalt is een principe dat thans algemeen wordt aanvaard, ook door het bedrijfsleven. Verantwoord ondernemerschap betekent heden ten dage niet alleen een blindelinge zorg voor infrastructuur en werk, maar ook respect voor het milieu en de vastgestelde normen, onderbouwd door een realistische, goed doordachte en eenvoudige regelgeving. Wie de aldus vastgestelde normen respecteert, wordt aangemoedigd. Wie de normen aan zijn laars lapt, moet er onverbiddelijk uit.

Een duurzame economie kan slechts gebaseerd zijn op een duidelijke decreetgeving en een duidelijke wetgeving met duidelijke normen en duidelijke controles. Dit alles vind ik terug in de regeringsverklaring en ik ben daar bijzonder gelukkig om.

Dit tijdsbestek is uiteraard veel te kort om alle thema's te behandelen. Vanuit een positieve benadering zie ik de regeringsverklaring als een grote inventaris en zo hoort het ook. Bij de begrotingsbespreking en reeds tijdens onze eerste vergaderingen in september zullen wij de kans hebben deze regering in haar werking en samenwerking te beoordelen.

Mijnheer de voorzitter, hier werd heel wat verwezenlijkt binnen een heel korte tijdspanne. Een van de vorige sprekers heeft reeds gezegd dat dit mogelijk was omdat 'de een de ander zijn appels niet wou pikken'. We hebben een aantal prachtige afspraken bedongen.

Mijnheer de minister-president, heren ministers, mevrouw de minister, u mag ervan overtuigd zijn dat de VLD-fractie voortdurend zal waken over de correcte uitvoering van de regeringsverklaring, en u zult tevens bestendig ervaren dat we een loyale, stevige, hardwerkende en verheugde fractie zijn, die de regering waar nodig vooruit zal helpen.

Ik bedank u voor uw aandacht en bevestig bij deze de steun van de VLD-fractie aan de regering. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en de VU&ID*)

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Vermeiren, ik wou u onderbreken toen u het had over aanpasbaar wonen en wonen in Vlaanderen. U stelt duidelijk dat u tevreden bent met wat in het regeerakkoord wordt vermeld. Ik merk dat de VLD kort van geheugen is. Dit zal wellicht nogmaals blijken wanneer de heer Lachaert het over de zonevreemde bedrijven en de ruimtelijke ordening zal hebben.

Tijdens de stemming in de commissie hebt u gefulmineerd tegen de wooncode. U noemde dit een etatisering, te centralistisch en een aantasting van het eigendomsrecht. U was tegen het recht op voorkoop en het sociaal beheersrecht, en noemde het kaderdecreet detaillisme in het kwadraat. Nu bent u echter uitermate tevreden met de Vlaamse wooncode als uitgangspunt van het regeerakkoord. Uw enige opmerking luidt dat er nog een aantal uitvoeringsbesluiten moeten bijkomen. Dat klopt, want in het totaal zijn er 70 bijkomende besluiten nodig.

Mijn fractievoorzitter heeft deze morgen reeds opgemerkt dat de mening van de VLD in nog geen twee maanden tijd blijkbaar van zwart in wit is omgeslagen. Op het vlak van huisvesting en ruimtelijke ordening is het regeerakkoord geen blauwe wagen, maar een roodgroene met een blauw stiekertje.

De heer Francis Vermeiren : Ik ben erg verbaasd omdat u mijn woorden verkeerd interpreteert en het regeerakkoord onvoldoende kent. Ik verwijs naar pagina 99. Als u het regeerakkoord voor u ligt hebt, wilt u die pagina dan even nemen ? (*Gelach*)

Onder de rubriek huisvesting zult u terugvinden dat we bij de sociale huisvesting de aandacht vestigen op de hoge nood. Uit het armoedeverslag is immers gebleken dat er een tekort is van 70.000 woningen. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwé*)

Het kan dat u de rubriek huisvesting niet op pagina 99 vindt, maar onder die rubriek kunt u wel lezen dat de regering het over een huurcheque heeft. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwé*)

Voormalig minister Peeters, de heer Van der Poorten en de heer Timmermans weten heel goed welke discussies we hierover hebben gevoerd. Net als de heer Demeulenaere vind ik de visie van de VLD goed terug in deze regeringsverklaring. Er is immers sprake van huurcheques, we verwijzen naar het verschil met vroeger en wijzen op de gevolgen

Vermeiren

van het te vlug stemmen en op de nefaste aspecten van de wooncode.

Ik ben elke regeringsonderhandelaar van elke partij dankbaar omdat ze bereid zijn om alle aspecten van de wooncode te bekijken en te evalueren op het einde van het jaar 2000.

Mijnheer Decaluwé, u hebt dus heel wat verkeerd begrepen. U zou de tekst eens opnieuw moeten lezen. Ik herhaal dat we volledig achter de tekst staan en dat die niet tegenstrijdig is met wat we vroeger hebben gezegd. (*Applaus bij de VLD en de SP*)

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wil het graag hebben over twee deelaspecten van dit akkoord : enerzijds de havens en grootstedelijke mobiliteit en anderzijds het grootstedelijk beleid.

Over de havens kan ik bijzonder kort zijn, omdat er in dit regeerakkoord niet veel over wordt gezegd. Ik heb gisteren met veel aandacht naar de verklaring van de minister-president geluisterd. Ik had gehoopt dat hij er ten minste op had gewezen dat de havens de motoren van onze economie zijn en dat Vlaanderen nog altijd het distributieland bij uitstek is. Ik heb daar niets over gehoord. Over havens wordt dus weinig gezegd en als dat wel zo is, dan is het in negatieve zin. Ik citeer de heer Estiaux, voorzitter van de privé-sector in de Antwerpse haven over dit regeerakkoord : 'Er staat in dat akkoord niets over de ontsluiting, niets over de bereikbaarheid, het vervoer of de beloodsing in onze haven, om nog maar te zwijgen over de rol van distributie en logistiek. Over de expansie van de havens staat er in dit regeerakkoord een zeer bedreigende passus. De economische expansie van de havens mag niet langer gelijk staan met het innemen van steeds nieuwe open ruimte ten koste van landbouw, natuur of bestaande woongebieden. We zijn dus gewoon hinderlijk voor deze regering en dat betreurt ik'.

Ook over Antwerpse mobiliteit of mobiliteit van de grootsteden in het algemeen wordt zeer weinig gezegd. Er is wel het vage voornemen – mocht de budgettaire ruimte dat toelaten – om de kruispunten van de Antwerpse Singel te ondertunnelen en om een Oosterweelbrug aan te leggen. Dat zijn projecten waar de Antwerpenaars niet eens om hebben gevraagd. In de vorige regeerperiode was

er een zeer actieve en gedreven commissie voor Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Verkeer werkzaam onder deskundige leiding van een VLD'er, met name de heer Gabriëls. Die commissie heeft voor Gent en Antwerpen al het opzoekwerk gedaan. Ze heeft gezegd wat de knelpunten waren en welke oplossingen de lokale overheden daarvoor hebben gezocht. Het verbaast me dat daar in dit regeerakkoord zeer weinig over staat.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Penris, ik denk dat we twee verschillende teksten hebben. Op bladzijde 86 van het regeerakkoord staat dat 'naast het investeren in een beter openbaar vervoer investeren in infrastructuurwerken noodzakelijk is om de structurele verkeersknelpunten weg te werken en het economische verlies door files tegen te gaan'. Het is niet de bedoeling alle nota's van de administratie die ter voorbereiding van dit document werden gebruikt, op te nemen in het regeerakkoord. Hier leeft wel de wil om die aan te pakken.

Volgens u wordt niets gezegd over de haven en de ontsluiting ervan, de verbetering van de mobiliteit en het verkeer. Hier staat letterlijk op bladzijde 87 : 'In het kader van de noodzaak om meer goederen te vervoeren via het spoor zal de Vlaamse regering het realiseren van een tweede spoorontsluiting voor de haven van Antwerpen en het multifunctioneel reactiveren van de IJzeren Rijn ondersteunen.'

Bij mijn weten komen deze drie passussen tegemoet aan de vraag van de Antwerpse haven. Voor de realisatie ervan is de regering een engagement aangegaan. De minister van Openbare Werken en Mobiliteit heeft de opdracht gekregen om tegen 2001 een geïntegreerd mobiliteitsplan te maken en dit in concreto uit te voeren. We engageren ons om dit op vijf jaar in werking te zetten en u mag ons daar binnen vijf jaar op wegen.

De heer Jan Penris : Ik neem kennis van uw engagement. Ik zal trouwens geen vijf jaar wachten om de zaak op te volgen.

Het grootstedelijk beleid wordt blijkbaar belangrijk geacht. Dat blijkt onder meer uit het feit dat niet minder dan zeven bladzijden van deze verklaring aan dit onderwerp worden gewijd. Op zich een goede zaak, ware het niet dat het hele verhaal een te duidelijke Agalev-stempel draagt.

Penris

Dat blijkt al uit de tweede alinea, waar de totale oorlog aan de auto wordt verklaard. Door de talrijke autoverplaatsingen van en naar de steden wordt immers het ecologisch draagvlak ondergraven. We weten uit de Antwerpse praktijk wat dat betekent. De auto zal uit alle Vlaamse steden worden gebannen. Eenrichtingsverkeer wordt troef, parkeerplaatsen verdwijnen, de fietser krijgt absolute voorrang tegen alle verkeersregels in. De stad wordt onbereikbaar voor de toerist, maar ook voor degenen die nog in de stad willen winkelen.

Over winkels gesproken, ook het wonen boven winkels zal worden aangemoedigd. Het Antwerps voorbeeld heeft ons echter geleerd dat dit project weinig kans op slagen maakt. De mensen willen sowieso niet meer in de stad wonen – niet boven en niet naast winkels – omdat er problemen zijn in de stad. Er zijn problemen van veiligheid, fiscaliteit, verloedering, vervreemding, onleefbaarheid. Dat weet u, dat erkent u en u wilt er ook iets aan doen. Dat is positief, maar uw maatregelen zullen de problemen niet oplossen. Eén maatregel draagt wel onze goedkeuring weg, namelijk de heroriëntering van het Mercuriusfonds. De andere maatregelen zullen geen zoden aan de dijk brengen.

We geloven niet in uw sociaal-cultureel beleid. Het is het beleid van de straathoekwerkers, van de buurttoezichters, van de wrevelagenten, van de jeugdhuisuitbaters, van de speelpleinanimatoren, enzovoorts. Dit alles levert weinig op en kost de samenleving veel geld.

We geloven niet in uw aanpak van kinderen en jongerenproblemen. We vinden niet dat migrantenorganisaties – zoals u voorstelt – de bevoorrechte gesprekspartner kunnen zijn. De wijkorganisaties en de buurtcomités van het eigen volk moeten dat zijn. Zij kennen de problemen van hun straat en hun stad. Zij willen overleven in de grootstad, zij hebben onze steun en sympathie nodig.

Ten slotte geloven we niet in uw aanpak van het veiligheidsprobleem. U herleidt dit voor de zoveelste maal tot een probleem van properheid. Volgens u is het de hondendrol op het voetpad die de burger dat hinderlijke gevoel van onveiligheid geeft. U vergist zich. Het probleem in de grootsteden is niet het probleem van de hondendrollen. Het probleem is de echte onveiligheid, echte criminaliteit, de overvallen, het druggebruik, inbraak en autoschuijerij. Het probleem zijn de jongerenbendes, de zakkenrollers, agressieve bedelaars, pooiers en

straatprostitutie. Het probleem is vervreemding van hele volkswijken.

Dat probleem pakt men slechts gedeeltelijk aan door de straten opnieuw proper te maken. Men moet de kern van de zaak ook durven benaderen. Men moet het politietoezicht verhogen, de criminelen straffen en opsluiten, de wijken terug aan de burger, aan het eigen volk geven. Onze accenten inzake grootstedelijk beleid liggen duidelijk anders. U mag in deze zittingsperiode van ons dan ook een harde oppositie verwachten. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Penris, u vergist zich van parlement. Dit parlement wil proberen de steden leefbaar te maken, en zeker niet met eenzijdige maatregelen. We voorzien in een hele reeks maatregelen, onder meer op het vlak van huisvesting. We willen de sociale huisvestingsmaatschappijen nieuw leven inblazen om tot een sociale mix te komen in de sociale woonwijken. We hopen dat te bereiken met een systeem van gerichte huursubsidies. In ons programma staat letterlijk dat we willen streven naar de renovatie van oudere sociale wooncomplexen waarmee we de sociale verdringing willen tegengaan zodat de bewoners in hun eigen omgeving kunnen blijven.

Ik aanvaard het onveiligheidsgevoel als een reëel probleem, mijnheer Penris, maar u zit daarvoor in het verkeerde parlement. Dat wordt immers op federaal niveau besproken en aangepakt.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik heb een kleine mededeling voor de heer De Caluwé : het is inderdaad bladzijde 99.

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers en collega's, ik zal me toespitsen op het deel van het regeerakkoord betreffende welzijn, gezondheid en gelijkekansenbeleid. De SP-fractie kan zich enthousiast achter de voorgestelde beleidsbakens en -voorstellen scharen. Zowel de beloftes uit ons kiescontract als een belangrijk deel van de voorstellen van ons Toekomstcongres kan men erin terugvinden. De rode draad van de solidariteit is daarbij het basisrecept.

Swennen

In het regeerakkoord staat dat onder het hoofdstuk 'Meer welzijn met een actief zorgbeleid'.

Kinderopvang als basisvoorziening was in ons kiescontract een belangrijk punt. In het regeerakkoord werd dit ook opgenomen. Kinderrechten zijn nu een volwaardig uitgangspunt van het Vlaams welzijnsbeleid. Mevrouw Lindekens heeft hiervoor het pad geëffend. Uiteraard stond ook de uitbouw van een solidaire zorgverzekering bovenaan het SP-kiescontract.

De desbetreffende passages in het regeerakkoord vormen zonder meer een volmondig engagement om onze sociale verzekering gestalte te geven, overeenkomstig de bepalingen en principes van het in dit halfroond op 17 maart 1999 goedgekeurde decreet. De uitdrukkelijke vermelding van de inkomensgerelateerde bijdragen symboliseert en accentueert het voornemen van de nieuwe regering om van de zorgverzekering een krachtig solidair systeem te maken.

Als één van de initiatiefnemers van de zorgverzekering verheugt het me ten zeerste dat de voorzitter van de nieuwe Vlaamse regering gisteren nadrukkelijk heeft gezegd dat 'de grootste prioriteit voor het sociaal beleid van de Vlaamse regering de invulling van het decreet betreffende de zorgverzekering wordt. Invulling betekent in de eerste plaats ook dat in de nodige budgetten voor deze zorgverzekering zal worden voorzien'. Dat citaat uit de regeringsverklaring beschouw ik voortaan als de politieke levensverzekering voor de uitvoering van de zorgverzekering in deze zittingsperiode.

Meer in het bijzonder verheugt het ons dat 40 miljard frank wordt gereserveerd voor het sociaal en welzijnsbeleid, waar de zorgverzekering, samen met de huisvesting en de creatie van 15.000 jobs in de sociale economie, de hoofdmoot van uitmaakt.

De SP bepleit reeds lang een versterking van de rol van de OCMW's in het geheel van het welzijnslandschap. Het sociaa huisplan met een lage drempel vormt een hefboom om dit waar te maken.

Ook vanuit de invalshoek van mijn parlementair werk in de voorbije jaren, ervaar ik een bijzondere voldoening bij het lezen van het regeerakkoord. In de twee voorbije regeerperiodes steunde mijn fractie me om een aantal voorstellen in te dienen. De moraal die ik van dit verhaal onthoud, is dat de beleidsvernieuwende initiatieven die opborrelen van de parlementaire werkvloer al te veel taaie weer-

standen dienen te overwinnen. Met hardnekkig en koppig parlementair drillboorwerk kan men soms muren van weerstand slopen. In veel gevallen is de muur echter van graniet.

Ik interpreteer de tonaliteit van het regeerakkoord als de vaste wil om die taaie weerstanden in positieve ontvankelijkheid voor nieuwe ideeën en voorstellen om te zetten. In deze optiek zijn we alvast blij met de opname in het regeerakkoord van het persoonsgebonden assistentiebudget voor gehandicapten en het voornemen om de positie van gebruikers van instellingen uit de welzijns- en gezondheidssector te versterken. Dat geldt ook voor het principe om de bestaande sociale ongelijkheid in de preventieve gezondheidszorg zoveel mogelijk weg te werken en het uitdrukkelijk engagement om te zorgen voor gelijke kansen voor homo's en lesbiennes.

Mijn parlementaire hart gaat niet enkel om die redenen sneller slaan. Ik richt mij hier even tot de leden van de commissie voor Welzijn en Gezondheid. Het is niet voor u, mevrouw Vogels, dat mijn hart sneller gaat kloppen, maar wel voor het werk dat wij in de voorbije jaren in die commissie verzet hebben. Wij hebben veel beleidsvoorbereidend werk geleverd. Ik lees nu in het regeerakkoord dat dit werk zal worden gehonoreerd.

Ik denk hierbij aan de motie van aanbeveling en aan de maatschappelijke beleidsnota Bijzondere Jeugdzorg die als basis dienen voor een strategisch meerjarenplan. Ik denk ook aan de conclusies van de commissie voor Armoede en Sociale Uitsluiting, waar een cruciale aandacht voor een inclusieve aanpak noodzakelijk is.

Een andere parlementaire wens die ingewilligd wordt, is de versmelting van welzijn en gezondheid tot een pakket van bevoegdheidsmateries. Wij – en wij niet alleen trouwens – zijn hieromtrent jarenlang klagende partij geweest. De verwarring en de confrontaties die in het verleden bestonden, zijn thans gelukkig van de baan.

We gaan, tot slot, zonder twijfel van start onder een trendbrekend gesternte. We zullen hier inzake het sociale luik zowel voluit meewerken als erover waken dat het halleluja van vandaag geen vogels in de lucht blijven, maar ook beleidsresultaten worden. (*Applaus bij de SP, AGALEV, de VLD en de VU&ID*)

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik wil het voorliggend regeerakkoord benaderen vanuit het principe van de gelijke kansen en dit op verschillende beleidsniveaus. Ik zal hiervoor vier invalshoeken aanhalen.

De 21ste eeuw biedt ongetwijfeld grote mogelijkheden. Er zijn echter ook een aantal reële bedreigingen die we absoluut niet kunnen tolereren en die onze aandacht nodig hebben. Ik heb het hier over de toenemende dualisering van de maatschappij. Naar mijn aanvoelen ligt hier een uitdagend akkoord voor, met duidelijke accenten voor meer levenskwaliteit voor iedereen.

Armoedebestrijding is een belangrijk aandachtspunt. Een democratische samenleving kan en mag het maatschappelijk deficit van armoede en sociale uitsluiting niet aanvaarden. Armoede is een multidimensioneel gegeven en vraagt om een veelzijdige aanpak en een inclusief beleid. Uiteraard is het voorkomen van sociale achterstelling in alle opzichten beter dan deze nadien recht te zetten. Er valt op dit vlak nog heel wat werk te verzetten, maar dit regeerakkoord zet duidelijke stappen.

De heer Stassen zal het later nog over de nieuwe jobs hebben. Die moeten worden gecreëerd vanuit een speciale aandacht voor de werkgelegenheid voor laaggeschoolden. Dit moet voorkomen dat mensen in de armoede terechtkomen. Hij zal het hierbij ook hebben over de lokale werkgelegenheidsinitiatieven.

Ook in het onderwijs hoofdstuk vinden we het gelijkheidsprincipe terug. De echte kosteloosheid van het leerplichtonderwijs zal worden gegarandeerd. Men heeft het hier ook over de uitbouw van een behoeftedekkend aanbod voor het Nederlands als tweede taal. Dit garandeert jongeren dat ze na hun schoolloopbaan op gelijke wijze aan de start komen.

Uiteraard zal het beleid regelrechte discriminaties op de arbeidsmarkt wegwerken. Ik denk hierbij zeer nadrukkelijk aan de positie van jonge allochtonen, al of niet van Belgische nationaliteit. Deze en andere maatregelen kunnen voorkomen dat mensen in de armoede terechtkomen.

Maar er zal ook hard werk worden geleverd om op doortastende wijze de armoede zelf aan te pakken. De armoede moet worden aangepakt, en niet de armen. Het is dan ook niet meer dan logisch dat de armen en hun organisaties een grotere stem krijgen in de beleidsuitvoering. Daarom wil ik de minister-president en minister Vogels heel nadrukkelijk vra-

gen om erg snel te zorgen voor een decretale ondersteuning van verenigingen waarin armen het woord nemen. Ik weet dat de vorige minister daar echt heeft aan gewerkt, maar een besluit leek niet mogelijk. Ik stel daarom voor dat er snel een definitieve regeling komt van de betoelaging en erkenning van de verenigingen waarin armen het woord nemen.

Wanneer de realisatie van de sociale grondrechten van elke burger en in het bijzonder van de meest kwetsbare groepen effectief de toetssteen van dit beleid zullen vormen, en wanneer in een strategisch plan de aanbevelingen uit het themadebat over armoede hard worden gemaakt, dan geloof ik echt dat we jaar na jaar stappen zullen zetten in de bestrijding van die armoede en sociale uitsluiting.

De thuislozen vormen binnen de globale armoede-problematiek een zeer problematische groep. Dat er initiatieven zullen worden genomen om het recht op wonen voor iedereen te realiseren, kan ik alleen maar toejuichen. Het belang van wonen kan niet worden onderschat : wonen is de uitvalsbasis naar de maatschappij. De 15.000 bijkomende sociale woningen zijn, wat ons betreft, een must.

Een tweede invalshoek is de integratie en de inburgering van minderheden. In het regeerakkoord staat : 'Een integraal beleid voor etnisch-culturele minderheden wordt met concrete doelstellingen en maatregelen op de verschillende Vlaamse bevoegdheidsdomeinen en niveaus gevoerd om het onthaal en de integratie van die groepen te bevorderen.' Voor onze fractie betekent dit dat men de voorwaarden schept om minderheden die legaal in ons land zijn gevestigd, als volwaardige burgers aan het maatschappelijk gebeuren te laten deelnemen. Maar dat betekent ook dat men de voorwaarden creëert opdat minderheden die hier voorlopig blijven, in de Vlaamse samenleving worden onthaald, opgevangen en begeleid, met respect voor de menselijke waardigheid en de fundamentele mensenrechten.

Het is noodzakelijk en verantwoord om mensen zonder wettig verblijf een minimaal recht op voeding, onderdak, onderwijs en medische zorgen aan te bieden zolang ze op het Belgisch grondgebied verblijven. Dat is ook heel nadrukkelijk onze bevoegdheid. Deze keuze voor een opvangbeleid moet volgens ons zeer snel vorm en inhoud krijgen. Contacten met mensen zonder papieren hebben me geleerd dat in het bijzonder het recht op onderdak dringend moet worden gerealiseerd. Ik richt me daarom nadrukkelijk tot de minister die daarvoor bevoegd is, om deze mensen te contacteren.

Van Den Heuvel

Dat zal ertoe bijdragen voeling te krijgen met hun problemen.

Het betrekken van de doelgroep als volwaardige gesprekspartner bij het voorbereiden, uitvoeren, opvolgen en evalueren van het beleid, lijkt mij een succesfactor voor een efficiënt integratiebeleid. Het regeerakkoord schrijft dialoog, overleg en responsabilisering voor. In het verleden heeft Agalev het minderhedenbeleid op de voet gevolgd. We zullen dat blijven doen, en onze suggesties op constructieve wijze blijven inbrengen. In ex-minister Martens vond ik steeds een gelijke bij de bekommernis om deze problematiek ; ik hoop dat dit zo kan blijven.

Gelijke kansen voor mannen en vrouwen is een derde invalshoek. Is de democratie mannelijk ? Bij Agalev niet, dat kan ik hier met zekerheid zeggen. Toch moeten we vandaag vaststellen dat deze stembusgang er niet toe heeft geleid dat een evenwichtigere deelname van vrouwen aan de politieke besluitvorming werd bereikt. Zolang dat niet het geval is, is onze democratie niet af. Het kan niet zijn dat we op deze manier de eenentwintigste eeuw binnenstappen. Daar moet dus dringend iets aan veranderen.

Het punt 'Gelijkekansenbeleid' uit het regeerakkoord is niet heel uitgebreid. Het bevat niettemin de twee essentiële zaken : discriminaties moeten worden weggewerkt en daartoe moet worden voorzien in de nodige middelen.

Naast een evenwichtige deelname van mannen en vrouwen in politieke en maatschappelijke besluitvormingsorganen, lijkt het me een bijzonder grote uitdaging om de combinatie zorg en arbeid als een belangrijke invalshoek voor uw beleid te nemen. Het waarmaken van een gelijkekansenbeleid voor homo's en lesbiennes draagt uiteraard onze goedkeuring weg. Als specifiek aandachtspunt wil ik een aangepast hulpverleningsaanbod voor holebi's naar voren schuiven, niet perse in een volledig apart circuit maar wel in de bestaande zorgsectoren. Het is misschien wel nodig dat een ondersteuningscentrum wordt uitgebouwd.

Een vierde en laatste invalshoek zijn de kinderen en jongerenrechten. Dit is een bijzonder grote uitdaging waarbij de regering uit verschillende hoeken expertise en ondersteuning kan en mag verwachten. Het is volgens mij de eerste keer dat deze bekommernis om kinderen en jongerenrechten expliciet in een regeerakkoord wordt ingeschreven.

Dat is ongetwijfeld een unicum. Daarbij worden de kinderrechten niet enkel ingevuld vanuit een beschermende reflex, men legt tevens de klemtoon op participatie en inspraak. Misschien kan worden overwogen om kinderrechten systematisch in te bouwen in alle voorzieningen die met kinderen te maken hebben. We kijken uit naar het eerste rapport van de kinderrechtencommissaris die verslag moet uitbrengen aan het Vlaams Parlement. Ik ben ervan overtuigd dat ze in haar verslag een aantal nieuwe beleidsaanbevelingen zal kunnen maken die vanuit het parlement worden overgemaakt aan de Vlaamse regering.

Tot slot wil ik het nog even hebben over de integrale jeugdzorg. Onder integrale jeugdzorg verstaan we een intersectorale afstemming van alle voorzieningen inzake jeugdhulpverlening en opvoedingsondersteuning. We zijn bijzonder verheugd dat de motie van aanbeveling zal worden uitgewerkt in een strategisch meerjarenplan. We kijken uit naar de eerste begroting omdat daar in de nodige budgetten moet worden voorzien.

Mijnheer de minister-president, dames en heren, we staan voor vijf belangrijke en spannende jaren. De actiepunten voor een actief zorgbeleid zullen het welzijn en de levenskwaliteit voor iedereen verhogen. U hebt onze steun en de garantie van onze inzet om dit mee te realiseren. (*Applaus bij de VLD, de SP, de VU en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, ik heb niet de intentie om het regeerakkoord en de regeringsverklaring puntsgewijze te herhalen. Vandaag hebben een aantal eminente sprekers uit dit parlement namens hun politieke partij de regeringsverklaring in alle toonaarden besproken. Naargelang de invalshoek – meerderheid versus minderheid en op bepaalde momenten zelfs minderheid versus minderheid – gebeurde dit nu eens positief, dan weer negatief, nu eens grof, dan weer cynisch, soms zoutloos, soms met brio.

Als neofiet in dit halfroond valt het me op dat een belangrijk deel van de spreektijd werd gevuld met verwijzingen naar het verleden. Blijkbaar is dat nodig voor de politieke besluitvorming. Er wordt verwezen naar wat op bepaalde ogenblikken werd gezegd in bepaalde politieke biotopen, commissies en verklaringen. Men moet daar wel aan wennen. Voor mij en de VU&ID-fractie is de toekomst immers veel belangrijker dan het verleden. Het zou

Bogaert

een echte trendbreuk zijn met het verleden om deze aloude politieke gewoonte eens anders te evalueren. Spijtig genoeg weten we nu reeds wie over enkele ogenblikken goedkeurend zal applaudiseren en afkeurend zal grommen, tenzij straks het tegendeel wordt bewezen.

Het is heel belangrijk dat we beseffen dat mensen hier praten met en over andere mensen. Er wordt hier gesproken over goedbedoelde inspanningen van zovele anderen in het verleden en in de toekomst. De bevolking kijkt toe en oordeelt. Het is niet dienstig om elkaar om de oren te slaan. Elkaar een luisterend oor bieden, is dat wel. Wat de dag na de verkiezingen nog werd afgedaan als iets onmogelijks, kreeg vrij vlug gestalte en leidde tot een uniek politiek project waarin het grootste deel van de bevolking zich kan en zal terugvinden. VU&ID zijn hiervan overtuigd.

Weken van wikken en wegen, van luisteren en praten, van hoge en gedempte woorden, al eens van slaande deuren, van lachen – waarom niet ? – van hard onderhandelen, van strategisch opstellen, van geven en nemen, van op den duur onmenselijk moe worden, van bloed, zweet en tranen, van hoop en wanhoop leidden ten slotte tot dit vertrouwen. Als neofiet heb ik tot vandaag vooral dat vertrouwen ondervonden van wat sommigen de kleurige regering noemen. Deze regering straalt dus vertrouwen uit. Ik ben blij deel te mogen uitmaken van die meerderheid.

Het resultaat van dit alles vinden we terug in het nieuw project voor Vlaanderen, dat de huidige bestuursmeerderheid en haar regering aan het Vlaams Parlement, en dus ook aan alle Vlaamse burgers, voorlegt. Werk van mensen voor zovele andere mensen. Mensenwerk dus. Mensenwerk betekent per definitie niet perfect, niet af, verbeterbaar, wel eerlijk, open en correct. Wat anderen ook mogen beweren vanuit de minderheid, het zijn geen goedkope franjes, geen holle woorden, geen nietszeggende slogans, wel politieke nagels met koppen waarop u en de kiezers ons later zullen taxeren.

Paars werd zowat de modekleur voor de zomer 1999, de laatste van dit millennium. Hiermee hadden de couturiers van de vorige bewindsploeg bij het uittekenen van hun collectiestukken in 1998 geen rekening gehouden.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Thans zit een van de bekendste couturiers ook in de paarse collectie, hoewel hij de snit van enkele modellen ingrijpend diende aan te passen. Wat er ook wordt beweerd, zowel voor de VU als voor ID en de alliantie VU&ID stond paars nooit ostentatief voor anti-CVP of anti-wat-ook. Integendeel, paars stond en staat voor iets en niet tegen iets. Paars staat duidelijk voor een trendbreuk waardoor voor de eerste keer en vrijwel onmiddellijk electoraal rekening wordt gehouden met de terechte verzuchtingen van de bevolking. Deze trendbreuk moet leiden tot integrale democratie, dus tot meer en directe democratie, tot een beter bestuur en tot institutionele en bestuurlijke hervormingen. Het gaat dan over meer kwalitatieve welvaart en meer welzijn. Er moet daarbij wel sprake zijn van de nodige dosis Realpolitik en pragmatisme. De alliantie VU&ID straalde dit partijoverschrijdend en postideologisch elan reeds lang voordien uit.

Natuurlijk vinden we ons terug in de bezorgdheden, uitgangspunten en doelstellingen van het Vlaamse regeerprogramma die gisteren werden verwoord door de nieuwe minister-president. Items uit de congressen van de Volksunie, heel wat clausules uit de conventie van VU&ID alsook het grootste deel van de beelden van ID, in tempore non suspectu vastgelegd door de basis, vinden we letterlijk terug in het nieuw project waarover we straks stemmen.

De VU als partij en ID als beweging vinden zich als onafhankelijke partners binnen hun alliantie volledig terug in die enorme uitdagingen die deze bewindsploeg voor de volgende vijf jaar aanpakt. VU&ID zal in loyaliteit en vriendschap meewerken aan dit unieke project, positief als het kan, kritisch als het moet. Onze eigen ministers zullen zeker geen voorkeursbehandeling krijgen, en zo hoort het ook. Wel zullen ze steeds kunnen rekenen op onze daadwerkelijke steun en ons vertrouwen, hetzelfde vertrouwen dat onze fractie heeft in de hele regeringsploeg en de coalitiepartners.

Voor VU&ID is de rode – of moet ik zeggen : paarse – draad doorheen dit nieuwe project voor Vlaanderen het bewerkstelligen van meer democratie en een beter bestuur. Ik weet het : vandaag hebben we veel gepraat over technische kwesties, over problemen als Doel, ontsluiting, mobiliteit en gelijke kansen. Maar om daartoe te komen, moet de biotoop waarin we politiek leven, namelijk de democratie, meer gestalte krijgen. De vanzelfsprekendheden van een democratie betekenen vaak de ondergang van die democratie. Democratie is immers geen verworvenheid, maar iets waarvoor we

Bogaert

dagelijks moeten vechten. Ook vandaag ondervinden we dit.

De opeenvolgende signalen van de burger en de kiezer hebben ons geleerd dat datgene waarin we leven niet vanzelfsprekend is, dat we er echt iets voor moeten doen. Dat vertrouwen moet worden doorgegeven. Dit onderdeel van de regeringsopdracht is uiterst belangrijk, omdat het zo een uitdaging betekent. We hebben een enige en historische kans om die beruchte kloof met de burger te dichten. Geachte leden, geloof me vrij : die kloof bestaat vooral tussen de kiezers en de gekozenen, omdat die kiezers via hun stem hun vertrouwen geven aan ons, die het hier moeten waarmaken. We moeten onder meer die consultatieve referenda ernstig nemen ; het zoveelste cumulverbod daadwerkelijk invoeren ; een sociaal huis inrichten in elke gemeente ; de administratie herwaarderen, de kabinetten afslanken ; nepotisme afschaffen ; depolitiseren daadwerkelijk gestalte geven ; de regelgeving vereenvoudigen en terugdringen ; actief communiceren met de publieke opinie ; politieke misbruiken volledig uitroeien ; interne audits apolitiek en zonder beïnvloeding ernstig nemen ; de gemeentelijke autonomie aanvaarden ; de institutionele vernieuwing afronden ; en gelijke kansen creëren. Dat is de enorme belofte van deze regering. Slagen we daar niet in, dan pas zal de kloof onoverbrugbaar worden. Dan zullen extremisme en onverdraagzaamheid electoraal hoogtij vieren. Pas dan zullen we beschaamd het hoofd moeten buigen en electorale spitsroeden lopen.

Maar daar wij er zeker van zijn de klus te kunnen klaren, zullen we slagen : inhoudelijk, bestuurlijk, budgettair, politiek en menselijk. VU&ID gelooft rotsvast in het kunnen van deze ploeg. Deze fractie gelooft ook in de kracht van de Vlaamse regering om het federale niveau voldoende onder druk te zetten om de bestuurlijke hervormingen af te ronden en zowel Vlamingen als Franstaligen te geven waarop ze op een transparante wijze recht hebben.

Bij deze gelegenheid wil ik ook een pluim geven aan onze alliantiepartner, de Volksunie. Deze partij heeft het als enige aangedurfd om, tegen alles en iedereen in, ook – ik verahul dit niet – tegen sommigen van ID in, de verdere staatshervorming toch op de politieke agenda te krijgen. Ze is daar in haar eentje in geslaagd. Die pluim verdient ze dan ook. Waar iedereen terecht de mond vol had over paars, werd nogal eens vergeten dat er ook nog zo iets is als een federale staat, waarin al dat mooie paars uiteindelijk gestalte moet krijgen.

Eerlijk is eerlijk : voor ID, binnen de alliantie, kwam de staatshervorming na de bestuurlijke vernieuwing waarvoor we werden opgericht. Het was binnen de alliantie ook niet altijd gemakkelijk om die verschillende snelheden te verzoenen. Dat willen we gerust toegeven, ook dat is open politiek. Het is echter het eindresultaat dat telt, en daarop is de alliantie VU&ID fier. Vandaar dat ik even een uitzondering wil maken op het gezegde 'goede wijn behoeft geen krans', om onze alliantiepartner de krans te geven die ze voor de bestuurlijke hervormingen verdient.

Voorts wil ik het namens VU&ID kort hebben over wat we gemeenzaam de media zijn gaan noemen. Pers en politiek hebben reeds lang een soort van haat-liefdeverhouding. Blijkbaar moet dit per definitie zo zijn, al durf ik dat wel te betwijfelen. In democratisch opzicht zijn de media hoe dan ook van uitzonderlijk belang. Daarom ook hebben bijna alle ondemocratische regimes een minister van voorlichting, wiens taak het is de media te controleren en indien mogelijk te assimileren. Wij hebben ministers die bevoegd zijn voor de media. Dat is pas democratie. We moeten echter weten dat de regering in het kader van de regeringsverklaring ook deze zeer belangrijke taak ter harte moet nemen.

Gelukkig hebben we in Vlaanderen een rijk en kleurrijk palet van mediacommunicatie. Velen hebben het over de vierde macht : de enige macht die als dusdanig niet zou zijn opgesomd in de Grondwet. De impact van de media is dermate groot geworden dat mediagroepen een steeds grotere maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen. In volle vrijheid, in volle objectiviteit en vooral in volle vrijheid van meningsuiting moet dit kunnen gebeuren. De Vlaamse regering beschouwt het mediabeleid terecht als een onderdeel van een ruimer cultuurbeleid, waarbinnen de media de grootste mogelijke vrijheid moeten krijgen om hun informatieopdracht naar behoren te kunnen vervullen.

Onze grote bezorgdheid binnen VU&ID gaat echter ook uit naar de hertekening van het medialandschap, en meer bepaald naar de concentratie van communicatiekanalen. Dit zal op termijn een nieuw spanningsveld doen ontstaan. Het is aan de Vlaamse regering om dit te voorkomen. De nieuwe media, waarmee onze jeugd reeds zo vertrouwd is, moeten zoveel mogelijk worden gestimuleerd. Dat de media echt belangrijk zijn, bewees en bewijst de politieke realiteit van gisteren en vandaag. Bevoinden de laatste coalitieaddertjes, zowel in Vlaanderen als in Brussel, zich niet toevallig in het media-gras ? Of hoe media je dag kunnen kleuren.

Bogaert

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik rond af. Naast goed voorbereide teksten moet een politicus die naam waardig, ook een stuk assertiviteit aan de dag kunnen leggen. Hij moet kunnen inspelen op de actualiteit. Daarom wil ik enkele items aanhalen die me vandaag in het bijzonder hebben gefraspeerd.

Over meerderheid en minderheid heen heb ik de indruk dat er op de inhoud van het regeerakkoord eigenlijk geen kritiek is geweest. Er is uiteraard wel kritiek geweest op mogelijke rekeningen. De rekeningen worden echter steeds besproken nadat ze kunnen worden gemaakt. Het is dus weinig zinvol om nu reeds vanuit een boekhoudkundige reflex te gaan stellen dat het om 75, 90, 160 of 200 miljard frank gaat. Ik denk dat daar een zeker vertrouwen nodig is. De cijfers inzake uitgaven, werkgelegenheid en investeringen zijn zeker en vast uitermate belangrijk. Laten we echter eerst de prioriteiten zoals ze in de regeringsverklaring staan, onderkennen.

Prioriteiten stellen is belangrijker dan oekazes uitvoeren. Op sommige terreinen zal er binnen de meerderheid inderdaad nog in meerdere of mindere mate worden gediscussieerd over bepaalde prioriteiten. Dat kleurt echter eens te meer de nieuwe dynamiek van de nieuwe benadering van een nieuw soort politiek.

Ik heb vandaag, onder andere van de CVP, gehoord dat er weinig in het regeerakkoord staat over migranten. Er wordt nochtans duidelijk over inburgering gesproken. De CVP heeft veertig jaar de tijd gehad om die inburgering gestalte te geven.

Er werd ook gezegd dat het regeerakkoord tot doel heeft iedereen te laten scoren. Elk voetbalspel dat eindigt op een gelijkspel, wordt echter door de meesten als een mislukt spel ervaren. Het is niet prettig om te aanhoren, maar in de tijd van de CVP moest niet alleen iedere fractie, maar ook iedere stand, ieder onderdeel van de zuil en iedere excellentie scoren. Daarom heb ik het moeilijk met zo een benadering van het regeerakkoord.

Ik heb ook aandachtig geluisterd naar de betogen over de gemeentelijke autonomie. Decennialang al werd daarmee geschermd, maar tegelijkertijd werd ze, ook op het gewestelijke, maar vooral op het federale niveau steeds verder uitgehouden. Ik ben blij voor de steden en gemeenten dat er nu een regering is die hen zal geven waar ze recht op hebben.

Vanuit democratisch oogpunt is dat enorm belangrijk.

De CVP heeft letterlijk geponeerd dat ze onvervangbaar is. Ze heeft dat vervolgens willen verdraaien naar de stelling dat ideeën onvervangbaar zijn. Niemand is echter onmisbaar, ook ik niet, ook VU&ID niet, niemand in deze zaal. We zijn geen halfgoden, maar toevallige verkozenen. Mijnheer Van Rompuy, pas van zodra men zegt onvervangbaar te zijn, wordt men vervangbaar.

Ten slotte een bedenking – geen sneer – over het Vlaams Blok. Ze zijn eloquent en gebruiken graag strijd lustige taal. Die taal is echter ook vrij negatief, al is dat hun goed recht. Niets is voor hen mogelijk. Er is geen geld, er zijn geen middelen, er is geen eenheid, er zijn geen troepen, dus het wordt niets. Dat is al te gemakkelijke taal, waar ik me hoegenaamd niet bij neerleg. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem*)

Inderdaad een lapidaire samenvatting, van een evenwel niet lapidaire uitleg.

Van belang is vooral de uitspraak van de heer Dewinter. Hij zegt de regering alle hoeken van het gebouw te zullen tonen. Daarmee gaat hij voorbij aan het gegeven dat dit gebouw veel rondingen heeft; het is architecturaal opgevat als een cirkel. Een zachte politiek wordt verbeeld door rondingen zoals van dit gebouw, en niet door scherpe hoeken zoals van een boksring. Wij zullen eerder zoeken naar de rondingen dan naar de scherpe kanten.

Mijnheer de voorzitter, om op zachte wijze af te ronden, wil ik het hebben over de aai baarheidsgraad van deze regering. (*Gelach*)

Dit is niet onbelangrijk. Indien bij consultatief referendum aan de Vlaamse bevolking zou worden gevraagd een keuze te maken tussen negen 'macha's' en macho's of negen aai bare politici, dan zal de keuze vlug gemaakt zijn.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren van de regering, collega's, ik zou willen beginnen met een citaat : 'De verkiezingsuitslag was een unieke gelegenheid om de unitaire logica te doorbreken en dus om Vlaanderen en Wallonië met een verschillende meerderheid te besturen.' Het citaat is van de heer Schiltz en hij had voor een keer gelijk.

Van Hauthem

Het heeft niet mogen zijn. Onder druk van Franstalig België en van het Hof zijn overal dezelfde meerderheden tot stand gekomen. Dat heeft allerlei gevolgen voor verdere stappen in de staatshervorming. Nochtans bleek tijdens de vorige zittingsperiode zowat iedereen in dit kwartrond het erover eens dat die verdere stappen noodzakelijk waren, niet alleen omwille van de staatshervorming zelf, maar om daadwerkelijk tot een beter en coherenter bestuur in Vlaanderen te komen. Bovendien was het besef gegroeid dat wij absoluut toekomstige doeltreffende beleidsinstrumenten nodig hadden om een eigen beleid te kunnen voeren op verschillende domeinen, niet in het minst op het sociaal-economisch domein.

Mijnheer de minister-president, helaas kunt u ons vandaag geen enkele garantie bieden dat die verdere stappen inderdaad zullen worden gezet. We moeten het vandaag stellen met een verbintenis waarbij u ons verzekert dat u en uw coalitiepartners de in uw regeerakkoord opgenomen eisenbundel consequent zullen verdedigen op federaal vlak. Met dat weinige moeten we het stellen. Uw partij op federaal vlak en de Volksunie op Vlaams vlak hebben immers verzuimd hierover welke garantie dan ook te eisen. Ook in de vorige regeerperiode, tijdens de discussies over de verschillende resoluties, was de vorming van een federale regering het moment waarop klare afspraken moesten worden gemaakt.

Mijnheer de minister-president, wat moeten we ons bij die verbintenis voorstellen ? Zult u af en toe even bij uw federale evenknie langsgaan om de zaak te bespreken en ons nadien te komen vertellen dat het nog niet voor morgen zal zijn ? Is de verbintenis die u aan dit parlement voorlegt een middelenverbintenis of een resultaatsverbintenis ? Tussen beide is er immers een zeer groot verschil. Met andere woorden : is het iets vrijblijvend of trekt u daar op een bepaald ogenblik een conclusie uit, indien zou blijken dat er ondanks uw inspanningen terzake helemaal niets gebeurt ?

Wat is uit uw in het regeerakkoord opgesomde lijst het minimum minimorum vooraleer u die conclusie zult trekken ? Sta mij toe u erop te wijzen dat het onderdeel 'staatshervorming' qua opbouw – niet qua inhoud ! – merkwaardig veel gelijkenissen vertoont met de anderhalve bladzijde die in het federale regeerakkoord aan institutionele vernieuwing is gewijd. U schakelt zich dus nu al in in een constructie van die zogenaamde conferentie van rege-

ringen en parlementen waarin alles eens zal worden bekeken.

Qua inhoud is het federale regeerakkoord op dat vlak een opeenvolging van gemeenplaatsen met in mijn ogen één belangrijke zin : 'Voorstellen inzake de komende belangrijke problemen inzake de werking van de federale staat in al zijn geledingen, vertrekkend vanuit het principe van de solidariteit tussen de personen'. Toegegeven, een wollige zin, maar wel met de duidelijke boodschap dat aan de miljardentransfers niet zal worden geraakt.

Meer expliciet heeft men ook gesteld dat nu eindelijk de organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies moet worden overgeheveld. Mijnheer de minister-president, u kunt toch bezwaarlijk volhouden dat dit een verworvenheid is. Dit werd reeds in 1993 genegotieerd en had al lang moeten worden uitgevoerd.

Dat dit niet is gebeurd, is niet uw schuld. Toch vraag ik mij af hoe u dat gaat doen. Het bewuste grondwetsartikel is niet voor herziening vatbaar verklaard. Ik herinner mij nog goed wat u daarover in de Kamer zei tijdens het debat over de artikelen die voor herziening vatbaar zouden worden verklaard. Toen men de idee opperde dat dit kon via de bijzondere wet, hebt u dat bestempeld als 'institutionele bricolage'.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Hauthem, ik wil hier even op ingaan. Ik had natuurlijk veel liever gehad dat nog andere artikels, en niet alleen artikel 162 van de Grondwet, voor herziening vatbaar verklaard zouden worden. Ik zal straks terugkomen op de wijze waarop de herzieningsprocedure in de Kamer gestalte heeft gekregen.

Een aantal grondwetspecialisten, onder wie de heer Alen, zeggen dat het kan. Ze baseren zich daarvoor op rechtspraak van het Arbitragehof, waardoor een opdracht kan worden gegeven aan de gemeenschappen en gewesten. Ik weet dat de procedure betwistbaar is, maar ik wou toch even reageren.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, u hebt de zaak in elk geval bestempeld als institutionele bricolage.

Minister-president Patrick Dewael : Wilt u misschien liever wachten tot een volgende regeerperiode ?

De heer Joris Van Hauthem : Neen, maar we zijn er nog steeds niet uit of het echt wel op deze manier kan. U gaat er nu wel van uit, terwijl u het in de Kamer zelf in twijfel trok. U schakelt zich dus in in een federale strategie die in onze ogen de discussie als dusdanig een beetje wil smoren in de conferentie. Er zijn geen klare afspraken, noch over de agenda, noch over de principes, noch over de timing. We vrezen dat die conferentie de rust van een kerkhof zal uitstralen.

Bovendien zit u voor uw verbintenis met een aantal coalitiepartners die niet meteen de herauten zijn van de strijd voor meer Vlaamse autonomie. U weet toch ook dat bijvoorbeeld Agalev geen enkele van de resoluties over staatsvorming die hier ter stemming werden gelegd, heeft goedgekeurd. En u weet toch ook dat zowel Agalev als de SP de resolutie over meer homogene bevoegdheidspakketten niet hebben goedgekeurd. Nochtans staat in uw Vlaams regeerakkoord in het deel over de staatsvorming ongeveer dezelfde lijst van desiderata als in die resoluties. Ik stel me daarbij de vraag of Agalev dan plots van idee is veranderd, wat natuurlijk altijd mogelijk is. Of weten en hopen zij misschien dat deze verbintenis een vrijblijvende oefening is?

Ik herhaal dat u in het gedeelte over de staatsvorming ongeveer de lijst van de resoluties hebt opgenomen. Ten aanzien van de collega's van de VU, benadruk ik het woordje 'ongeveer'. Bijvoorbeeld inzake de fiscale autonomie vind ik bijna niet meer terug dat de bevoegdheid voor de personenbelasting naar de deelstaten zou moeten gaan. Over een mogelijke ristonering van de vermogensbelasting aan de deelstaten, lees ik helemaal niets meer.

Wat de overheveling van de gezondheidszorgen en de gezinsbijslagen betreft – wat geen onbelangrijke punten zijn – werden enkel de uitvoerings- en normeringsbevoegdheid behouden. De financieringsbevoegdheid die nochtans de kern van de zaak vormt, is weggefallen. Degenen die hier tijdens de vorige regeerperiode ook zaten, weten allemaal dat daarover zware discussies werden gevoerd. De voorzitter van het parlement heeft er nog op gewezen dat het volgens hem niet kon dat de financieringsbevoegdheid naar de deelstaten zou gaan.

Ik stel vast dat de regering, waarvan de Volksunie deel uitmaakt, niet meer wil dat de bevoegdheid inzake gezondheidszorg en kinderbijslagen naar de deelstaten gaat. Dit is een cruciaal punt, waarbij u in het oude systeem van dotaties wil vervallen, zoals voor het onderwijs ook het geval is. Ik moet u

daarvoor proficiat wensen. Ik herinner me nog zeer goed dat de heer De Gucht tijdens die discussies de SP er op een trouwens briljante manier van heeft proberen te overtuigen dat dit moest gebeuren, omdat we niet enkel moeten instaan voor de uitgaven maar ook voor de inkomsten. Collega's, het spijt me, maar u hebt afbreuk gedaan aan dit principe. Mijnheer de minister-president, zou u me even kunnen vertellen waarom dit element is gesneuveld?

De constructie die wordt opgezet, maakt in elk geval dat niets vaststaat voor de verzuchtingen van dit parlement. Wat wel vaststaat, is dat de Franstaligen erin zijn geslaagd om de zeer integere heer Busquin af te vaardigen naar de Europese Commissie. Dit zegt veel over onze stem in Europa.

Het staat ook vast dat in tegenstelling tot de wens van dit Vlaams Parlement en het regeerakkoord, de federale regering recuperatiepogingen onderneemt ten aanzien van de buitenlandse handel. We kunnen dit lezen in het federaal regeerakkoord. De BDBH wordt niet afgeschaft, zoals de resoluties vroegen omdat export naar de deelstaten moest gaan. Integendeel, hij wordt versterkt met middelen en mensen.

De federale regering onderneemt ook recuperatiepogingen ten aanzien van de zorgverzekering. Dat staat in het federaal regeerakkoord en ook in het KMO-beleid. Het staat ook min of meer vast dat de Franstaligen over de financiering van het Franstalig onderwijs al toezeggingen hebben gehad zonder enig objectief criterium. De heer De Gucht was nochtans voor de verkiezingen komen zeggen dat er een foute berekening was gebeurd op basis van de financieringswet, die ons normaal nog 5 miljard frank moet opleveren. Proficiat daarvoor. De realiteit is dat de Franstaligen garanties hebben en wij alleen beloftes.

In de context die de federale overheid heeft gecreëerd, zijn we vertegenwoordigd met één tegen zes. Ik kan me niet voorstellen waarom de Volksunie daarmee heeft ingestemd. De heer Anciaux heeft een kat in een zak gekocht. Zijn eigen partijblad schreef nochtans voor de verkiezingen: 'De Volksunie kan niet voor minder gaan dan de resoluties van het Vlaams Parlement'. De Volksunie weet niet waarvoor ze gaat. Er hangt hen een wortel voor de neus zonder dat ze weten of ze er ooit van zullen kunnen proeven. Nochtans, dames en heren van de Volksunie, had u de sleutel in handen. Zonder u was er geen paarsgroene Vlaamse meerderheid. U zat in een machtspositie om ten minste klare afspraken bij een federale regeringsvorming

Van Hauthem

af te dwingen, maar u hebt om God weet welke reden die sleutel weggegooid. U hebt zich laten lenen tot een politiek die door hogere belangen is geleid en die dicteerde dat er absoluut een symmetrie in de regeringsvorming op de verschillende beleidsniveaus moest worden gehandhaafd. Na drie jaar werken in de commissie voor Staatshervorming is dit een koude douche.

Ik zou nog kunnen spreken over Brussel en de Rand, waar we geen letter terugvinden over de toepassing van de taalwetgeving, over Vlabinvest, het voorkooprecht, over eventuele sancties voor burgemeesters. We vragen ons ook af of de rondzendbrieven van de heren Peeters, Martens en Van den Brande nog wel van toepassing zijn. De heer Sauwens laat uitschijnen van wel, maar de minister-president wilde daar gisteren tijdens een radio-interview nog geen uitspraken over doen. Kunt u daar duidelijkheid over scheppen, of is dat ook iets voor de conferentie van regeringen en parlementen ?

Tot slot, mijnheer de minister-president, citeer ik nog een keer de heer Schiltz. In Knack van vorige week zei hij : 'Ik vrees dat een regering met SP en Agalev onvoldoende sterk zal zijn om Vlaanderen te beschermen tegen de recuperatiepogingen vanuit het federale niveau'. Ik denk dat hij gelijk heeft en daarom zullen we u het vertrouwen niet geven. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, dames en heren, de heer Van Rompuy zei vanmorgen nog hoe goed het eigenlijk met Vlaanderen gaat. Volgens de naakte economische cijfers stelt Vlaanderen het uitzonderlijk goed, onder meer ook op vlak van werkgelegenheid.

De verkiezingsuitslag heeft evenwel zeer scherp aangetoond dat de Vlaamse bevolking hiermee niet wordt gepaaid. Die Vlaamse welvaart wordt blijkbaar als te eenzijdig ervaren. Ze biedt op zich geen antwoord op het terechte verlangen naar meer kwaliteit en duurzaamheid van de groei, noch op het verlangen naar meer zekerheid en een betere verdeling van de welvaart. De bevolking verwacht van de nieuwe regeringen een echte trendbreuk. Het voorliggende regeerakkoord houdt zo een trendbreuk in.

We kiezen radicaal voor een derde weg waarmee Vlaanderen zich resoluut in de top wil werken van een nieuwe Europese beweging. Voor de SP betekent deze koers meteen ook de feitelijke start van onze vernieuwingsbeweging, die al in 1998 op papier werd gezet tijdens ons Toekomstcongres.

We willen streven naar de actieve welvaartsmaatschappij waarbij meer zekerheid en kwaliteit wordt bereikt door de actieve bijdrage van iedereen. De derde weg betekent tevens dat we afstand doen van de oude tegenstellingen en breuklijnen die de bevolking als ongeloofwaardig en steriel beschouwde.

Het patroon van het economisch beleid en werkgelegenheidsbeleid is misschien wel de duidelijkste illustratie van de derde weg. Veel inspiratie hiervoor vonden we in een resolutie van het Vlaams Parlement van 30 april 1997. Het beleid is gebaseerd op drie pijlers die volstrekt overeenstemmen met de vernieuwde SP-visie.

We willen de economische groei richten op actieve in- en doorschakeling en dus meer zekerheid bieden. We willen bijkomende werkgelegenheid creëren in activiteiten die tegemoetkomen aan dringende maatschappelijke behoeften en dus meer kwaliteit bieden. We willen dit alles baseren op een centrale rol voor vernieuwd en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap en dus duurzaamheid nastreven. Deze drie pijlers werden in zeer concrete, ambitieuze engagementen vertaald en zullen daarom ook voor ons de doorslaggevende stimulans zijn om er ondanks ons verlies stevig tegenaan te gaan.

De werkgelegenheidsgraad optrekken tot 65 percent betekent eigenlijk veel verder gaan dan het Verdrag van Leuven. Het betekent vooral dat de laaggeschoolden, de vrouwen, de 45-plussers volwaardig worden betrokken bij de toekomst. De startbanen betekenen een echte doorbraak inzake de inschakelingsaanpak van het Vlaamse beleid. Ten eerste, het betreft een volkomen synchrone aanpak op federaal en Vlaams niveau. Ten tweede, de uitsluiting wordt niet meer afgewacht maar preventief aangepakt. Het engagement over de startbanen houdt bovendien in snel en van bij de aanvang van de regeerperiode te zorgen voor alle jongeren. Het gaat dus ook over migrantenjongeren. De mensen uit de grote steden weten dat migrantenjongeren een probleem op zichzelf vormen.

De 15.000 bijkomende plaatsen in de sociale economie zullen ervoor zorgen dat iedereen, ook degenen die niet voor 100 percent economisch rende-

Voorhamme

ren, zich nuttig zullen voelen. De nadruk van meer opleiding te bieden op voornamelijk de werkvloer zal ervoor zorgen dat werken in de informatiesamenleving geen risico is maar een kans.

Het verminderen van belastingen op de laagste inkomens past perfect in dit coherente verhaal. Het gaat hierbij immers niet om belastingcadeaus maar om een onontbeerlijke maatregel in het kader van de actieve welvaartsstaat. Werken moet voldoende worden beloond om aantrekkelijk te zijn, in de eerste plaats voor de laaggeschoolden. Het is broodnodig om net deze mensen een reguliere tewerkstelling te bieden, ongeacht of het in de profit- of de non-profitsector is.

Samen met het federale regeerprogramma inzake arbeidskostenverlaging en de activering van de werkloosheidsuitkeringen biedt deze maatregel bovendien een grote hefboom om tal van nieuwe arbeidsintensieve diensten te ontwikkelen en te stimuleren. Toerisme is bijvoorbeeld zo een sector. Maar ook in de welzijnszorg kan men op die wijze op een sociaal aanvaarde manier tegemoet komen aan de talrijke behoeften. Het uitbreiden van de kinderopvang is essentieel om een betere en gelijkere arbeidsparticipatie mogelijk te maken.

De passus over verantwoord ondernemerschap is wellicht de meest vernieuwende in deze regeringsverklaring. Hij is voor ons essentieel. Indien we meer een beroep willen doen op het ondernemerschap in Vlaanderen, dan moeten we er ook zeker van zijn dat het om kwaliteit gaat in alle opzichten.

Het principe 'back the winners' is daarvoor onvoldoende. Het invoeren van een certificaat voor verantwoord ondernemerschap zal de overheid toelaten het onderscheid te maken tussen degenen die werkelijk aan de kant staan van de samenleving die meer kwaliteit, duurzaamheid, veiligheid, respect voor sociale grondrechten, inspraak willen en degenen die alleen maar uit zijn op ouderwets winstbejag.

Ik heb ook nog een boodschap voor de kersverse minister van Tewerkstelling. Mijnheer de minister, uw portefeuille weegt op dit ogenblik niet zwaar. Indien er echter snel werk wordt gemaakt van de nodige afspraken te maken met de federale overheid, dan kan uw portefeuille snel aan gewicht winnen. Meer autonomie inzake de aanwending van de werkloosheidsuitkeringen en van federale opleidingsstelsels vormt een essentieel luik voor het voeren van een actief werkgelegenheidsbeleid, net

zoals de mogelijkheid om over de Vlaamse bevoegdheden Vlaamse CAO's te kunnen afsluiten.

Mijnheer de minister, met uw juridische achtergrond en uw ervaring vanuit het federale parlement kunt u hier zeer snel werk van maken. (*Applaus bij de SP, de VLD, AGALEV en de VU&ID*)

De heer Jos Stassen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, zoals onze fractieleider daarnet al heeft gezegd, wil ik vooral ingaan op twee aspecten van dit regeerakkoord. Het eerste aspect is de doorlichting van dit akkoord wat duurzame ontwikkeling betreft. Het tweede aspect behelst een korte beschouwing over het welzijnsluik en vooral over de financiering hiervan.

Het begrip duurzaamheid duikt al tien jaar in veel teksten op. Dit begrip heeft lang een heel beperkte en enge invulling gekregen met weinig inhoudelijke betekenis. In dit regeerakkoord is daarentegen geprobeerd om de begrippen ecologische duurzaamheid en duurzame ontwikkeling concreet te vertalen in een aantal politieke actiepunten. Ik wil nu een aantal van die punten overlopen, zonder evenwel een hele doorlichting van het akkoord te geven.

Dit regeerakkoord wil het niveau van het ondernemerschap ernstig opkrikken. Er is niet gekozen voor de morele benaming ethisch ondernemen, maar wel voor een ruimer begrip, namelijk het verantwoord ondernemen. Hiermee wordt die ondernemer bedoeld die verder kijkt dan puur geldgewin en die ook oog heeft voor de consument, voor het milieu, voor de werknemers en voor het algemeen belang waarover daarstraks ook al gediscussieerd is. De Vlaamse overheid wil, blijkens dit akkoord, deze nieuwe stijl van ondernemen stimuleren en ondersteunen door middel van een certificaat. Als men één ding geleerd heeft uit de hele dioxinecrisis, is het wel dat een aantal drama's en andere milieu- en consumentenproblemen had kunnen voorkomen worden indien het niveau van het ondernemerschap in Vlaanderen en in België hoger was geweest.

Agalev rekent er sterk op dat de Vlaamse ondernemers hun verantwoordelijkheidszin verder willen uitwerken. We beseffen dat deze poging tot het opkrikken en het verruimen van het ondernemerschap naar het verantwoord ondernemerschap enkel kan lukken als de ondernemers willen meewerken en dat zij op middellange termijn tot verantwoorde ondernemingen willen evolueren. Concreet gaat het dan om ondernemingen die de aspecten kwaliteit, duurzaamheid, veiligheid, respect

Stassen

voor de grondrechten van de werknemers, goed nabuurschap, opleiding en vorming hoog in hun vaandel dragen. Ik denk dat dit verantwoord ondernemerschap zowel binnenlands als internationaal een serieus concurrentievoordeel zou kunnen vormen. Dit is bovendien ook zeer belangrijk in het kader van de duurzame ontwikkeling.

Een ander belangrijk luik omtrent de duurzame ontwikkeling betreft de investeringen. De privatisering van de GIMV kan voor ons enkel met de duidelijke afspraak dat de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid opneemt en bedrijven die investeren in energiebesparende, grondstofbesparende en andere duurzame productieprocessen ondersteunt. Ik denk dat dat gebied door de privatisering van de GIMV een witte vlek zal worden in het ondernemerschap en in het steunklimaat vanuit de Vlaamse regering. Dit regeerakkoord bevat geen concreet model. Ik reken erop dat de minister van Economie dit zal uitwerken en concrete voorstellen zal voorleggen, zodat deze witte vlek in het investeringsklimaat zeer snel wordt ingevuld.

Duurzaamheid is ook de rode – of beter gezegd de groene – draad in het hoofdstuk energie. De Vlaamse regering heeft zich voorgenomen om de onafhankelijkheid van de energiedistributiemaatschappijen ten aanzien van de productiemaatschappijen via een decreet te verankeren. Dit staat ook in het federaal regeerakkoord. Het is mijns inziens een goede zaak dat die twee initiatieven samen kunnen lopen.

Er zullen verder aan de hand van concrete cijfers concrete stappen gezet worden voor rationeel energiegebruik. Ook voor het aandeel van het hernieuwbare energiegebruik, moet er substantieel worden gewerkt. Ik heb gelezen dat u, mijnheer de minister, ook werk zal maken van een vergunningsstelsel voor windparken. Aangezien het budget voor het wetenschappelijk onderzoek inzake energie ook opgetrokken zal worden, denk ik dat u een heel grote opdracht gekregen heeft. Wij kunnen hierdoor dan ook meer in de richting evolueren van de Belgische en de Vlaamse engagementen inzake de invulling van de beloftes van Kyoto voor CO₂-reductie. U zult dit via dit regeerakkoord verder moeten concretiseren en een aantal stappen verder moeten zetten.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : In verband met dat hoofdstuk over energie wil ik een vraag richten tot mijn opvolger, de heer Stevaert. Men stelt dat een producent niet meer in de distributiesector actief mag zijn, en dat u dat decretaal wilt verankeren. Betekent dit dat de Vlaamse overheid in die gemengde intercommunales het aandeel van Electrabel zal afkopen ? Zal dat uitdraaien op een feitelijke nationalisatie ? Dat alles roept toch wat vragen op.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Een scheiding tussen productie en distributie lijkt me een gezonde zaak. Diegene die produceert, heeft er immers alle belang bij zoveel mogelijk te verkopen. Daarom was ik steeds een fervent tegenstander van statuten zoals deze van de zogenaamde derde generatie, waar beide zaken met elkaar worden verbonden. We moeten dat proberen te doorbreken. Ook op Europees niveau leeft die opvatting, en wil men het aspect van het transport doorzichtiger maken. De kostenberekening moet ook correct en duidelijk zijn. Er zouden dus drie trappen komen : productie, transport en distributie.

Daarop is wel een kleine, doch belangrijke uitzondering : de gedecentraliseerde productie moet gebeuren op het niveau van de distributie. Want de eigenaars van de kerncentrales, die op centraal niveau produceren, zullen nooit geïnteresseerd zijn in gedecentraliseerde productie. Daarom willen we de gedecentraliseerde productie organiseren op het niveau van de distributie. Zo kunnen we verantwoord de gedecentraliseerde energieopwekking stimuleren.

De lijnen tussen productie, transport en distributie moeten worden doorgeknipt. Uiteraard zal juridische en andere spijstechnologie nodig zijn om dat te kunnen afdwingen. Dat zal niet eenvoudig zijn.

Die operatie mag er echter niet toe leiden dat we in de gemengde intercommunales uitverkoop houden. In de tekst over binnenlandse zaken staat er ook een passus over de intercommunales. Er wordt gesteld dat we nadenken over nieuwe vormen van exploitatiemaatschappijen voor intercommunales. Iedereen moet immers toegeven dat de structuur van gemengde intercommunales toch wel zeer eigenaardig is.

De heer Eric Van Rompuy : Het is me nog niet zo duidelijk wat er dan gebeurt met de aandelen van Electrabel in de gemengde intercommunales. Hoe zult u die mensen vergoeden ? Volgens mij zal dat

Van Rompuy

een miljardenzaak worden. Ik wens u daar veel plezier mee. In theorie ben ik een voorstander van wat u zegt. We hebben dat niet kunnen realiseren, onder meer omdat deze operatie gewoon onbetaalbaar is.

De heer Jos Stassen : Ondanks de uitspraak van de minister-president over hamer en sikkels, denk ik dat de heer Van Rompuy gerust kan zijn. Ik denk niet dat er in de energiesector zal worden genationaliseerd.

De heer Francis Vermeiren : De minister-president had het niet over de hamer ; hij heeft enkel over de sikkels gesproken. Dat is een groot verschil.

De heer Jos Stassen : U hebt gelijk.

Naast het ondernemerschap, investeren en energie wil ik nog even ingaan op het luik over wetenschaps- en innovatiebeleid in Vlaanderen. Ik ben ervan overtuigd dat duurzaamheid het uitgangspunt wordt van dit wetenschaps- en innovatiebeleid. In de tekst wordt gesteld dat de Vlaamse regering het doelhof van het Vlaams wetenschapsbeleid doorzichtiger wil maken, het onevenwicht inzake onderzoek en ontwikkeling wil wegwerken, en vooral ook de basisfinanciering van de universiteiten wil verhogen. Daarnaast wil de Vlaamse regering vooral werk maken van het inbrengen van duurzaamheid in het wetenschapsbeleid. Door dit inhoudelijk zodanig op te vullen, kunnen we nagaan wat dit concreet betekent voor het IWT. In het regeerakkoord staat duidelijk dat de inhoudelijke aspecten van het decreet op het innovatiebeleid duurzaam zullen zijn. Dit betekent dat het IWT zijn ondersteuning en budgetten voor projecten voor duurzame productontwikkeling, energiebesparende productieprocessen en grondstoffenbesparende processen gevoelig zal opdrijven. Door eigen initiatieven kan het IWT inspelen op initiatieven van het bedrijfsleven. Op die manier kan de uitdaging van duurzame ontwikkeling worden gerealiseerd.

De vorige Vlaamse regering heeft het innovatiebeleid verder uitgewerkt, maar heeft nagelaten inhoudelijke beleidslijnen uit te tekenen. Dankzij deze openheid kan de huidige Vlaamse regering deze inhoudelijke beleidslijn verder uitbouwen. Ik hoop dat de minister dit hoofdstuk van het wetenschapsbeleid aandachtig heeft gelezen en het inhoudelijk verder kan uitvoeren.

Een vierde aspect is het hoofdstuk over de nieuwe arbeidsplaatsen op nieuwe markten. Daarin speelt ook duurzame economische ontwikkeling een hoofdrol. Men heeft het onder meer over het stimuleren van de informatie-economie, het versterken van de non-profitsector en de sociale economie en het ondersteunen van de werkgelegenheid in diensteeconomie.

Wat de non-profitsector betreft, heeft men het vooral over nieuwe jobs, met name in kinderopvang, bejaardenzorg, gehandicaptenzorg en bijzondere jeugdzorg. Het is belangrijk dat de regering haar financiële verantwoordelijkheid opneemt bij de programmering en harmonisatie van de lonen in de non-profitsector. Ze moet daartoe voorzien in de nodige budgetten.

Wat sociale economie betreft, kiest de Vlaamse regering heel duidelijk voor een substantiële uitbreiding van banen in sociale werkplaatsen en ingroeibedrijven. Deze groei kan alleen worden gefinancierd met de inbreng van federale middelen. Daardoor kunnen 7.500 kansarme, langdurige werklozen terecht in een belangrijke nieuwe sector die vooral op duurzaamheid is gericht. Ik denk daarbij aan kringloopcentra, projecten inzake natuurbeleving, groenonderhoud, buurtzorg en andere diensten. Vanuit heel wat diensten ontvangen we signalen dat er tot 1.000 baanprojecten klaarliggen. Ik denk dat de minister van Werkgelegenheid een grote verantwoordelijkheid heeft om deze sector te laten groeien.

Ook de oprichting van zogenaamde lokale werkgelegenheidscentra speelt zeer duidelijk in op een driedubbele uitdaging. Ten eerste moet aan langdurige werklozen de nodige projectbegeleiding en werkervaring worden aangeboden. Ten tweede moet uit sociale en ecologische overwegingen een interessante, nieuwe dienstverlening worden georganiseerd. Ten derde – dat lijkt me een grote uitdaging voor juristen – moet het ingewikkelde systeem van tewerkstelling- en opleidingsmaatregelen worden versoepeld. We rekenen erop dat de nieuwe minister van Werkgelegenheid deze drie ambities snel zal vertalen in een decretaal kader en daartoe in de nodige budgettaire middelen zal voorzien. Onze fractie zal erop toezien dat dit op relatief korte termijn gebeurt.

Met deze vijf concrete beleidslijnen probeerde ik aan te tonen dat duurzame ontwikkeling en duurzame economische groei geen holle woorden zijn maar concreet worden ingevuld met vijf uitdagingen die deze Vlaamse regering wil aangaan. We

Stassen

zullen er met de Agalev-fractie streng op toezien dat die ook verder worden ontwikkeld.

Ik wil nog even terugkomen op het onderdeel over een zorgzaam Vlaanderen. Dit deel bouwt groten-deels voort op vaak met grote meerderheid goed-gekeurde parlementaire initiatieven. We verwijzen naar een resolutie van de voorlaatste Vlaamse Raad over autisme uit 1993, naar de resolutie naar aanleiding van het armoedebat, naar het werk dat werd geleverd door de werkgroep Bijzondere Jeugdzorg en naar het heel belangrijke decreet in verband met de zorgverzekering. Natuurlijk geldt dit maar voor zover het budgettair haalbaar is, want hier wringt het schoentje. Tijdens de parlementaire besprekingen over het decreet over de zorgverzekering heb ik tot vervelens toe vragen gesteld over de financiële onduidelijkheid. De gewezen ministers van Welzijn en Gezondheid kunnen daarvan getuigen. Hoeveel kost de voorrang voor de meest zorgbehoevende bejaarden? Hoe groot moet de kapitalisatie zijn om de grote toeloop tot de zorgverzekering in 2030 te financieren en op te vangen? Hoeveel moet iedere inwoner van het Vlaams Gewest verplicht bijdragen voor de zorgverzekering?

Er werd nooit concreet geantwoord op deze vragen. De vorige vergadering heeft wel twee ministeriële besluiten afgeleverd, een in verband met de erkenning en organisatie van het zorgfonds en een in verband met de erkenning, de organisatie, het beheer en de werking van de zorgkas. Het financiële verhaal blijft ondertussen vrij onduidelijk. Ik heb dat trouwens goed gevolgd. Als blijkt dat een heel groot percentage van de budgettaire ruimte die de huidige Vlaamse regering heeft, zal moeten worden opgevuld ter honorering van de zorgverzekering, moet men goed nadenken of men die politieke verantwoordelijkheid al dan niet zal nemen en of de ambities van het vorige Vlaams Parlement en van de vorige Vlaamse regering inzake zorgverzekering wel kunnen worden waargemaakt.

In de vorige zittingsperiode heb ik met mijn stemgedrag – ik heb mij onthouden – gewaarschuwd voor dit budgettaire avontuur en voor de budgettaire gevolgen van de uitbouw van een zorgverzekering. Ik wil hier vandaag opnieuw voor waarschuwen. We blijven ten volle achter een zorgverzekering staan, maar het financiële plaatje moet worden ingevuld. Ik wil dan ook een oproep doen aan de mensen uit de vorige meerderheid die hebben meegeschreven aan dit verhaal en de uitbouw van de zorgverzekering tot een van de grote uitda-

gingen van hun parlementair en ministerieel werk hebben gemaakt. Ik vraag hen om verder mee te zoeken hoe we dit verhaal financieel kunnen voltooien, zodat de zorgverzekering een werkbaar en financieel betaalbaar instrument wordt. Ik reken dan ook op de constructieve inzet van de vorige minister van Welzijn, de vorige minister van Gezondheid en de initiatiefnemers uit de CVP-fractie. Anders gezegd, gedeelde smart is halve smart, en gedeelde verantwoordelijkheid voorkomt grote ontgoochelingen.

Met deze doorlichting van het regeerakkoord vanuit het standpunt van ecologie en economische duurzaamheid enerzijds en het honoreren van belangrijk en ruimgedragen parlementair werk anderzijds, onder meer via mijn uitstap naar de zorgverzekering, denk ik te hebben aangetoond dat de Agalev-fractie zich met betrekking tot deze hoofdstukken duidelijk herkent in het project van een nieuwe Vlaamse regering. Ook hier geldt het spreekwoord 'Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht'. Aangepast aan deze nieuwe situatie zeg ik beter: 'Beter twee vogels in de regering dan nog eens vijf jaar preken in de woestijn'. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer Stassen, ik wil het even hebben over de ontwikkelingen op de linker-Scheldeoever. Uw hele campagne was daar rond opgebouwd. Het verbaast me dat u nu niet spreekt over het zogenaamde domino-effect. Ik ben nog sterker verrast als ik in de regeringsverklaring lees en ik citeer één zin: 'Dit strategisch plan legt de harde grenzen vast van het Antwerpse havengebied waardoor de gehuchten Prosperpolder, Saftinge en Ouden Doel enerzijds en de dorpen Kallo, Verrebroek en Kieldrecht anderzijds op veilige afstand van de haven definitief worden beschermd.' Ik meen me te herinneren dat u net voor de verkiezingen totaal andere zaken hebt verteld. Als u het nu hebt over duurzame ontwikkeling, ben ik bijzonder verrast dat u met geen woord rept over dit dossier.

De heer Jos Stassen : We zullen nog tijd genoeg hebben om over dit dossier te discussiëren. (*Gelach*)

U kent het dossier even goed als ik. We zullen dit debat dan inhoudelijk voeren, en niet met slogans. Wij hebben dit ook nooit gedaan in het verleden. U kunt me veel verwijten, maar niet dat ik nooit de intellectuele eerlijkheid heb gehad om dossiers te verdedigen of aan te vallen op basis van inhoudelijke argumenten. Ik zal dit dossier dan ook blijven

Stassen

behartigen op basis van inhoudelijke argumenten.
(*Applaus bij AGALEV en de SP*)

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden, een van de meest heikele beleidspunten van de vorige zittingsperiode, die aan het einde ervan en in de voorbije verkiezingsperiode ook een steeds groter strijdthema werd, is ongetwijfeld de ruimtelijke ordening. Allerlei belangengroepen benadrukten dit thema, vaak terecht. Sommigen verloren er zelfs hun gezond en ander verstand bij.

Bij de regeringsonderhandelingen en het daarop volgende akkoord is dit belangrijke beleidsthema terecht het voorwerp geweest van een lange en grondige bespreking. De tekst zelf van het regeerakkoord geeft de richting aan waarin een aantal delicate aspecten van de ruimtelijke ordening zich in de toekomst moeten bewegen. Ik wil even de belangrijkste onderdelen van het hoofdstuk over de ruimtelijke ordening overlopen.

Na de totstandkoming van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en bij de bespreking van het nieuwe decreet houdende de ruimtelijke ordening bleek er al vlug sprake van twee uitdagingen. Ten eerste was er de nood aan een wetenschappelijk onderbouwde evaluatie en bijsturing van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, in samenhang met de verwante regelgeving. Aan dit laatste was door de twee opstellers van het RSV, namelijk de beide professoren, totaal voorbijgegaan, wat eigenlijk niet kon. Zelf hebben ze toegegeven tijdens de commissiebesprekingen dat ze bijvoorbeeld nooit de link hadden gelegd met Vlarem, het duinendecreet of andere regels. Op zichzelf noopt deze vaststelling tot een bijsturing.

Ten tweede was er de versnelde uitvoering van het RSV. De periode tussen de totstandkoming van dit plan en het realiseren van de structuurplannen op de diverse niveaus en de daarbij aansluitende uitvoeringsplannen zal minstens vier jaar in beslag nemen. Het reduceren van deze periode was hoe dan ook een noodzaak. Dat deelde ik reeds herhaaldelijk mee naar aanleiding van de bespreking van het nieuwe decreet houdende de ruimtelijke ordening.

Het regeerakkoord biedt een goed antwoord op deze twee uitdagingen. Vlaanderen staat immers

niet stil en zal zeker niet wachten tot alle cascades van structuur- en uitvoeringsplannen zijn doorlopen alvorens er wordt voortgewerkt. Naar aanleiding van een opmerking van de heer Van Rompuy vanochtend wil ik opmerken dat, nu het nieuwe decreet een juridisch feit is geworden, de verfijning ervan als enige technisch realistische oplossing overbleef. Men kon inderdaad tabula rasa maken aan de ene zijde. Als jurist kan ik echter stellen dat het onmogelijk is om dit technisch op te vangen in een zeer korte tijdspanne. Niemand kan doen alsof er geen decreet bestaat, of men daar nu blij mee is of er niet blij mee was, zoals wij in het verleden.

Inzake het handhavingsbeleid dringt zich een dubbel spoor op. Enerzijds wordt terecht de nadruk gelegd op de preventie : het uittekenen van een duidelijke regelgeving en het verstrekken van de nodige en bevattelijke informatie daarover. Dit betekent met andere woorden dat er geen verkeerde of tegenstrijdige signalen de wereld in mogen worden gestuurd.

Dit houdt concreet in dat de regering zorgzaam moet omgaan met regeringsmededelingen. Een wens of een verwachting van een of andere minister, die via een perscommuniqué wordt verspreid, wordt dikwijls door de burger – zij het ten onrechte – afgedaan als een decreet of een wet. Zeker op het vlak van de ruimtelijke ordening, waarbij het meestal om een zeer technische materie gaat, dient met informatieverstrekking uiterst behoedzaam te worden omgegaan. Het feit dat de functioneel bevoegde minister eveneens media onder zijn bevoegdheid heeft, is hier misschien een geruststelling.

Naast de preventie is er het tweede element van de uitvoering van het handhavingsbeleid : de overtreder dient dit in principe zelf uit te voeren. Hij dient dus zelf de definitieve gerechtelijke uitspraak te realiseren. Indien hij dat niet doet, dient de overheid dat in zijn plaats te doen, en dit binnen een redelijke termijn.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Lachaert, ik stel met zeer veel genoegen vast dat u het communicatiebeleid van de vorige minister inzake ruimtelijke ordening hier toch op een spitsvondige manier behoorlijk op de korrel neemt. U hebt dat al verschillende keren aangekaart. De informatie die werd gegeven over zonevreemde sportinfrastructuur en zonevreemde bedrijven, was inderdaad behoorlijk verwarrend.

Decaluwé

Ik stel vast dat u nu de rekening presenteert aan de huidige minister vice-president, die waarschijnlijk de bevoegdheid ruimtelijke ordening niet meer wenste. Ik stel wel vast dat diezelfde minister vice-president diezelfde verwarring weer aan het creëren is. Inzake de zonevrije bedrijven zegt hij dat 99 percent van de probleemgevallen zal worden opgelost. Als u het regeerakkoord goed leest, weet u maar al te goed dat dit niet kan.

Ik hoop dat de nieuwe minister van Media en Ruimtelijke Ordening, de heer Van Mechelen, in zijn communicatiebeleid een prioriteit maakt van de rechtszekerheid van die bedrijven en investeerders. Dat is zeer belangrijk.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer Decaluwé, ik presenteert niemand de rekening. Ik blijf gewoon bij mijn stelling. Dat is ook de perceptie van de burger, of het nu de federale of de Vlaamse regering betreft. De regeringen gaan daar veel te onvoorzichtig mee om. Men lanceert iets, en de mensen denken ten onrechte dat het een wet of een decreet is. Deze kritiek is dus niet specifiek gericht op minister Stevaert.

U hebt ook verwezen naar de problematiek van de zonevrije bedrijven. Er is het onderscheid tussen zonevrije bedrijven in prioritaire gebieden, en die daarbuiten. Daarvan moet de rekening worden gemaakt. Dit mag niet gebeuren op een sloganistische wijze.

Ik wil nu mijn betoog over de preventie en informatie voortzetten. In de provincie Vlaams-Brabant is er een goed voorbeeld van degelijke informatie. Men heeft daar een belangrijke inspanning geleverd om op het vlak van de ruimtelijke ordening een degelijk initiatief te nemen.

Het tweede element is de uitvoering. Daar is het principe uiteraard dat de overtreder de definitieve rechterlijke uitspraak uitvoert. Indien hij dit niet doet, dient de overheid dat binnen een redelijke termijn in zijn plaats te doen. Hierbij merk ik op dat de term 'redelijke termijn' wel degelijk belang en inhoud heeft, en dus niet gratis in de tekst voorkomt. Uitspraken die jarenlang in de lade blijven liggen, kunnen dus niet alsnog worden opgediept en uitgevoerd.

Deze zin uit het federale regeerakkoord dient in samenhang met het begrip 'redelijke termijn' te worden gelezen : 'Er zal ook voor gezorgd worden dat de rechtsonderhorigen berecht worden binnen

een redelijke termijn, zoals voorzien in de Europese Conventie van de Rechten van de Mens. Om diezelfde rechtszekerheid te bevorderen, zal eveneens de invoering onderzocht worden van een verjaringstermijn voor de uitvoerbaarheid van rechterlijke uitspraken.'

Terecht stipuleert het regeerakkoord dat bij de uitvoering van een gerechtelijke uitspraak de aandacht eerst moet gaan naar de kwetsbare gebieden, de flagrante bouwovertradingen, de gevallen van manifeste onwil of van ernstige overlast voor de directe benadeelden. Het dient de rechtszekerheid dat een aantal criteria worden vastgelegd, waaraan de uitvoering van gerechtelijke uitspraken door de regering kan worden getoetst. Het komt de regering toe om binnen een billijk kader een passende uitvoering aan deze gerechtelijke uitspraken te geven.

Een ander belangrijk aandachtspunt vormen de zonevrije bedrijven. Herhaaldelijk klaagde ik bij de bespreking van het decreet op de ruimtelijke ordening aan dat voor deze bedrijven niet in een oplossing werd voorzien, zoals wel gebeurde voor de zonevrije woningen. Het was tevergeefs. Terwijl in de wandelgangen iedereen het erover eens was, bleek deze oplossing officieel niet bespreekbaar. Het grote probleem zat opnieuw in het tijdsbestek tussen vandaag en het ogenblik waarop een definitief uitvoeringsplan, nadat het ruimtelijk structuurplan is totstandgekomen, bindende kracht heeft.

Dagelijks vervallen milieuvergunningen voor de exploitatie van zonevrije bedrijven. Omwille van stedenbouwkundige onvolkomenheden kan geen verlenging worden toegestaan. Steeds meer bedrijven raken in moeilijkheden. In het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening wordt bovendien iedere uitbreiding om socio-economische redenen uitgesloten. Daarom is een onmiddellijke oplossing noodzakelijk.

De door de regering voorgestelde procedure is dan ook onbetwistbaar een pluspunt. Hiermee kan onmiddellijk worden ingespeeld op de vraag van een bedrijf om regularisatie van een niet-vergund gedeelte of om uitbreiding. Bovendien wordt de aanvraag niet alleen benaderd vanuit het standpunt van ruimtelijke ordening, maar ook vanuit het standpunt van milieu, mobiliteit, en socio-economische aspecten. Dat is werkelijk een doorbraak. Voor het eerst worden met zoveel woorden andere criteria dan die van ruimtelijke ordening vastgelegd voor de behandeling van een bouw aanvraag.

Lachaert

Artikel 4 van het decreet maakt daar in algemene termen ook melding van, maar hier gaat het specifiek om de bouwaanvraag. Dit refereert aan de conclusies uit de hoorzittingen die we met diverse belangengroeperingen hebben gehouden. Bij de beoordeling van een bouwaanvraag mogen, naast het ruimtelijk aspect, ook andere aspecten meespelen.

Verder kan met deze procedure, via een advies van de provinciale commissie, reeds voor het definitief worden van een uitvoeringsplan worden ingegrepen. Zo een advies aan de regering kan immers een wijziging van het gewestplan bewerkstelligen. Dat is opnieuw een winstpunt.

Bij de definitieve totstandkoming van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en de daarbij aansluitende uitvoeringsplannen, wat nog enige tijd op zich zal laten wachten, wordt het zonevreemde bedrijf in een toekomstgericht en definitief kader ingebed. De VLD druk haar tevredenheid uit over de voorgestelde oplossing, waarvan zij tot voor twee maanden slechts kon dromen.

Een ander teer punt betreft de opeisbaarheid van de planbaten. Het ogenblik van de opeisbaarheid blijft behouden. Er is echter een belangrijke en terrechte correctie aangebracht, namelijk de zinsnede : 'voor zover rechten worden geput uit de nieuwe zonering.' Concreet betekent dit dat de planbatenregeling slechts kan gelden voor zover uit de nieuwe vergunningssituatie een reëel voordeel voor de eigenaar voortvloeit.

Thans komt het er voor de regering, en in het bijzonder voor de minister van Ruimtelijke Ordening, op aan om het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening via evenwichtige, rechtszekere en juridisch goed onderbouwde uitvoeringsbesluiten te implementeren, en het decreet zelf te verfijnen om het in overeenstemming te brengen met het regeerakkoord.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Lachaert, u wordt bijna euforisch over de trendbreuk inzake zonevreemde bedrijven. Ik begrijp dat u nu andere taal moet spreken dan twee maanden geleden. Samen met de heer Denys stelde u toen dat er geen sprake van kon zijn dat de VLD zou deelnemen aan een regering als de problematiek van de zonevreemde bedrijven niet zou worden opgelost.

Bij aandachtige lezing van het regeerakkoord blijkt dat een van de dwingende elementen inzake zonevreemde bedrijven dat op korte termijn moet worden opgelost, de gewone uitbreiding van het bedrijf is, naast de verlenging van de milieuvergunning. De CVP-fractie heeft gedurende jaren haast haar tanden gebroken op het kabinet-Stevaert om het sectoraal BPA er toch maar door te krijgen, een instrument dat u in de commissie een verfoeilijk instrument hebt genoemd. En plotseling – net nu uw partij deel uitmaakt van de regering – vindt u dit één van de meest uitgelezen instrumenten voor de oplossing van de problematiek van de zonevreemde bedrijven in afwachting van een gemeentelijk structuurplan.

Ik stel ook vast dat er geen timing wordt vastgelegd. Wat zullen we antwoorden aan die honderden West-Vlaamse bedrijfsleiders die hun bedrijf willen uitbreiden ? Wat zullen we hen antwoorden in combinatie met de sloganachtige taal van minister Stevaert dat 99 percent van de gevallen is opgelost ? Mogen zij die oplossing verwachten tegen het einde van de zomer ? Van 1999 ? Van het jaar 2000 ? Van het jaar 2001 ? Het is voor potentiële investeerders uiterst belangrijk te weten waar ze aan toe zijn.

Hetzelfde geldt voor de planbaten waartegen u in de commissie herhaaldelijk gefulmineerd hebt. Dienaangaande stel ik gewoon vast dat men twee maanden geleden een totaal andere taal sprak dan vandaag. Het is toch vreemd hoe een overstap naar de meerderheid tot een totaal andere taal kan leiden. Wij blijven in ieder geval consequent spreken en handelen.

Deze morgen zei mevrouw Demeester dat de Vlaamse administratie goed draait. In globlo klopt dit, maar ruimtelijke ordening moet wel grondig worden aangepakt. De toegevoegde waarde van de aanwerving van vijf mensen zou enorm zijn voor het bedrijfsleven ? Ik pleit ook voor een depolitisering van ruimtelijke ordening, want die liep in de voorbije vier jaar onder minister Stevaert de spui-gaten uit. Werkelijk alles werd door het kabinet opgevraagd. Ik heb er echter het volste vertrouwen in dat daaraan door de nieuwe minister heel spoedig een einde wordt gemaakt.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik stel tot mijn grote vreugde vast dat de heer Decaluwé ons verzoekt zijn fouten uit het verleden zo snel mogelijk recht te zetten.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer Decaluwé, de onvolkomenheid uit het verleden was dat het probleem van het zonevreemde bedrijf niet kon worden opgelost, tenzij via het instrument van de omzendbrief van februari 1997 of het sectoraal BPA. Ik zal daar niet verder op ingaan, vermits u goed weet wat ik daar over denk en ik bij mijn standpunt blijf.

Er zal zo vlug mogelijk een decretale oplossing moeten worden gevonden. Ik verwijs daarbij naar artikel 166, paragraaf 4 en 5, waarbij de geëigende procedure, waarin specifiek is voorzien voor die tussenperiode, zo vlug mogelijk zal worden ingelast zodat de bedrijven daar op een rechtszekere basis gebruik van kunnen maken. Dit is een ander, een nieuw en een onmiddellijk toepasbaar instrument. Ik vertel hier dus niets anders dan wat ik drie weken of een jaar geleden heb verteld. Ook wat de planbaten en de meerwaarde betreft, vertel ik niets anders dan wat ik hier een paar maanden geleden heb verteld.

Bij dit alles is voldoende aandacht voor zowel kwalitatief als kwantitatief personeelsbeleid onmisbaar. Ruimtelijke ordening staat of valt hierdoor, zeker in het licht van al wat nog dient te gebeuren.

Het gedeelte over de ruimtelijke ordening is, in tegenstelling tot wat deze morgen werd gezegd, geen oude wijn in nieuwe zakken. Het opent de juiste perspectieven voor de toekomst, rekening houdend met de lessen uit het verleden. De VLD kan enkel vaststellen dat nu blijkbaar mogelijk is wat een paar maanden geleden onbespreekbaar was. Mijnheer Decaluwé, ik ben blij dat u me daarover gelijk geeft.

We zijn het bijgevolg eens met dit belangrijk deel van het regeerakkoord, dat met gepaste zin voor het eerbiedigen van de gemaakte afspraken door ons zal worden nageleefd. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en de VU&ID*)

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, middenin de verkiezingscampagne werden we geconfronteerd met de fameuze dioxinecrisis. Die heeft er in elk geval voor gezorgd dat de vooruitgang van Agalev en de achteruitgang van de CVP groter waren dan verwacht.

We lezen echter weinig of niets over deze crisis in het regeerakkoord. Ergens in de inleiding staat : 'ook moet een strategie van kwaliteitsbewaking worden gevolgd door het verhogen van de levensduur of een andere samenstelling van de producten.' Voor de rest staat in het regeerakkoord geen enkele onmiddellijke verwijzing naar wat vlak voor de verkiezingen en ook daarna is gebeurd. Er staat geen woord in over de getroffen landbouwsector, noch over de voedings- en distributiesector.

U kunt nu wel zeggen dat dit vooral een federale materie is, maar ik stel vast dat in het regeerakkoord voor verschillende andere terreinen gewag wordt gemaakt van een gewenst overleg met de federale overheid, opdat in Vlaanderen resultaat kan worden bereikt.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Wymeersch, ook u hebt de tekst wellicht niet helemaal gelezen. Over de dioxinecrisis staat duidelijk in het regeerakkoord vermeld dat na de installatie van de Vlaamse regering overlegd zal worden met de getroffen sector, en dat alle Vlaamse steunmaatregelen zullen worden aangewend om in de mate van het mogelijke soelaas te bieden. U moet dus beter leren lezen.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de minister-president, dat is alles op een pakket van meer dan honderd bladzijden. Het gaat toch over een sector die vooral in Vlaanderen dagelijks honderden miljoenen verlies lijdt en in totaal al miljarden heeft kwijtgespeeld. De passage die aan de sector wordt gewijd, is zeer kort. Het is beschamend voor deze meerderheid om er zich met zo weinig woorden vanaf te maken.

Het verbaast ons echter weinig. Tijdens de voorbije zittingsperiode heb ik reeds gezegd dat sommige van de toenmalige meerderheidspartijen – en ik heb het niet over de CVP, mijnheer Van Rompuy – de landbouwsector hadden opgegeven. Ze ijverden daarbij voor een soort vrijetijdslandbouw. De heer De Vilder, die niet langer een collega van ons is, heeft zich zelfs laten verleiden tot de uitspraak dat het hoefvetoerisme een van de soelaas brengende oplossingen zou kunnen zijn voor de landbouwsector in Vlaanderen.

Nu vormen SP, groenen, Volksunie en VLD een regering. De VLD, mijnheer Denys, heeft altijd mee op de barricade gestaan ter verdediging van de landbouwsector. Niet alleen in dit parlement, maar ook daarbuiten op acties en meetings. Uw bindingen met het algemeen boerensyndicaat zijn niet onbekend. Tijdens de vorige zittingsperiode stond

Wymeersch

de heer Van Aperen nog op de publiekstribune met zijn petje op van het algemeen boerensyndicaat als grote verdediger van de landbouwsector.

Nu worden landbouw en visserij, de laatste twee primaire sectoren, ontkoppeld. Nochtans waren ze onlosmakelijk met elkaar verbonden. Visserij blijft onder Economie en landbouw wordt plots een bevoegdheid van de minister voor Leefmilieu. Ik stel me daarbij de vraag of de Vlaamse regering de landbouwsector niet langer als een economisch fundament in deze Vlaamse gemeenschap beschouwt. Of beschouwt deze Vlaamse regering de landbouw vooral als milieuvervuilend ?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Het doet er niet toe wie het departement beheert : landbouw is in de eerste plaats een economische activiteit. Uiteraard moet er steeds meer rekening worden gehouden met milieuaspecten. Het MAP is daar een voorbeeld van, maar hoe dan ook blijft landbouw op de eerste plaats een economische activiteit. Het kan en mag niet de bedoeling van dit regeerakkoord zijn om van landbouwers Bokrijkbeheerders te maken. We zijn ervan overtuigd dat rekening houdend met de huidige situatie een nieuwe vorm van landbouw moet kunnen, maar binnen de visie dat landbouw een economische activiteit is. Op die wijze interpreteren we het regeerakkoord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer Denys, ik constateer alleen dat visserij en landbouw worden ontkoppeld en dat landbouw ressorteert onder de bevoegdheid van de minister van Leefmilieu.

De heer André Denys : Met de huidige bevoegdheidsverdeling komt landbouw steeds meer in de invloedssfeer van ruimtelijke ordening en milieu. Men moet steeds meer een geïntegreerd beleid voeren. Ik ontken niet dat vanaf het ogenblik dat landbouw wordt overgeheveld naar Vlaanderen, de Vlaamse regering meer instrumenten zal hebben om in te spelen op de economische elementen. Nogmaals, het blijft ons uitgangspunt dat landbouw een economische activiteit is.

De heer Frans Wymeersch : Ik noteer uw opmerking en zal er u graag aan herinneren op het moment dat er zich problemen voordoen.

Leden van de regering, u pleit voor het bevorderen van biologische, milieuvriendelijke en kwaliteitsvolle landbouw met bijzondere aandacht voor de

zelfstandige en grondgebonden bedrijven. We hebben dit in het verleden altijd verdedigd. We juichen dit toe, al plaatsen we er twee vraagtekens bij.

Volgens het regeerakkoord zou na evaluatie van het MAP de afbouw van de veestapel noodzakelijk kunnen blijken. Dat moet dan op een sociaal verantwoorde manier gebeuren. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat juist de zelfstandigen en de grondgebonden bedrijven zullen worden getroffen. Zij hebben momenteel al een bepaalde leeftijds-grens bereikt en verwachten misschien geen opvolging. Ze zullen – denken we, vrezen we – als eersten door de afbouw worden getroffen, ook al is die sociaal verantwoord en begeleid.

We plaatsen een tweede vraagteken bij de volledige realisatie van het RSV. Het gaat om 10.000 hectare nieuwe bossen en 38.000 hectare nieuw natuurgebied, die men moet zoeken binnen de bestaande open ruimte, die hoofdzakelijk wordt beheerd door grondgebonden bedrijven.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Bovendien wil men het aandeel van de biologische landbouw op 10 percent brengen. Dat brengt het totaal op 75.000 hectare nieuwe landbouwgrond : de bossen, de natuurgebieden, plus 10.000 hectare voor nieuwe industrieterreinen. We kijken met belangstelling uit naar de verwezenlijking van deze doelstelling.

De heer Frans Wymeersch : Of misschien denkt Vlaanderen aan gebiedsuitbreiding, maar daar durf ik deze regering niet van verdenken. Een aantal maatregelen staan haaks op elkaar.

De heer Eric Van Rompuy : Om de hele Vlaamse landbouw biologisch te maken, moet de huidige landbouwgrond worden verdubbeld en moet heel Vlaanderen landbouwgebied worden. Dat zou toch fantastisch zijn !

De heer Frans Wymeersch : Dat zou een fantastisch land zijn om in te leven ! Mag ik u waarschuwen, mijnheer Van Rompuy, dat wij dezelfde taal spreken ? Dat is zeer gevaarlijk.

Minister Vera Dua : Ik begrijp het probleem niet, mijnheer Van Rompuy. Biologische landbouw vraagt niet noodzakelijk meer grond. Het is een intensieve vorm van landbouw maar met volledig andere methodes en productiewijzen.

Dua

U moet de tekst goed lezen : we willen tegen 2010 10 percent biologische landbouw. Ik ben de eerste om te zeggen dat dat niet gemakkelijk wordt, maar we hebben zeker niet dubbel zo veel grond nodig. Biologische landbouw kan een oplossing inhouden voor een aantal landbouwers met problemen. We hebben daarover voor de verkiezingen reeds discussies gevoerd. De oplossing voor de landbouw ligt niet besloten in de optie om volledig biologisch te werken, maar er bestaat wel een niche die Vlaanderen moet trachten aan te boren. Op die manier moeten we de biologische producten niet invoeren die we daarna in de grootwarenhuizen verkopen. Daarom willen we aan deze biologische landbouw meer impulsen geven. Mijnheer Wymeersch, we zijn helemaal niet van plan ons gebied uit te breiden.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Een andere mogelijke bron van tegenstellingen is de behandeling van het energiedossier. Op een ander niveau, in een ander regeerakkoord en in een ander parlement heeft de meerderheid gezegd dat we na verloop van tijd zoveel mogelijk kerncentrales moeten afstoten. In het Vlaams regeerakkoord staat daarentegen dat de milieudruk die samenhangt met fossiel energiegebruik, moet worden verminderd.

Het is het één of het ander. De cijfers van Electrabel tonen aan dat 60 percent van ons energiegebruik afkomstig is van kernenergie, 38 percent uit steenkool, gas en aardolie en 1,7 percent uit waterkracht. Men moet weten wat men wil.

Men kan mooie beloftes maken, maar de man in de straat moet dan wel weten wat het kostenplaatje is indien men de kernenergie afbouwt. Men moet de eerlijkheid opbrengen om de kiezer te zeggen wat dit alles zal kosten.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer Wymeersch, de stelling die u ontwikkelt, is niet correct. De energieprijzen dalen op dit moment. Bovendien is de afbouw van kernenergie hieraan helemaal niet tegengesteld. Steden en gemeenten in Vlaanderen zijn erin geslaagd om op 1 jaar tijd 10 percent minder te verbruiken. Er zijn tal van mogelijkheden. Het nu voorstellen alsof de afbouw energie duurder zal maken, is niet juist. Het zal integendeel goedkoper worden voor de burger.

Het beheer van het nucleair passief, dat toevallig een overheidsopdracht is, zal pas een dure zaak blijken te zijn.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de minister, er wordt gezegd dat men kernenergie moet afbouwen en dat de milieudruk die samenhangt met het fossiel energiegebruik moet worden verminderd. Als compensatie zal men zoeken naar alternatieve energiebronnen. Eén en ander zal onvermijdelijk met zich meebrengen dat de energieprijs zal toenemen.

Ik wil afronden door te antwoorden op de heer Stassen. Vroeger kon men niet genoeg tijd steken in het bespreken van het Doeldossier. In het regeerakkoord lezen we echter dat men op zeer korte termijn een bijkomende studie zal laten uitvoeren. De tijd zou dus wel eens te kort kunnen blijken. Tegelijkertijd wordt de beslissing om het Deurganckdok aan te leggen bevestigd en zal ze worden uitgevoerd.

In het regeerakkoord staat niet of alle beslissingen die in volle verkiezingsperiode werden genomen, ook worden uitgevoerd. Eén van de beslissingen was dat men een opening zou laten op de plaats waar Doel is gevestigd om nog een bijkomende terminal aan te leggen. Graag had ik van de meerderheid hierop een duidelijk antwoord gekregen.

Als men dan toch bepaalde regeerakkoorden wil vergelijken, blijken er wel perspectieven te zijn. Als men de kernenergie gaat afstoten en afbouwen, ressorteren Doel 1 en Doel 2 daaronder. Plotseling verdwijnt dan wel een ernstig obstakel. U herinnert zich wellicht nog de hoorzitting met ere-senator De Bondt in de commissie. Hij heeft toen gesteld dat Doel 1 en Doel 2 obstakels zijn voor de verdere industrialisering van de Linkeroever. Op het ogenblik dat Doel 1 en Doel 2 sluiten, vallen die obstakels weg. Ik vind dit een bezwarend element voor de verdere ontwikkeling van de Linkeroever.

Men laat ons toe te hopen op een omkering van de beslissing inzake Doel. Men gaat op korte termijn een leefbaarheidsstudie opmaken. Ik heb altijd gezegd dat de leefbaarheid een subjectief gegeven is en geen objectief gegeven dat kan vastgelegd worden in een studie.

Ik stel vast dat de dossiers landbouw, energie en Doel voldoende conflictstof bevatten om tussen bepaalde coalitiepartijen – aan de ene kant de VLD, aan de andere kant Agalev – tijdens de eerstkomende maanden – ik durf niet te zeggen jaren – voor het nodige vuurwerk te zorgen.

Wymeersch

Uw partij heeft het been in de Antwerpse regio niet durven stijfhouden, terwijl uw fractie in het Vlaams Parlement wel hoog van de toren heeft geblazen. De heer De Meyer heeft er daarnet al op gewezen dat u uzelf in volle verkiezingscampagne hebt opgeworpen als de Rode Ridder van de bescherming van Doel en van bijna heel het Waasland. Ik vind dat u en uw fractie nu een zeer zware verantwoordelijkheid dragen in deze Vlaamse regering. Wij zullen u beoordelen op uw resultaten in deze expliciete dossiers. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Ik zou de fractie van het Vlaams Blok toch willen vragen om voor een klein beetje coherentie in hun betoog te zorgen. Deze morgen is de heer Dewinter heftig tekeergegaan en heeft hij deze regering als gauchistisch met ecofundamentalistische trekken betiteld. Nu komt u echter, mijnheer Wymeersch, zeggen dat een aantal dossiers niet groen genoeg zijn. Ik denk toch dat u hier een klein beetje coherentie in moet brengen. Pas dan kan er misschien op een inhoudelijk niveau gediscussieerd worden over dit dossier, wat we in toekomst trouwens nog genoeg kunnen doen.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, voor ik aan mijn echte toespraak begin, wil ik mijn hoop uitdrukken dat het verslag – en dan richt ik mij tot de verslaggevers – van alle sprekers niet enkel de familienaam maar ook de voornaam vermeldt. Ik zou niet willen dat een argeloze student binnen een paar jaar de Handelingen erop naleest en tot zijn grote verbazing vaststelt dat de heer Tobback de paarse coalitie staat te verdedigen. Ik vind dat we dit moeten vermijden. (*Applaus*)

Dit is namelijk wat ik hier vandaag zou willen doen. Paars is natuurlijk niet de juiste term voor deze hele regenboogcoalitie. De kleur van de coalitie op zichzelf is ook niet zo belangrijk. Het gaat hem om de kleur van het regeerakkoord en om de manier waarop dit uitgevoerd wordt. De heer Bosuyt heeft hier vanmorgen al meer dan voldoende duidelijk gemaakt dat dit akkoord voor onze fractie meer dan aanvaardbaar is. Ik zal er dan ook niet op terugkomen, en me hier beperken tot enkele specifieke punten.

Ik richt me in de eerste plaats tot de minister van Leefmilieu en Landbouw, en de minister van Ruimtelijke Ordening. Die bevoegdheden zijn erg belangrijk : dat is in het algemeen zo, maar dat is zeker het geval in het kader van dit regeerakkoord, dat de kwaliteit van het leven vooropstelt. Wie de levenskwaliteit vooropstelt, kan problemen zoals bodemvervuiling, toenemende gezondheidsproblemen ten gevolge van luchtvervuiling en vervuiling van grondwater en voeding met onder meer pesticiden, niet onopgelost laten.

Dat die problemen in een regeerakkoord worden onderkend, is niet echt nieuw. Ook het feit dat er initiatieven worden aangekondigd, en zelfs het feit dat er initiatieven op stapel worden gezet, is niet nieuw. Ook de voorbije regeringen hebben dat gedaan. Wie bijvoorbeeld de recente rapporten inzake afvalophaling en waterkwaliteit in Vlaanderen erop naleest, kan vaststellen dat dit overheidsop treden niet zonder gevolgen is gebleven. Inhakend op datgene wat de heer van Rompuy hier vanochtend heeft gezegd, kan ik bevestigen dat de vorige regeringen goed werk hebben geleverd. De nieuwe minister van Ruimtelijke Ordening kan zelfs aan de slag gaan met behulp van een volledig vernieuwd instrumentarium. Ook de continuïteit in het beleid die in dit regeerakkoord vooropstaat, is een zaak die ons erg verheugt, want het is een vorm van goed bestuur.

De echte test van goed bestuur zal er voor beide ministers echter in bestaan een beleid te voeren dat het principe van het primaat van de kwaliteit van het leven doet ingang vinden bij alle betrokkenen. Dat zal in de eerste plaats vereisen dat men overleg pleegt met die betrokkenen : gemeentebesturen, bedrijven, burgers, verenigingen, enzovoort. Dat overleg moet zowel bij de totstandkoming als bij de uitvoering van de regelgeving gebeuren. Dat vereist ook een duidelijk en consequent handhavingsbeleid van beide ministers. De minister van Ruimtelijke Ordening zal er moeten op toezien dat de uitvoering van vonnissen daadwerkelijk gebeurt binnen een redelijke termijn. Dat is in het belang van een goede ruimtelijke ordening, maar ook van onze rechtsstaat, die niet verdraagt dat de wet voor sommigen wel en voor anderen niet van toepassing is.

Mevrouw de minister van Leefmilieu en Landbouw, u zult onder meer antwoorden moeten geven op het nieuwe probleem van OVAM, maar ook op de vragen die vanuit de leefmilieu-inspectie zijn geuit. We zullen u daarover de komende maanden graag ondervragen. Het feit dat in uw takenpakket ook landbouw is opgenomen, opent een aantal in-

Tobback

teressante perspectieven. Dat is ook de heer Van Rompuy niet ontgaan, want in een interview met Humo noemde hij uw aanstelling een catastrofe. *(Opmerking van de heer Van Rompuy)*

Ik neem dat niet al te ernstig op, vermits u zowat iedere potentiële minister, nog vooraleer hij of zij hun eerste beleidsdaad hebben gesteld, neersabelt. U zegt in dat interview overigens ook dat u het oppositie voeren bij de CVP-Jongeren hebt geleerd. Ik zal niet zeggen dat dit al heel lang geleden is, maar sedertdien is er toch wel veel veranderd in het politiek bedrijven in het algemeen en het oppositie voeren in het bijzonder.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb wel wat ervaring met oppositie voeren. Ik heb een regering doen vallen ; de regering-Martens-II.

De heer Bruno Tobback : Ik denk wel dat het de laatste zal zijn geweest. Maar alle gekheid op een stokje ; ik wil het hier over landbouw hebben zonder over dioxine te praten. De sector kampt met genoeg moeilijkheden, gaande van overbemesting tot pesticidengebruik, van erosie tot overstromingen, en van de rol van de agro-industrie tot de schuchtere ontwikkeling van de biologische landbouw. Daar zult u allemaal mee geconfronteerd worden. En niemand van ons wil de landbouw in Vlaanderen zien verdwijnen. Maar dat er iets moet veranderen, is wel duidelijk.

Ik geloof oprecht dat het mogelijk moet zijn om iets te veranderen. Het belang van een gezond leefmilieu en een gezonde voeding moet kunnen samengaan met het belang van de landbouwers. Het zal echter niet gemakkelijk zijn. U zult een hele reeks kortetermijnbelangen en een minstens even lange reeks langetermijnvooroordelen, met inbegrip van die van de heer Van Rompuy, moeten overwinnen. Gelukkig is de sector bereid te praten met de landbouwers en hun organisaties, zonder dat daarin ruimte bestaat voor veto's en rechtstreekse of onrechtstreekse belangenverdediging. We rekenen erop dat u op dat vlak enige garanties kunt bieden.

De SP is binnen deze domeinen met duidelijke en haalbare voorstellen naar de kiezer en naar de onderhandelingstafel gegaan. Het duidelijke engagement van de regering om binnen deze domeinen te werken en daartoe in de noodzakelijke middelen te voorzien, is er mede op onze vraag gekomen. Bij de uitvoering ervan kunt u dan ook op onze steun rekenen.

In ruil daarvoor moet u ermee leren leven dat we nauw op onze troetelkindjes zullen toekijken. Wanneer ik het over onze troetelkindjes heb, dan kan ik uiteraard niet voorbijgaan aan de minister van Mobiliteit en Openbare Werken. Mobiliteit neemt terecht een belangrijke plaats in tussen de doelstellingen van deze regering, omwille van het intrinsieke belang, zowel economisch als sociaal, van mobiliteit en omwille van de absolute noodzaak om op korte termijn iets te veranderen binnen deze domeinen.

Om aan te tonen hoe goed we elkaar binnen deze coalitie begrijpen, wil ik even een oud liberaal adagium citeren, namelijk dat te veel belastingen de belasting doodt. Op dezelfde wijze kan men zeggen dat te veel verkeer het verkeer doodt. En dan zwijg ik nog over het feit dat het verkeer ook gewoon doodt.

Mijnheer Van Rompuy, u schamperde vanmorgen nog over het feit dat de hele lijst inzake mobiliteit nooit uitgevoerd zal raken. Misschien krijgt u over vijf jaar wel gelijk. Ik meen echter dat dit niet echt belangrijk is. Wat wel belangrijk is, is dat we afstappen van één groot misverstand uit ons mobiliteitsbeleid : dat investeren in wegen het beste is wat men kan doen voor de economie, terwijl investeringen in alternatieven in de eerste plaats een sociaal en groen doel nastreven. Het is precies die achterhaalde opvatting die tijdens de vorige regeerperiode de drang deed opkomen om voor elk initiatief inzake openbaar vervoer, meer geld voor wegen te vragen.

Investeren in alternatieven is even noodzakelijk voor de bereikbaarheid als voor het nastreven van sociale doelstellingen. Investeren in wegen is in een aantal gevallen ook nodig om doorstroming en veiligheid te garanderen. Het regeerakkoord biedt de mogelijkheid om op ieder moment, maar vooral in het kader van een globaal mobiliteitsbeleid en binnen het ruimtelijk structuurplan, af te wegen waar het geld het nuttigst kan worden besteed. Dat is goed bestuur.

Uiteraard is de SP meer vragende partij voor meer openbaar vervoer en fietspaden dan voor meer nieuwe wegen. We zullen de minister daarover dan ook voortdurend blijven lastigvallen. We vertrouwen er echter op dat de wil om goed en efficiënt te besturen, voorrang krijgt op verlanglijstjes, grabbeltonnen en ideologische scherpslijperij.

De heer Vermeiren zei vanmorgen al dat het nieuwe aan deze coalitie is dat er een aantal deuren tot dialoog zijn opengestaan. Wat geldt voor mobiliteit,

Tobback

geldt voor het hele regeerakkoord. Dit is geen ideologische grabbelton met verschillende ideetjes, dit akkoord staat bol van de bereidheid om in het belang van een goed bestuur te dialogeren tussen de verschillende standpunten. We zullen dat met veel enthousiasme doen. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en de VU&ID*)

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, mijn eerste betoog in deze zittingsperiode zal ook mijn laatste zijn. Het is een bijzonder voorrecht afscheid te kunnen nemen in uitzonderlijke omstandigheden. Nooit had ik durven dromen dat ik mijn mandaat zou kunnen beëindigen met het stemmen van het vertrouwen in een Vlaamse regering geleid door een liberale minister-president. Een mooier orgelpunt is moeilijk te bedenken, te meer daar het leidmotief van de nieuwe Vlaamse regering de kwaliteit is van het leven in een werkend Vlaanderen.

De hooggespannen verwachtingen zullen slechts kunnen worden ingelost indien deze veelkleurige regering erin slaagt een trendbreuk te realiseren op talrijke terreinen. In het regeerakkoord worden daartoe belangrijke aanzetten gegeven. Het vooruitzicht op meer werk voor laaggeschoolden en langdurig werklozen, de zorg voor een goede huisvesting en voor de leefbaarheid van de steden, het opnieuw prioritair stellen van onderwijs en vorming, het behandelen van steden en gemeenten als volwaardige partners en autonome overheden en het bieden van een toekomstperspectief inzake mobiliteit, zijn stuk voor stuk behartigenswaardige uitdagingen. Wie zou het overigens aandurven deze regeringsopties niet te onderschrijven ?

De realisatie van deze prijzenswaardige doelstellingen kan tot gevolg hebben dat Vlaanderen als een van de welvarendste regio's in Europa tot voorbeeld kan worden gesteld als model voor het Europees regionaal beleid. Het al of niet realiseren van het Vlaanderen-model zal afhangen van de graad van samenhang in deze merkwaardige regenboogcoalitie. Met kritische belangstelling zal ik ernaar uitkijken hoe hecht deze coalitie zal blijken als morgen de dossiers op tafel worden gelegd.

Ik ben vooral nieuwsgierig hoe het aangekondigde mobiliteitsplan zal ogen. Ik ben nieuwsgierig te weten of er niet alleen gratis met tram en bus zal worden gereden, maar ook of de automobilisten

vlot hun bestemming kunnen bereiken. Ik ben ook nieuwsgierig te weten of onze economische levensaders, met bijzondere aandacht voor de havens, de onmisbare ontsluitingen zullen verkrijgen door de verwezenlijking van de zogenaamde missing links – om het niet over ontbrekende schakels te hebben.

Als een aandachtige lijnrechter zal ik aan de zijlijn gadeslaan wat er op het terrein gebeurt. Ik hoop van harte dat ik de vlag niet al te vaak zal moeten omhoogsteken als teken van waarschuwing. Ik zal met overtuiging applaudisseren als het goed is, maar ik zal ook mijn reputatie van Bolkestein aan de Schelde alle eer aandoen indien ik van oordeel ben dat er een tandje moet worden bijgestoken.

Mijnheer de voorzitter, collega's, 'Partir c'est mourir un peu'. Met enige weemoed zal ik straks dit fraaie parlamentsgebouw verlaten, op weg naar een nieuwe uitdaging. Ik ga er prat op te kunnen zeggen dat ik in de uitoefening van mijn mandaat, eerst als lid van de Vlaamse Raad, nadien als Vlaams volksvertegenwoordiger, alle stadia heb kunnen doorlopen. Ik wil daartoe in het bijzonder de fractie waartoe ik behoor heel oprecht danken. Mijn dank gaat ook uit naar alle leden van dit parlement, die me in de uitoefening van mijn taak als secretaris bevoegd voor gebouwen en infrastructuur steeds eensgezind hebben ondersteund. Een bijzonder woord van waardering wens ik ook uit te spreken aan het personeel van het Vlaams Parlement. De inzet en vakbekwaamheid van ons personeel kan als voorbeeld worden gesteld. Ten slotte wens ik me te richten tot de voorzitter van het Vlaams Parlement. Mijnheer de voorzitter, aan de samenwerking met u zal ik de beste herinneringen bewaren. U hebt in belangrijke mate het imago van het Vlaams Parlement bepaald. Onder uw voorzitterschap is het Vlaams Parlement op nauwelijks vier jaar tijd tot een volwassen parlementaire assemblee uitgegroeid.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, geachte leden, ik beschouw het als een bijzondere eer om Vlaanderen in Europa te mogen vertegenwoordigen. Ik zal dit doen met Vlaamse beginselvastheid, beseffend dat Vlaanderen grote belangen te verdedigen heeft in de Europese Unie. Mag ik u allen van ganser harte een succesvolle zittingsperiode toewensen, Vlaanderen ter eer. Ik dank u. (*Applaus*)

De voorzitter : Geachte leden, ik wil even reageren op de woorden van de heer Beysen. De heer Beysen is iemand die we reeds vele jaren kennen. Als regent Nederlands-geschiedenis is hij een gewezen leraar. Ook is hij een gewezen ambtenaar, over wie

Voorzitter

we enige tijd geleden konden lezen dat hij werkte op het ministerie van Cultuur, toen onder Rika De Backer. Toen heerste er nog een andere mentaliteit : toen men hoorde dat hij een liberaal was, kreeg hij als enige taak het lezen van het Belgisch Staatsblad. We denken dat die tijd vandaag voorbij is.

Naast leraar en ambtenaar was de heer Beysen ook reclameadviseur en afgevaardigd bestuurder. Zijn ervaring met management in de privé-sector bracht hij mee naar hier. Zijn loopbaan is lang. Als ik goed ben ingelicht begon die reeds in 1951, toen hij trompet speelde bij de liberale fanfare. *(Gelach)*

Hij werd eerst provincie- en gemeenteraadslid, en werd in zijn politieke loopbaan sterk begeleid door de heer Grootjans, iemand voor wie ik zelf veel eerbied heb en die hier zelf vroeger een groot voorzitter was. Op verzoek van de heer Grootjans werd de heer Beysen in 1974 verkozen tot provincieraadslid voor de PVV. Mijnheer Beysen, u was toen PVV-jongerenvoorzitter.

Vanaf dan ging u steeds naar nieuwe horizons. Samen met mezelf bent u in 1981 verkozen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Van 1985 tot 1988 was u Kamerfractievoorzitter van de PVV, en voordien even fractievoorzitter in de Vlaamse Raad. Nadien werd u gedurende een korte tijd gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening. Vele jaren hebben we u ook gekend als secretaris van het Bureau, eerst van de Vlaamse Raad, nadien van het Vlaams Parlement. U hebt heel wat zaken verwezenlijkt. Dit is nu een nieuwe uitdaging. Ook op menselijk vlak heb ik vele goede herinneringen aan u.

Ik wens u en uw vrouw het allerbeste in die nieuwe omgeving van het Europese Parlement. We danken u allen voor de bijdrage die u hier, in zowel Vlaamse Raad als Vlaams Parlement, maar ook in de Kamer hebt geleverd. We rekenen er ook op dat u morgen de regio Vlaanderen in Europa met verve zult verdedigen. Van harte dank. *(Applaus)*

Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, collega's, in de eerste plaats wil ik iedereen danken die hier vandaag in het debat het woord heeft gevoerd. Dankzij hun bijdragen hebben we deze bespreking kunnen wijden aan het regeerakkoord.

Waarschijnlijk door het feit dat ik uit een andere assemblee kom, ben ik toch enigszins verbaasd over het feit dat, rekening houdend met de vele bevoegdheden en middelen waarover dit Vlaams Parlement beschikt, er toch ook in belangrijke mate wordt gedebatteerd en gediscussieerd over wat nog niet tot de Vlaamse bevoegdheden behoort. Dit is uiteraard mijn persoonlijke mening, en ik aanvaard dan ook dat het Vlaams Parlement daar zoveel tijd aan wil besteden. Er staat hierover trouwens ook een duidelijke passage in het Vlaamse regeerakkoord.

Toch meen ik dat het bij het grote publiek verbazing kan wekken dat een debat dat in essentie zijn beslag moet krijgen in een andere assemblee, hier toch wel vrij veel tijd en energie opeist. Ik herhaal echter dat de Vlaamse regering die keuze van het Vlaams Parlement respecteert. Ik ga dus het woord 'masochisme' niet gebruiken. In het verleden heeft men echter reeds belangrijke stappen kunnen zetten om te komen tot een eigen parlement en een eigen regering, met eigen bevoegdheden, mogelijkheden en middelen. Daarom ging er naar mijn mening vandaag bij te veel sprekers te weinig aandacht naar datgene waarover wij een akkoord hebben en wat wij willen doen tijdens de komende vijf jaar. Dit is gewoon een vaststelling.

Ik wil me ook richten tot de leden van de uittredende regering. Net als vele sprekers voor mij wil ook ik erkennen dat de uittredende ministers hun beste krachten hebben gewijd aan het realiseren van hun regeerakkoord. Daarop is uiteraard ook wel kritiek geweest, maar hoe dan ook hebben de uittredende ministers stuk voor stuk het beste van zichzelf gegeven. Dit verdient alle waardering. Ik richt me daarvoor in het bijzonder tot mijn voorganger, de heer Van den Brande. Dank u wel. *(Applaus bij de CVP, de VLD, de SP, AGALEV en de VU&ID)*

Ik heb natuurlijk ook vastgesteld dat de CVP-fractie de heer Van Rompuy heeft verkozen als haar nieuwe fractievoorzitter. De heer Van Rompuy en ik kennen elkaar al een tijdje. We zijn min of meer van dezelfde generatie. We zijn samen voor het eerst in het parlement gekomen, en we hebben elkaar al ontmoet in diverse rollenpatronen.

Ik herinner me dat toen ik als minister van Cultuur in de meerderheid zat – van 1985 tot 1987 – u toen fractieleider was die mijn beleid ondersteunde. Nadien ben ik minister gebleven, maar kwam ik in de oppositie terecht. U bleef fractieleider en was iets kritischer ten opzichte van dat beleid. Nu zijn de rollen weer anders. Hoe dan ook heb ik vastgesteld

Dewael

dat u met een heel groot aanpassingsvermogen van de ene dag op de andere opnieuw de rol van fractieleider hebt opgenomen. U hebt inderdaad een goede leerschool gehad. U hebt zelf gezegd 'Ik heb ooit een regering laten vallen.' Dat was dan door interne oppositie in uw partij. Inderdaad, wie intern in de CVP oppositie kan voeren, kan het overal. (*Gelach*)

Ik wil ook even ingaan op de valse politieke tegenstellingen die vandaag nog steeds worden gehanteerd. Ik hoorde hier vandaag spreken over een onnatuurlijke coalitie. Er werd gezegd dat Vlaanderen een centrumrechts beleid verwacht. Er werd ook gezegd dat het samengaan van de VLD-fractie met linksen, averechts is. Er zouden te veel tegenstellingen zijn en er zouden conflicten uit voortvloeien.

Wat is echter links en rechts ? Toen ik aan de universiteit zat, was een links iemand een progressief iemand, uit op verandering en verbetering. De rechtsen waren de conservatieven, die alles intact wilden laten en niets wilden veranderen aan de structuren. Als iemand links is wanneer hij uit is op effectief hervormen, vernieuwen en veranderen en de politiek zo wil organiseren dat ons samenlevingsmodel effectief kan worden gestuurd, dan ben ik links en progressief. Ik ben namelijk voor verandering. Ik zal me nooit neerleggen bij het behoud.

Ik zal niet veranderen omwille van het plezier van het veranderen, maar we hebben op 13 juni allemaal signalen gekregen die de hele politieke wereld moeten overtuigen van de noodzaak aan verandering. Wat betekent de tegenstelling tussen links en rechts dan nog ? Voor wie luistert naar de basis, is het duidelijk dat dit voor de bevolking totaal irrelevant en voorbijgestreefd is. De bevolking verwacht een efficiënt bestuur. Men kan daar een etiket op plakken met voorbijgestreefde dialectiek, maar ik doe daar niet aan mee. Voor mij is de inhoud van het regeerakkoord het allerbelangrijkste. Ik kijk naar de toekomst.

Verschillende leden hebben echter verwezen naar de wijze waarop deze regering is totstandgekomen. Ook daar wil ik even op ingaan. We zouden bij de vorming van de regering de uitslag van de verkiezingen niet hebben gerespecteerd. Het moet worden onderkend dat de uitslag van de verkiezingen een zodanige versnippering liet zien, nog groter dan voordien, dat het niet mogelijk was in Vlaanderen een coalitie samen te stellen zonder een verliezende partij mee in de boot te nemen. Het ver-

dient juist waardering dat een partij die het bij de verkiezingen minder goed heeft gedaan, toch de keuze open laat. Alleszins is het samengaan van deze coalitiepartners, het samengaan van een verliezende partij met drie partijen die door de kiezer werden beloond.

Mijnheer Dewinter, u pleit voor een coalitie van VLD, CVP en Vlaams Blok, de rechtse coalitie waar Vlaanderen zagezegd op zit te wachten. Waar het hart van vol is, loopt de mond van over. U kunt ons van veel dingen betichten. Feit is dat wij – de politieke familie waar ik toe behoor – voor de verkiezingen hebben gezegd dat een coalitie met het Vlaams Blok niet kan, gisteren niet, vandaag niet en morgen niet. Dat zal zo blijven. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en de VU&ID*)

Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat ik een andere invulling geef aan het begrip cordon sanitaire dan sommige anderen. Voor mij betekent dat niet dat ik weiger een debat met het Vlaams Blok aan te gaan. In de federale Kamer heb ik dat herhaaldelijk gedaan. Vanuit democratisch oogpunt moeten we debatteren, op basis van inzichten, voorstellen en ideeën. Dit moet kunnen, in deze assemblee en op alle plaatsen. Ik ben er steeds van uitgegaan dat ik u het comfort niet gun om dat debat te weigeren.

Mijnheer Dewinter, als men een debat aangaat, dan moet dat gebeuren met iemand die inhoud brengt. In de Kamer was ik oppositieleider voor mijn partij, net als de heer Annemans voor het Vlaams Blok. Ik moet eerlijk bekennen dat de heer Annemans een debat toeliet omdat hij zijn ideeën – waarmee ik het weliswaar niet eens was – verdedigde. Deze morgen bent u er in uw tussenkomst van 35 minuten in geslaagd met geen zin, geen woord en geen letter te reppen over de inhoud van dit regeerakkoord. Ik kan dus enkel vaststellen dat u op die manier het debat eigenlijk onmogelijk maakt.

Ik moet u ook uitdrukkelijk vragen op te houden de idee te koesteren van het grote rechtse verbond. Daar doe ik niet aan mee. Alle politieke partijen hebben de duidelijke politieke keuze gemaakt om zeker geen coalitie met het Vlaams Blok aan te gaan. Ik hoor nu op de banken van het Vlaams Blok het woord 'kiezersbedrog' vallen. Het zou pas kiezersbedrog zijn indien men voor de verkiezingen de mijns inziens onrealistische indruk had gegeven die deur open te laten.

Dan richt ik mij nu tot de vertegenwoordigers van de CVP. Ik benadruk dit omdat de formatie in feite op gang is gebracht op basis van een nota die werd

Dewael

opgemaakt door een informateur. De informateur heeft een keuze gemaakt en heeft dan de verdere taak aan mij heeft toevertrouwd. Waarop heeft die informateur zich gebaseerd voor het samengaan van deze partijen ? Mijnheer Van Rompuy, hij heeft dit gedaan om de eenvoudige reden dat hij heel tegenstrijdige signalen toegestuurd kreeg. Mevrouw Merckx, ik zie u bedenkelijk en hoofdschuddend kijken. U zult wel weten dat de enen lieten verstaan wel te willen, maar gebukt gingen onder de verkiezingsnederlaag. Anderen wisten het zelf niet meer en nog anderen hadden zich eigenlijk reeds verzoend met een oppositierol.

Ik kon enkel vaststellen – zonder enig leedvermaak – dat de CVP het niet eens geraakte. Er waren leden van uw fractie die in de krant lieten optekenen 'niet met de VLD', maar er waren er ook die ons contacteerden met de vraag toch nog enkele dagen te wachten. 's Avonds op de televisie hoorden we nog iemand anders zeggen dat de formateur toch lang met zijn voorstellen uitbleef en dat hij dringend zijn kaarten op tafel moest leggen. Dat is de realiteit geweest. Dit was ook de reden waarom we hebben gekozen om te praten met partijen die onmiddellijk het signaal gaven te willen praten over de inhoud en te kennen gaven daar onmiddellijk mee te kunnen beginnen.

Ik zal u niet verhelen dat dit op het eerste gezicht een moeilijke oefening was. Bij al die partijen leefde immers het gevoelens rekening te moeten houden met wat het verleden hen had geleerd, met de programma's die zij in het verleden hadden verdedigd, met de stellingnames die hier in het verleden naar voren zijn gebracht. Wij hebben die oefening aangevat met de duidelijke intentie de signalen die de kiezer op 13 juni had uitgestuurd, te respecteren. Het was een kiezer die verandering wou, die een grote bekommernis liet blijken om de werkgelegenheid, zijn gezondheid, zijn leefomgeving en de volksgezondheid in het algemeen. Kortom : een kiezer die begaan is om de kwaliteit van het leven.

Ik heb nooit de behoefte gehad om een coalitie te vormen tegen een partij. Mijnheer Van Rompuy, ik weet dat het makkelijk klinkt : we zouden zijn gedreven door de wil en het absolute verlangen om de CVP in de oppositie te plaatsen. Zo zit ik echter niet in elkaar. Ik wil in de politiek zaken doen voor iets, niet tegen iets of iemand. Ik heb van meet af aan gevraagd wat een anti-CVP-coalitie dan wel was. Ik vroeg om uitleg, want als elke partij die ooit in de oppositie terechtkomt de meerderheid verrijkt tegen haar te zijn, waarop zou dat dan slaan ?

Wat ons heeft verbonden, was geen anti-gevoelen maar een oefening in functie van een aantal uiteenlopende signalen van de kiezer.

Deze morgen werd gevraagd of alles wel coherent is. Na de lectuur van het regeerakkoord zal wel duidelijk zijn geworden dat we er inderdaad in zijn geslaagd een samenhangende visie uit te tekenen. Ik zal dit staven met een voorbeeld. In het verleden was niet altijd duidelijk wat de taken van de overheid, en wat die van de privé-sector waren. Die duidelijkheid is essentieel bij het voeren van politiek, en daarom moet worden bepaald wat de overheid moet doen en welke taken beter worden uitbesteed aan de privé-sector.

Degenen die aan de onderhandelingen hebben deelgenomen, zullen het met me eens zijn dat we reeds van in het begin een uitermate boeiende discussie hebben gevoerd. We waren het vrij snel eens dat een aantal taken beter aan de privé-sector kunnen worden toevertrouwd. We waren het ook eens dat wat de overheid zelf doet, beter moet gebeuren dan vandaag. De overheid moet normeren en controleren. Als de overheid een taak toevertrouwt aan de privé-sector, dan moet dit gebeuren door middel van duidelijke contracten met resultaatverbintenissen.

De vooroordelen zullen daardoor wegvallen. De ene persoon is nu misschien voorstander van privatiseren omdat hij wil verkopen aan vrienden van vrienden, en de andere is voor de overheid omdat hij nog steeds gelooft in het koesteren van de visie van almacht. Beiden hebben ongelijk. Wel moeten we een duidelijke oefening maken waardoor de taken die kunnen worden uitbesteed, effectief worden afgestoten.

Dit heeft interessante vaststellingen tot gevolg. Als ik denk aan Aquafin, de GIMV en de VHM, dan kan ik niet om de vaststelling heen dat we ons in een merkwaardige schemerzone bevinden omwille van het samengaan van de overheid en de privé-sector. Daarbij zijn de taken van de laatste niet altijd duidelijk afgebakend. Als de privé-sector het niet goed doet, beschikken wij over heel weinig middelen om hem tot beterschap te verplichten. Dit moet worden uitgezuiverd : ofwel doet de overheid het, ofwel doet de privé-sector het.

Als de overheid een taak op zich neemt, dan is het een voorrecht van dit parlement om effectieve controle uit te voeren. Ook dat is vandaag niet steeds het geval. Ik geef u het voorbeeld van de Vlaamse administratie. Die wordt door de ene al wat meer geprezen dan door de andere. Mevrouw Demeester

Dewael

was altijd zeer lovend, maar de heer Decaluwé liet daarnet nogal wat kritiek horen, met name op de afdeling Ruimtelijke Ordening. Ik ben toch even geschrokken toen hij zei dat daar de afgelopen vier jaar schandalige dingen zijn gebeurd, zoals politisering, en dat ik daar nu dringend iets aan moet veranderen. Mijnheer Decaluwé, aan wie zegt u het ? (*Applaus bij de VLD*)

Ik ben hier gisteren voor het eerst binnen geweest, maar ik heb toch al begrepen dat u die laatste vier jaar in een meerderheidszetel hebt gezeten. Als er wantoestanden zijn, laat me dat dan zo spoedig mogelijk weten, want wij zullen ze aanpakken.

De vorige regering heeft gezegd dat een aantal taken beter werden gedelegeerd aan VOI's. Die staan samen met de privé-sector voor een stuk van de verantwoordelijkheid in, en beschikken over een zekere graad van zelfstandigheid. Ik heb vastgesteld dat in een aantal VOI's zaken gebeuren die aan de controle van dit parlement ontsnappen. Men heeft een graad van autonomie gekregen. Hier worden nog wel budgetten goedgekeurd, maar achteraf krijgt de raad van beheer de vrijheid om daarmee zijn plan te trekken. Ook voor de VOI's moet het mogelijk zijn om het politieke beleid dat we uittekenen in dezelfde richting te krijgen.

Mijnheer Van Rompuy, u hebt vanmorgen het beeld opgehangen van big spender. We zouden een hele waslijst verlangens hebben. Er werd gesproken van vertroetelen, knuffelen en aaien. U zegt dat we bezig zijn met privatiseren om die zaken te financieren. Als de overheid in een gewestelijke investeringsmaatschappij geen rol meer te spelen heeft en die op een verstandige manier naar de beurs brengt, wat is er dan fout aan om de middelen die we daaruit genereren aan te wenden voor duurzame investeringen ?

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Het moet gaan om investeringen in nieuwe financiële activa. U moet de techniek goed kennen.

Minister-president Patrick Dewael : Ik zal bij u les komen volgen.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik geef enkel een tip. U kunt niet verkopen om terug te investeren in iets wat niet wordt omgezet in nieuwe financiële activa.

Minister Dirk Van Mechelen : Wat deed de federale participatiemaatschappij ? Hoe werkte die ?

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Dat moet u eens goed bestuderen.

Minister-president Patrick Dewael : Mevrouw Demeester, hartelijk bedankt voor het aanbod om als repetitor te fungeren. We kunnen daar hopelijk een interessante financiële afspraak over maken.

Er zijn inderdaad constructies die perfect mogelijk zijn via participatiemaatschappijen. Ik haal hier enkel het voorbeeld aan omdat de heer Van Rompuy de indruk gaf dat we met privatiseren bijna ons huis verkopen om de vlam in de kachel te kunnen houden. Dat is uiteraard de bedoeling niet. We zijn nagegaan wat in aanmerking komt voor privatisering en met welke formule dat kan.

Ik wil niet ingaan op de diverse onderdelen van het regeerakkoord. Dat zou ons te ver leiden. Ik zou eerst nog eens het belang van de werkgelegenheid onder uw aandacht willen brengen. De heer Van Rompuy zei vanmorgen dat het goed gaat met Vlaanderen. Er is economische groei, er zijn in een jaar 20.000 jobs bijgekomen.

Ik stel vast dat we nog altijd handicaps hebben. Onze concurrentiepositie is nog altijd slecht in vergelijking met de ons omringende landen. Economische groei leidt niet noodzakelijk tot spontane jobcreatie. Er spelen andere handicaps waar we iets aan kunnen doen. Daarom onderstreep ik het belang van de selectieve vermindering van belasting op arbeid. Zo kunnen we proberen de werkloosheidsval weg te werken. Het is vandaag zo dat mensen die van een of andere uitkering leven de prikkel niet meer hebben om een arbeidsplaats in te vullen. Ze maken de eenvoudige rekening over wat hen dat zal kosten aan vervoer en kinderopvang en wat hen dat zal opleveren aan inkomsten. Daarom zegt dit regeerakkoord uitdrukkelijk : doe iets aan die kinderopvang, doe iets aan die mobiliteit, doe iets aan die dodelijke belastingen op arbeid. Ik begrijp niet goed dat u dat economische nonsens vond, en dat geld wou spenderen aan betere opleiding en vorming. Wij kiezen niet voor het een en tegen het ander ! We willen de twee combineren.

Het onderwijs moet worden bijgestuurd, het technisch en beroepsonderwijs moeten worden gehervormd. Ons onderwijs moeten beter worden afgestemd op de arbeidsmarkt. We moeten iets

Dewael

doen aan de zoveel verschillende formules van vorming, opleiding en vervolmaking. Deze enorme uitdaging vormt de essentie van ons regeerakkoord.

De bekommernis om meer levenskwaliteit blijft de blauw-rood-geel-groene draad in ons beleid. Het zal de ultieme toetsing zijn voor al onze voorstellen. Het ambitieuze milieuprogramma getuigt daarvan. We hebben de normen scherp gesteld : we moeten nog altijd een enorme achterstand inhalen tegenover onze buurlanden. De heer Van Rompuy haalde enkele voorbeelden aan om te bewijzen dat het beter gaat met ons leefmilieu. Ik zeg u dat we voor de uitvoering van het milieubeleidsplan 1997-2000 alweer een achterstand hebben opgelopen.

Investeren in bodemsanering, in waterzuivering, kortom in het milieu, zou geen ideologische discussie mogen zijn. Dat zou geen politieke discussie mogen zijn, daar zou eenieder het vanzelfsprekend mee eens moeten zijn. We hebben tijdens de onderhandelingen duidelijk verschillen gemerkt tussen de partijen. Ik geef het grif toe : mijn eigen politieke familie heeft in het verleden minder notie genomen van bijvoorbeeld duurzame ontwikkeling. Als men investeert in milieu, moet men dat doen met het oog op de toekomst.

De heer Eric Van Rompuy : Tussen 1988 en nu werd heel wat geïnvesteerd in milieu, we hebben nieuwe mechanismen en controlesystemen opgezet. Het water is properder, de afvalberg vermindert, een aantal projecten draaien nu pas op volle toeren.

Ik begrijp al die kritiek niet, ik begrijp zeker de socialisten niet. We hebben niet alleen geregeerd tijdens de afgelopen vijf jaar ! Werd er de laatste tien jaar niet enorm geïnvesteerd in milieu, mijnheer De Batselier ? Werden er geen initiatieven genomen, mijnheer Stevaert ? We hebben systematisch geld vrijgemaakt voor het milieu ! Men geeft hier de indruk alsof wij nooit iets in die zin hebben gedaan. Dat is onaanvaardbaar.

Minister-president Patrick Dewael : Neen, mijnheer Van Rompuy, dat bedoelde ik niet. Ik wou alleen onze huidige handicaps en achterstand belichten. We zullen ons snel moeten conformeren aan de Europese normen. Alleen de bodemsanering zal al om en bij de 400 miljard frank kosten. Bodemsanering is cruciaal en fundamenteel voor de volksgezondheid. Ik zeg dus niet dat er niets is gebeurd. We hebben een beleidsplan en een regeerakkoord opgesteld waarbij we middelen prioritair ter be-

schikking stellen. Dat is geen overbodige luxe. Het bedrag zal dienen om de achterstand in te halen, niet meer en niet minder.

De voorzitter : mevrouw Demeester heeft het woord.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de minister-president, we moeten nagaan wat tijdens de afgelopen jaren als budget werd ingeschreven voor de bodemsanering. Ik heb in de commissie voor Begroting vaak discussies gevoerd met de heer Geysels. Iedereen wenste meer geld te investeren. Telkens opnieuw bleek op het einde van het jaar dat men door verscheidene hinderpalen de beschikbare middelen niet kon aanwenden.

De huidige bevoegde minister zal kunnen vaststellen dat men ook dit jaar de middelen voor bodemsanering niet kan gebruiken. Die hinderpalen zijn niet de schuld van de overheid. Ze komen voort uit het systeem en de gemeenschap.

Ik wens u alle succes toe. We zouden veel sneller veel meer kunnen investeren in de bodemsanering. Het is echter een bijzonder moeilijke opgave om dit vlug op te lossen.

Minister-president Patrick Dewael : Mevrouw Demeester, ik stel andermaal vast dat we het niet met mekaar oneens zijn. Budgettaire middelen vormen daarbij één element. Ik ben er me heel goed van bewust dat er bij die materies hinderpalen opduiken. Omwille van de volksgezondheid kan men echter niet volutaristisch genoeg zijn.

Dat geldt ook voor mobiliteit. Deze morgen vroeg men zich af of men nu voor het ene dan wel voor het andere zou kiezen : investeringen in het openbaar vervoer of in de zogenaamde missing links. Mijn antwoord daarop is dat we een twee- of zelfs drie- en viersporenbeleid zullen voeren indien nodig. Men zal tegelijkertijd alle hefboomen moeten aangrijpen. Men kan de zaken niet langer op hun beloop laten.

We hebben het ook gehad over de sociale invalshoek en de grote betekenis van het decreet inzake de zorgverzekering. Ook daar zeg ik dat er schrijnende situaties zijn. Op het sociaal beleid en op een zorgzaam Vlaanderen zal dit een weerslag hebben. Inzake armoede en gehandicaptenbeleid willen we enkel een ernstig signaal geven dat we hierin zullen investeren.

Niemand heeft zich vandaag uitgesproken tegen die visie. We zijn het daar dus over eens. Dat is een

Dewael

belangrijk signaal. Eén fractie heeft voorbehoud gemaakt omdat ze zich afvraagt of de middelen wel beschikbaar zijn. Over de keuzes zelf bestaat geen tegenspraak. Dat verheugt me.

Mijnheer de voorzitter, in essentie moeten we het beleid beter vertalen zodat de mensen het begrijpen. Het beleid van de Vlaamse overheid moet emancipatorisch zijn en bevrijdend werken. We zijn er voor de mensen en niet omgekeerd. Dat geldt ook voor de administratie. Dat moet de rode draad vormen voor de werking van de administratie in de volgende jaren.

We moeten daartoe de administratie vereenvoudigen. Wat baat het een goede administratie te hebben indien de regelgeving zo complex is dat de mensen het noorden verliezen? De vereenvoudiging moet een constante bekommernis zijn.

Het emancipatorisch beleid voor de mensen heeft voornamelijk te maken met de invulling die we willen geven aan het onderwijs en het cultuurbeleid. We moeten ook daar de hefboomen aanreiken om de zelfredzaamheid te bevorderen. We riskeren anders tot een dualisering te komen. Sommige mensen zullen nog meekunnen met de hele informatie- en technologische revolutie, maar sommigen zullen dan aan de kant blijven staan. Ik denk dat dit de grote uitdaging is voor het onderwijsbeleid.

Inzake het cultuurbeleid denk ik – los van de grote waarde die wij hechten aan het rijke Vlaamse verenigingsleven – dat er een meer dynamisch en spitant kunstenbeleid moet worden gevoerd. We kunnen het belang van de kunst voor een samenleving niet voldoende benadrukken. Dit betreft ook het belang van de hedendaagse kunst voor een samenleving. Het is in de cenakels van de hedendaagse kunst dat men de contouren van een toekomstige samenleving uittekent. Zij fungeren als een soort laboratorium. Ik denk dat we de hedendaagse kunst dringend signalen moeten geven.

U vraagt, mijnheer Van Rompuy, om het beleid van minister Martens door te zetten. Ik vind dit eigenlijk een beetje arrogant. Vergeef mij hiervoor. We moeten inderdaad de positieve zaken die in de voorbije legislatuur effectief hebben plaatsgehad, onderkennen. U kunt ons bij de start van een nieuwe ploeg echter niet gewoon vragen om dat beleid door te trekken omdat jullie dat ondersteunen. Ik denk dat men in dit beleid effectief ook andere accenten kan leggen.

Wat we ook heel duidelijk van plan zijn, is het onderkennen en blijvend ondersteunen van de zo belangrijke rol van het verenigingsleven in Vlaanderen. Dit maakt Vlaanderen inderdaad uniek in de wereld. Er komen enorm veel aanzetten vanuit dit middenveld. Het is voor ons ook belangrijk om op het terrein een feitelijke ontzuiling vast te stellen. Ik denk dat we dit in meerdere mate in de cultuur zien, zeker als we naar de successen van sommige bibliotheken en culturele centra kijken. Zij vormen eigenlijk de draaischijf van het lokale culturele leven. Beide kunnen perfect hand in hand met elkaar gaan. Sommige mensen hebben mij dit reeds gevraagd, maar u zult er ons nooit op kunnen betrappen dat we het verenigingsleven uit het oog verliezen. Integendeel, op heel wat plaatsen, in kleinere gemeenschappen, dorpen en buurten, moet aan bijkomende infrastructuur worden gedacht. Dit verenigingsleven vindt namelijk niet altijd zijn plaats of gading in onze culturele centra.

Mijnheer de voorzitter, ik wil nogmaals herhalen dat de Vlaamse regering de steden en de provincies nodig heeft om dit beleid een kans op slagen te geven. Ik wil de belangrijke rol van de steden en gemeenten nog eens benadrukken. Ik kan u verzekeren dat, alle pogingen en pacts ten spijt, de indruk dat de Vlaamse regering hun bondgenoot is, vandaag niet leeft bij steden en gemeenten. Zeker de kleinere gemeenten kreunen onder de administratieve overlast van omzendbrieven, decreten en dergelijke meer.

Ik wil ook afstand nemen – en u kunt dat beschouwen als een kritiek – van een politiek die er op neerkwam dat elk lid van de Vlaamse regering op den duur wel zijn eigen plan had, dat dan absoluut via de steden en gemeenten moest worden geïmplementeerd. Steden en gemeenten voelden zich eigenlijk als de onderaannemers van het hier gevoerde beleid. Het beleid werd hier bepaald, maar zij moesten het effectief als onderaannemers implementeren op het terrein.

Over de financiering hiervan valt ook nog iets te zeggen. Dat is inderdaad, mevrouw De Maght, een relevante vraag. De steden en gemeenten kregen de opdrachten en een stuk van de middelen. Nadien werd die steun vaak teruggetrokken en stonden ze er alleen voor. Ik ben van oordeel dat we met de gemeenten moeten overleggen om tot andere afspraken te komen en ze te bevrijden van een administratieve overlast waar ze vandaag niet uitraken. Ik denk dat we voor het convenantenbeleid tot een decretale onderbouw maar ook tot een sterke vereenvoudiging moeten komen. Op dat ogenblik zullen wij de gemeenten opnieuw voor

Dewael

ons winnen en zullen wij in staat zijn om het beleid als partners waar te maken.

Ik ben het wel met u eens, mijnheer Van Rompuy, als u zegt dat er ook iets moet gebeuren bij de mensen zelf. Politiek vermag niet alles. Met geld koop je niet alles. Er zijn grenzen aan de politieke maakbaarheid van de samenleving. Als de mensen niet meer meewillen, sta je nergens. Ik ben het daar volledig mee eens. Ik heb ook duidelijk gezegd dat mensen rechten hebben, waarvoor wij moeten vechten. Er zijn echter ook plichten. Als we proberen het beleid te verbeteren, dan kan dat enkel slagen als we die mentale reconversie in de praktijk kunnen brengen. Als dat lukt, dan geloof ik dat we kunnen vorm geven aan datgene dat ik misschien wat groots heb voorgesteld als het nieuwe maatschappelijk contract.

Inzake de begroting zullen we op zeer korte termijn keuzen moeten maken. U zult het mij niet kwalijk nemen dat ik uitga van een prognose die is opgesteld door de administratie. We staan aan de vooravond van de opmaak van de begroting 2000. In de kortst mogelijke tijdsspanne zullen we in dit parlement over cijfers kunnen debatteren.

Even wil ik het hebben over de misvatting die de heer Rompuy hier te goeder of te kwader trouw de wereld heeft ingestuurd. We hebben gezegd dat de administratie ons het cijfer van 200 miljard frank heeft overgemaakt. Hij zei hier deze morgen dat dit cijfer niet juist is ; dat het slechts om 70 of 75 miljard frank zou gaan. *(Opmerking van de heer Eric Van Rompuy)*

Ik weet wel dat u vanuit die hoek goed wordt geïnformeerd ; dat is het voordeel om snel van de ene in de andere stoel te springen.

De heer Eric Van Rompuy : Dat is gewoon openbaarheid van bestuur !

Minister-president Patrick Dewael : Voor openbaarheid van bestuur zijn we allemaal te vinden.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb hier alle begrotingscijfers voor me liggen. Het gaat om documenten van de SERV en de Hoge Raad voor Financiën. Al die documenten zijn beschikbaar. We hebben in onze fractie een expert die u zelf nog hebt geprezen. Ik zou deze cijfers niet hebben durven citeren zonder deze expert te hebben geraadpleegd. Ik ben er dus echt van overtuigd dat onze cijfers de juiste zijn.

Minister-president Patrick Dewael : We gaan dus uit van datgene wat voorhanden is. Een eerste element is de vrije ruimte ten gevolge van niet-recurrente aanwending. Het gaat om een bedrag van 121 miljard frank. Privatiseringen zullen, voorzichtig geraamd door de administratie, 15 miljard frank opbrengen. We houden ook rekening met nieuwe oriënteringen ; het zou er nog maar moeten aan mankeren dat een nieuwe ploeg geen nieuwe accenten zou leggen. De toepassing van zero-base-budgetting schatten we voorzichtig op 35 miljard frank. *(Opmerking van de heer Eric Van Rompuy)*

U kunt aan onze cijfers twijfelen ; dat is uw recht. Verder gaan we uit van een publiek-private samenwerking, in een verhouding 1 tot 1. En dan heb ik het nog niet over de adviezen van de SERV en de Hoge Raad voor Financiën, die op dit ogenblik de ronde doen, waarin wordt gesteld dat de meesternorm niet al te strikt moet worden gehandhaafd ; het gaat slechts om een beleidskeuze. Als men die norm niet handhaaft, dan blijkt uit een aantal scenario's dat de financiële ruimte nog groter is. Maar onze ploeg respecteert vandaag nog steeds die norm.

We zullen bij de opmaak van de begroting in dat verband politieke keuzes maken. U mag daar ondertussen wat minachtend en zelfs spottend over doen : de cijfers komen van de administratie. Het is een feit dat er budgettaire ruimte is. Laten we daar nu niet over kibbelen. Als de ruimte kleiner of groter zal blijken te zijn, dan is dat zo. Dan zullen we onze prioriteiten aanpassen. Het ogenblik van de waarheid zal alleszins op korte termijn aanbreken.

Ik wil hier afronden met het communautaire luik. Ook in dat verband wil ik vertrekken van een aantal vaststellingen die ik de voorbije zittingsperiode in de Kamer heb gemaakt. We hebben daar – uiteraard van op een afstand – de dynamiek waargenomen die vanuit de commissie van dit parlement, en op basis van de resoluties die hier zijn goedgekeurd, op gang is gekomen. We hebben vastgesteld dat dit ertoe heeft geleid dat voor de verkiezingen de Franstalige partijen een soort van hecht afwijzingsfront hebben georganiseerd. Ze waren niet bereid om voor of na de verkiezingen over staats-hervorming te spreken.

De meerderheidspartijen hebben een lijst van artikelen die voor herziening vatbaar zijn, aan de Kamer voorgelegd. Het ging om een uiterst beperkte lijst. Zelfs artikel 162 was er niet bij. De zolang verwachte regionalisering van de gemeenten provinciewet was er niet bij. We hebben vastgesteld dat de Vlaamse meerderheidsfracties in de fe-

Dewael

derale Kamer effectief over deze lijst hebben gestemd. Alle amendementen die door de partijen werden ingediend om deze lijst te verlengen, werden gewoon weggestemd.

Mijnheer Van Rompuy, ik heb een citaat meegebracht waarin de heer Herman Van Rompuy, vice-premier van de vorige federale regering, heeft verklaard dat de staatshervorming voor hem geen prioriteit was. Ik citeer uit een krantenartikel van 11 februari 1999: 'Van Rompuy tackelt Vlaamse plannen staatshervorming nu openlijk. Een eventuele staatshervorming na 13 juni moet binnen de lijntjes blijven van het federale model. Bovendien is een dergelijke hervorming een zaak van de federale assemblees. Daarmee gaf Van Rompuy aan dat alvast hijzelf op een totaal ander communautair spoor zit dan zijn partijgenoten in het Vlaams Parlement.'

De heer Eric Van Rompuy : Hij bedoelt dat de staatshervorming moet worden doorgevoerd in Kamer en Senaat en dat daarvoor een tweederde meerderheid is vereist. De zaken moeten dus op het federaal vlak worden gefinaliseerd. Ik zeg dit niet om mijn broer te verdedigen, maar gewoon omdat dit de logische stappen van de staatshervorming zijn. Het probleem waarmee we worden geconfronteerd om onze resolutie waar te maken, is dat er een federale regering achter moet staan. Ik begrijp dan ook niet wat verkeerd is aan dat citaat.

De heer Patrick Dewael : Dan moet u het toch eens goed beluisteren. Ik denk dat ik daarvoor beter geplaatst was dan u. Ik zat namelijk achter de premier en de uitspraak dat het Vlaams Parlement beter zijn werk zou doen in plaats van zich te gedragen als een veredelde Vlaamse Beweging is afkomstig van Jean-Luc Dehaene. Dat is de realiteit. *(Applaus bij de VLD en de VU&ID)*

Het werd hoog tijd dat sommige partijen ophielden met hier zo Vlaams mogelijk te doen, terwijl ze als meerderheidspartij op het federale vlak onmiddellijk overgingen tot de orde van de dag. Dan kan men lang discussiëren over hoe lang die lijst wel moet zijn. Op dat moment is alles gewoon een kwestie van tactiek en strategie. En de timing, mijnheer Decaluwé, is in elk geval concreter dan in de perceptie van Herman Van Rompuy. Volgens hem was er zelfs geen sprake van een staatshervorming, laat staan van een timing. *(Applaus bij de VLD, de SP, de VU&ID en AGALEV)*

Als men in de oppositie zit, dan moet men voor een deel zijn maagdelijkheid herwinnen. Ik begrijp

dat. Dat vraagt echter de nodige tijd. Doe het dus niet te snel, want dan komt het niet geloofwaardig over.

De heer Eric Van Rompuy : De heer Verhofstadt heeft in 1996 in de State of the Union gezegd dat de hefbomen van het sociaal-economisch beleid onmiddellijk in handen moesten komen van Vlaanderen en dat we daar geen drie jaar meer konden op wachten. We zijn nu in 1999 en de heer Verhofstadt is ondertussen premier.

De heer Patrick Dewael : Ik stel voor dat de fractieleider van de CVP in de Kamer onmiddellijk een interpellatieverzoek indient. Het investituurdebat is deze namiddag opgestart, maar er is reeds een dringende interpellatie over het uitblijven van de resultaten van de federale regering inzake de staatshervorming. *(Applaus bij de VLD, de SP, de VU&ID en AGALEV)*

Laat ons alstublieft ernstig blijven. Ik wil de inspanningen die het Vlaams Parlement in het verleden heeft geleverd niet minimaliseren. Ik zeg alleen hoe de reactie aan de andere kant overkomt, en dan is het nog slechts een zaak van tactiek en strategie.

In de eerste plaats werden de Franstaligen bereid gevonden om effectief te praten – ik beschouw dit niet als een gunst maar als een evidentie -, terwijl er vijf maanden geleden geen enkel gesprek mogelijk was. Ik heb ook horen spreken over die conferentie die federaal wordt opgericht om de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap mogelijk te maken. In verband met de opmerking dat we daar maar één van de zes zouden zijn, zeg ik dat die commissie taalkundig paritair wordt samengesteld. Ik begrijp niet goed wat het probleem is.

Mijnheer Van Hauthem, ofwel wilt u een gesprek voeren, ofwel niet. Als ik u bezig hoor, denk ik dat u liever geen gesprek hebt, want u wilt geen oplossing. Een oplossing op dat vlak betreft immers de bestaansreden van uw partij. U krijgt dan een existentieel probleem, maar dat is mijn zorg niet. Wij willen een gesprek, wij willen een dialoog. We stellen vast dat die dialoog voor de verkiezingen niet mogelijk was. Vandaag zijn er aan Franstalige kant mensen en partijen die dat ook willen. Zij voelen ook aan dat het proces van de staatshervorming niet af is en dat nieuwe stappen moeten worden gezet.

Het grote verschil tussen nu en vroeger is dat er een einde komt aan de eigenaardige situatie waarbij een fractie hier 'om ter Vlaamst' was en fede-

Dewael

raal overging tot de orde van de dag. We hebben gevraagd dat alle partijen die tegelijk in de Vlaamse regering en in de federale regering vertegenwoordigd zijn, de verbintenis aangaan om dat effectief op alle niveaus te verdedigen. U zult zeggen dat dit evident is, en in mijn ogen is dat ook zo. Ik heb de voorbije vier jaar echter ervaren dat dat alles behalve evident is. Dit is dus een belangrijke vooruitgang. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en de VU&ID*)

We moeten die staatshervorming dan ook doorvoeren, niet alleen vanuit een communautaire passie. Op korte termijn moeten we een aantal stappen kunnen zetten. Dat is ook in het belang van de andere regio's. Zij beginnen in te zien dat de bevoegdheidsverdeling die vandaag onlogisch in elkaar zit, niet langer houdbaar is.

U kunt ons verwijten dat het regeerakkoord de hele staatshervorming in zich moet dragen. Een staatshervorming die tot in het kleinste detail wordt geregeld als een voorafgaande voorwaarde om een regering in elkaar te steken, blijkt nadien altijd een wangedrocht te zijn. Zoiets moet niet op die plaats in detail worden afgesproken. Er wordt nu wel een kader gecreëerd. Ik ben het volledig eens met wat de heer De Gucht vanmorgen zei. Een aantal stappen zullen dus op heel korte termijn volgen. Uiteraard is er meer overleg, meer dialoog en meer discussie nodig over de rest van het programma. Dat is wat we zijn overeengekomen. U mag ervan overtuigd zijn dat ik dit dossier dagelijks zal volgen.

Mijnheer de voorzitter, ik wil afronden en tot mijn conclusie komen. We kunnen lange discussies voeren in deze assemblee over oude en nieuwe politieke cultuur. We kunnen proberen om elkaar vliegen af te vangen. We kunnen dingen voorlezen en zeggen dat iemand iets op een bepaalde datum heeft verklaard en nu iets anders verklaart. Ik geef toe, ik heb nu ook voorgelezen, maar ik zal proberen dat in de toekomst achterwege te laten, ten minste als iedereen dat engagement aangaat.

Collega's van de CVP-fractie, wat de mensen en mij interesseert is niet zozeer of de inkt blauw, geel, rood of groen is en wie iets heeft moeten toegeven aan iemand anders, maar wel of er een goed akkoord is, of er een goed en efficiënt beleid wordt gevoerd en of er een efficiënt bestuur is. Een beleid dat elkaar voortdurend vliegen probeert af te vangen interesseert niemand.

Als besluit herhaal ik dat ik vandaag geen fundamentele tegenwerpingen heb gehoord tegen welke passage ook in dit regeerakkoord of over de invulling van de middelen. Het is de verantwoordelijkheid van de regering om daar op korte termijn in het kader van de begroting duidelijkheid over te bieden. In elk geval heeft dit debat mij gesterkt in mijn overtuiging dat we gekozen hebben voor een juiste koers. Met uw steun en uw vertrouwen gaan we morgen aan de slag, op weg naar de volgende eeuw. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en de VU&ID*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De beraadslaging is gesloten.

We zullen zo dadelijk de hoofdelijke stemming over het regeerakkoord houden.

ASTE NATIONALE CULTUURPACTCOM-MISSIE
Benoeming van dertien vaste en dertien plaatsvervangende Nederlandstalige leden

De voorzitter : Dames en heren, conform artikel 23, eerste lid van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, verstrikt het mandaat van de leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie drie maanden na de hernieuwing van de wetgevende kamers, dus op 13 september 1999.

Aan de orde is derhalve de benoeming van dertien vaste en dertien plaatsvervangende Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, met dien verstande dat hun mandaat ingang heeft vanaf 13 september 1999.

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd in de zaal rondgedeeld.

Ik wijs de vergadering erop dat ik van sommige kandidaten nog niet alle vereiste documenten heb ontvangen. Ik stel dan ook voor die kandidaten onder voorbehoud te benoemen. Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Voorzitter

Aangezien het aantal kandidaten het aantal toe te wijzen mandaten niet overtreft, verklaar ik de volgende dames en heren respectievelijk benoemd tot vast lid en plaatsvervangend lid van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

Vaste leden :

o.v. mevrouw Marie-Louise Deckers
 o.v. mevrouw Maria Van der Elst
 o.v. mevrouw Ann Vrancken
 o.v. mevrouw Godelieve Van Hoofstadt
 de heer Oscar De Wandel
 de heer Emmanuel Vandenbossche
 mevrouw Ingrid Vrancken
 o.v. de heer Johan Vanslambrouck
 de heer Francis Wouters
 de heer Hugo Buermans
 mevrouw Rita Bladt
 o.v. de heer Jan Mertens
 de heer Hubert Van de Vijvere

Plaatsvervangende leden :

o.v. mevrouw Elisabeth Buelens
 o.v. de heer Jan Boulogne
 o.v. mevrouw Caroline Audoor
 o.v. mevrouw Ann Verreth
 mevrouw Pascale De Visscher
 de heer Hugo Meert
 de heer Yvo Peeters
 de heer Barthold Maréchal
 de heer Dirk Crols
 mevrouw Marie-Anne Van Hijfte
 de heer Ronny Leenknegt
 o.v. de heer Philippe Bocklandt
 de heer Filip Vandenbroeke

Overeenkomstig artikel 22, vijfde lid van voornoemde wet mogen de partijen die in de commissie niet vertegenwoordigd zijn, een Nederlandstalig lid met adviserende stem aanwijzen, op voorwaarde dat zij vertegenwoordigd zijn in het Vlaams Parlement.

Het UF droeg niemand voor.

Alle voornoemde leden zullen worden uitgenodigd in handen van uw voorzitter de voorgeschreven eed af te leggen.

ONTWERPEN EN VOORSTELLEN VAN DECREET**Opnieuw aanhangig maken**

De voorzitter : Dames en heren, om praktische en wetgevingstechnische redenen heeft het uitgebreid Bureau op donderdag 8 juli 1999 beslist voor de komende legislatuur af te zien van de procedure van het opnieuw aanhangig maken zoals bepaald door het decreet van 21 juni 1972, namelijk van ontwerpen en voorstellen van decreet die ingevolge de gehele vernieuwing van het Vlaams Parlement vervallen zijn.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 14 juli 1999 deelt de heer Jan Béghin, eerste ondervoorzitter van de Brusselse hoofdstedelijke raad, mee dat de Brusselse hoofdstedelijke raad tijdens zijn vergadering van 14 juli 1999 de heren Walter Vandenbossche en Sven Gatz als opvolgers heeft toegelaten, ter vervanging van de heer Jos Chabert en mevrouw Annemarie Neyts-Uyttebroeck, die de eed hebben afgelegd als lid van de Brusselse regering. Overeenkomstig artikel 30, § 3, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen verklaart de heer Jan Béghin, eerste ondervoorzitter van de Brusselse hoofdstedelijke raad, de heren Walter Vandenbossche en Sven Gatz verkozen als Brusselse leden die zitting hebben in het Vlaams Parlement, ter vervanging van de heer Jos Chabert en mevrouw Annemarie Neyts-Uyttebroeck.

De geloofsbrieven van de heren Walter Vandenbossche en Sven Gatz werden reeds goedgekeurd in de Brusselse hoofdstedelijke raad. Ik stel dan ook voor niet opnieuw een commissie te benoemen voor het onderzoek van hun geloofsbrieven.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Ik roep de heren Walter Vandenbossche en Sven Gatz uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig hen uit de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt : 'Ik zweer de Grondwet na te leven.'

Voorzitter

– *De heren Walter Vandenbossche en Sven Gatz leggen de grondwettelijke eed af.*

Geachte Vlaamse volksvertegenwoordigers, ik geef u akte van uw eedaflegging.

Namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

REGEERAKKOORD

31 (1999) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het regeerakkoord.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
66 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden ;
42 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
67 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden ;
46 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
Beysen Ward
Bogaert André-Emiel
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyns Jozef
Ceysens Patricia
De Batselier Norbert

De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Gatz Sven
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Janssens-Vanoppen Simonne
Kenzeler André
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Lisette Croes
Logist Marcel
Loones Jan
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Moreau André
Peeters Leo
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Schepens Cis
Stassen Jos
Suykens Lucien
Swennen Guy
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
van den Abeelen Marc
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Grembergen Paul
Van Nieuwerkerke André
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wallendael Tuur
Vandenbossche Dany
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Vertriest Isabel

Voorzitter

Voorhamme Robert
Wille Paul

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
De Gryze Monique
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Smet Bart
Decaluwé Carl
Demeester-De Meyer Wivina
Demol Johan
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Geraerts Jean
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Kindermans Gerald
Laurys Jan
Librecht Julien
Lootens-Stael Dominiek
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Penris Jan
Sarens Freddy
Schuermans Eddy
Strackx Felix
Taylor John
van Kessel Ingrid
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van der Poorten Mark
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
Van Looy Jef
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric
Vandenbossche Walter
Verougstraete Christian
Verrijken Miel
Weyts Johan
Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Martens Luc

Van Eyken Christian

Dientengevolge neemt het parlement het regeerakkoord aan. (*Applaus*)

Reden voor onthouding ?

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, ik heb een stemafpraak met de heer Sannen, die om familiale redenen dringend de vergadering diende te verlaten.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, graag willen wij de heer Martens hiervoor bedanken. (*Applaus*)

VAKANTIEWENSEN

De voorzitter : Dit was meteen de laatste vergadering voor het reces. Na de voorbije hectische maanden hebben sommigen er duidelijk enkele grijze haren bij gekregen. Iedereen krijgt nu de kans om zich te ontspannen. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om het personeel van het Algemeen Secretariaat nog eens extra te bedanken voor de ondersteuning. Het geeft een fijn gevoel om op zo een kwalitatief hoogstaande bijstand te kunnen rekenen. Ik wens iedereen een prettige en ontspannende vakantie toe. Op die manier kunnen we de batterijen opladen om in september weer op een dynamische manier aan de slag te gaan. (*Applaus*)

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Als oudste fractievoorzitter van dienst hebben de andere fractievoorzitters mij aangewezen om mij in hun naam bij uw woorden aan te sluiten. Ook wij wensen het personeel van harte te bedanken : zowel de zichtbare als de onzichtbare personeelsleden. Mijnheer de voorzitter, u wensen wij te danken voor de wijze waarop u dit parlement al hebt geleid. De regering wacht de komende dagen uiteraard nog een zware taak. Wij wensen de ministers daarbij nog veel enthousiasme toe. Ook zij kunnen daarna enige tijd vakantie nemen. Wij wensen natuurlijk alle collega's een prettige vakantie toe. (*Applaus*)

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, namens de regering sluit ik mij van harte aan bij de woorden van de heer Van Grembergen. Ik denk inderdaad dat iedereen, zowel het personeel als de volksvertegenwoordigers, een deugddoende vakantie kan gebruiken. De leden van de Vlaamse regering zullen zich wel nog enige tijd moeten inwerken in hun nieuwe job. Uiteraard danken wij ook u, mijnheer de voorzitter. Ten slotte wil ik ook nog de vertegenwoordigers van de media danken, die onze werkzaamheden nauwlettend volgen. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op maandag 27 september 1999 voor de opening van de zitting 1999-2000.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.54 uur.*
